

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

14 Σεπτεμβρίου 2023

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 5424

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 801/2022*

Λήψη απόφασης επί της Γνωστοποίησης συγκέντρωσης, σύμφωνα με τα άρθρα 5-10 του ν. 3959/2011, που αφορά συγκέντρωση δυνάμει της οποίας η εταιρεία ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΕΛΛΑΣ) Διυλιστήρια Κορίνθου Α.Ε. αποκτά αποκλειστικό έλεγχο επί της εταιρείας ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΕΙΦΟΡΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ Α.Ε.).

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτηρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 5η Δεκεμβρίου 2022, ημέρα Δευτέρα και ώρα 15:30, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Ιωάννης Λιανός

Μέλη: Χαρίκλεια Νικολοπούλου (Αντιπρόεδρος)

Παναγιώτης Φώτης

Ιωάννης Στεφάτος

Σωτήριος Καρκαλάκος

Μιχαήλ Πολέμης λόγω κωλύματος του Ιωάννη Πετρόγλου

Γραμματέας: Ευγενία Ντόρντα

Θέμα της συνεδρίασης: Λήψη απόφασης επί της Γνωστοποίησης συγκέντρωσης, σύμφωνα με τα άρθρα 5-10 του ν. 3959/2011, που αφορά συγκέντρωση δυνάμει της οποίας η εταιρεία ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΕΛΛΑΣ) Διυλιστήρια Κορίνθου Α.Ε. αποκτά αποκλειστικό έλεγχο επί της εταιρείας ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΕΙΦΟΡΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ Α.Ε.)

Πριν την έναρξη της συζητήσεως, ο Πρόεδρος όρισε Γραμματέα της υπόθεσης την υπάλληλο της Γραμματείας Προέδρου, Αντιπροέδρου και Εισηγητών, Ευγενία Ντόρντα με αναπληρώτρια την Ηλιάνα Κούτρα.

Στην αρχή της συζήτησης, ο Πρόεδρος έδωσε το λόγο στον Εισηγητή της υπόθεσης, Ιωάννη Στεφάτο, ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά το περιεχόμενο της υπ' αρ. 10893/02.12.2022 γραπτής Εισήγησης επί της κρινόμενης υπόθεσης και πρότεινε, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην Εισήγηση, να εγκριθεί η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση.

Η Επιτροπή στη συνέχεια, αφού αποχώρησαν από την αίθουσα οι υπηρεσιακοί παράγοντες, προχώρησε σε διάσκεψη επί της ως άνω υπόθεσης με τη συμμετοχή του Εισηγητή της υπόθεσης, Ιωάννη Στεφάτου, ο οποίος δεν έλαβε μέρος στην ψηφοφορία, και αφού έλαβε υπόψη την υπ' αρ. 10893/02.12.2022 Έκθεση του αρμόδιου Εισηγητή, τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, τις απόψεις των μελών και το ισχύον νομικό πλαίσιο,

* Η παρούσα απόφαση εκδίδεται σε δυο (2) επιπλέον εκδόσεις με τα διακριτικά: (1) Προς Δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, (2) Έκδοση για τις εταιρεία «ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΕΛΛΑΣ) ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ Α.Ε.». Από τις παραπάνω εκδόσεις έχουν αφαιρεθεί τα απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία (όπου η ένδειξη [...]) τα οποία δεν θα πρέπει να περιέλθουν σε γνώση του αντίστοιχου αποδέκτη της έκδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 3959/2011 (ΦΕΚ 93 Α'/20.4.2011), όπως ισχύει, και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 1790 Β'/21.3.2023).

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ :

Πίνακας περιεχομένων

I.	Η ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΠΡΑΞΗ	
I.1	ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ ΜΕΤΟΧΩΝ.....	
II.	ΤΑ ΜΕΡΗ.....	
II.1	Ο Όμιλος Μοτορ Οίλ και η Μητρική του	
II.2	ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ	
II.3	ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ	
II.4	ΗΛΙΑΚΑ ΠΑΡΚΑ	
III.	ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ.....	
III.1	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΗΣ.....	
III.2	ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	
III.3	ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΕΑ – ΠΑΡΑΔΕΚΤΗ ΚΑΙ ΕΜΠΡΟΘΕΣΜΗ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ.....	
IV.	ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	
IV.1	ΑΓΟΡΑ ΒΙΟΚΑΥΣΙΜΩΝ.....	
IV.2	ΑΓΟΡΑ ΣΩΡΕΥΤΙΚΗΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗΣ ΑΠΕ (ΦΟΣΕ)	
V.	ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ/ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ – ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ – ΜΕΡΙΔΙΑ – ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ.....	
V.1	ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ	
V.1.1	Η ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΟΥΣΑΣ.....	
V.1.2	Η ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	
V.1.2.1	Π ΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ ΑΥΤΟΥΣΙΟΥ ΒΙΟΝΤΙΖΕΛ (B100).....	
V.1.2.2	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΧΟΝΔΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΑΝΑΜΕΜΕΙΓΜΕΝΟΥ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ (ΚΑΥΣΙΜΟ Β7).....	
V.1.2.3	ΑΓΟΡΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ, ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΕΛΑΙΩΝ Η ΔΙΠΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΥΤΟΥΣΙΟΥ ΒΙΟΝΤΙΖΕΛ	
V.1.3	ΚΛΑΔΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	
V.1.3.1	ΑΓΟΡΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ.....	
V.1.3.2	ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΔΙΑΝΙΚΗΣ	
V.1.4	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΦΟΣΕ	
VI.	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ.....	
VI.1	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ.....	

VI.2 ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
VI.3 ΑΓΟΡΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ Β100	
VI.4 ΚΑΘΕΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	
VI.5 ΑΓΟΡΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ Β100 ΚΑΙ ΧΟΝΔΡΙΚΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ Β7	
VI.6 ΑΓΟΡΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΕΛΑΙΩΝ Ή ΛΙΠΩΝ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ Β100	

Ι.Η ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΠΡΑΞΗ

1. Την 28.09.2022 υπεβλήθη στην υπηρεσία η υπ' αριθ. πρωτ. 8655 γνωστοποίηση συγκέντρωσης (εφεξής «Έντυπο Γνωστοποίησης»), σύμφωνα με την οποία η εταιρεία με την επωνυμία «ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΕΛΛΑΣ) ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ Α.Ε.» (εφεξής και «ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ» ή «Γνωστοποιούσα») θα αποκτήσει αποκλειστικό έλεγχο επί της εταιρείας με την επωνυμία «ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΕΙΦΟΡΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» (εφεξής και «ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ» ή «Εταιρεία-Στόχος»). Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, μέσω της απόκτησης της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ, θα αποκτήσει και τις θυγατρικές της με την επωνυμία «ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (εφεξής και «ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ») και «ΒΕΡΝΤ ΗΛΙΑΚΑ ΠΑΡΚΑ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε.» (εφεξής και «ΗΛΙΑΚΑ ΠΑΡΚΑ»).
2. Η Γνωστοποιούσα έχει ως κύριους τομείς δραστηριότητας τη διύλιση αργού πετρελαίου και την εμπορία προϊόντων πετρελαίου. Η Εταιρεία-Στόχος έχει ως αντικείμενο την παραγωγή και διάθεση βιοκαυσίμων και συγκεκριμένα αυτούσιου βιοντίζελ. Το αυτούσιο βιοντίζελ αναμιγνύεται με ορυκτό πετρέλαιο κίνησης είτε από τα διυλιστήρια που παράγουν ορυκτό πετρέλαιο κίνησης είτε από τις εταιρίες εμπορίας πετρελαιοειδών που εισάγουν ορυκτό πετρέλαιο κίνησης. Το πετρέλαιο κίνησης (τελικό προϊόν) που διατίθεται στην αγορά περιέχει 7% (κατ' όγκο) αυτούσιο βιοντίζελ. Περαιτέρω, η ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ συλλέγει τηγανέλαια, με τα οποία προμηθεύει την ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ για την παραγωγή αυτούσιου βιοντίζελ, και η ΗΛΙΑΚΑ ΠΑΡΚΑ λειτουργεί δύο φωτοβολταϊκά πάρκα στον Δήμο Ωρωπού.
3. Δυνάμει της από 29.08.2022 Σύμβασης Αγοράς Μετοχών μεταξύ των «ΕΛΙΝΟΙΛ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ Α.Ε.» (εφεξής και «ΕΛΙΝΟΙΛ»), τριών φυσικών προσώπων και της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, η τελευταία θα αποκτήσει, υπό τον όρο έγκρισης της συγκέντρωσης από την Επιτροπή Ανταγωνισμού (ΕΑ), το 100% των μετοχών της Εταιρείας-Στόχου (εφεξής η «Συναλλαγή») και κατ' επέκταση των θυγατρικών ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ και ΗΛΙΑΚΑ ΠΑΡΚΑ.
4. Όσον αφορά στους στρατηγικούς λόγους που δικαιολογούν τη συγκέντρωση, η Γνωστοποιούσα αναφέρει ότι επιδιώκει να ενισχύσει τη δραστηριοποίησή της στον τομέα των ανανεώσιμων και εναλλακτικών καυσίμων και της κυκλικής οικονομίας, μέσω της αξιοποίησης βιολογικών προϊόντων και αποβλήτων και νέων καυσίμων, φιλικότερων προς το περιβάλλον¹.

¹ Βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 3 και 15.

Ι.1 ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ ΜΕΤΟΧΩΝ

5. Στις 29.08.2022 υπεγράφη μεταξύ της εταιρείας ΕΛΙΝΟΙΑ, των φυσικών προσώπων [...] (εφεξής από κοινού και «Πωλητές») και της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, η Σύμβαση Αγοράς Μετοχών της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ (εφεξής και «Σύμβαση»), η οποία αφορά στην πώληση του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ στη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ. Το μετοχικό κεφάλαιο της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ αντιστοιχεί [...] διαιρεμένο σε 125.000 κοινές ονομαστικές μετοχές². Συγκεκριμένα, [...] πωλούν [...] αντίστοιχα, του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ στη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ. Επιπλέον, στη Σύμβαση διευκρινίζεται ότι, επί του παρόντος, η ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ έχει στην κυριότητά της το 96,67% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ, το 100% του εταιρικού κεφαλαίου της ΗΛΙΑΚΑ ΠΑΡΚΑ και το 20% του εταιρικού κεφαλαίου της «P.B.O.T. Green Innovation Holding Ltd» (εφεξής και «Κυπριακή Θυγατρική»)³. Το τίμημα που θα καταβάλει η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ για την αγορά του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ ανέρχεται σε [...] ([...])€⁴.
6. Η ολοκλήρωση της μεταβίβασης των μετοχών τελεί υπό την αίρεση, μεταξύ άλλων, της έγκρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού καθώς και της ολοκλήρωσης της απόσπασης της Κυπριακής Θυγατρικής⁵. Συναφώς, η Συναλλαγή περιλαμβάνει την απόκτηση από τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, της ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ και της ΗΛΙΑΚΑ ΠΑΡΚΑ, αλλά όχι της Κυπριακής Θυγατρικής.

ΙΙ. ΤΑ ΜΕΡΗ

ΙΙ.1 Ο Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και η μητρική του

7. Μητρική εταιρεία του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ είναι η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, η οποία ιδρύθηκε το 1970 και εδρεύει στο Μαρούσι Αττικής. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σήμερα, είτε άμεσα είτε έμμεσα μέσω των ελεγχόμενων από τη μητρική εταιριών, στη διύλιση αργού πετρελαίου και την παραγωγή πετρελαίου (θέρμανσης, κίνησης, ναυτιλίας) και άλλων πετρελαιοειδών⁶ και χημικών προϊόντων, στη χονδρική και λιανική εμπορία προϊόντων πετρελαίου, στην αγορά της παραγωγής και πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής και λιανικής, καθώς και στην εισαγωγή και προμήθεια φυσικού αερίου⁷. Επιπλέον, δραστηριοποιείται στη συλλογή και αξιοποίηση απόβλητων λιπαντικών ελαίων (ΑΛΕ).
8. Η υφιστάμενη μετοχική σύνθεση της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ εμφανίζεται στον Πίνακα 1.

Πίνακας 1: Μετοχική σύνθεση της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ		
Εταιρεία	Έδρα	Ποσοστό
Petroventure Holdings Limited	[...]	[...]
Motor Oil Holdings Ltd	[...]	[...]
Doson Investments Company	[...]	[...]

² Βλ. Σύμβαση Αγοράς Μετοχών της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ (προσκομίστηκε ως Παράρτημα ΣΤ στο Έντυπο Γνωστοποίησης), Προοίμιο.

³ Ο.π.

⁴ Βλ. όρο 4 της Σύμβασης.

⁵ Βλ. όρο 3.1 της Σύμβασης.

⁶ Ειδικότερα βασικών ελαίων, λιπαντικών, ασφάλτου, υγραερίων, καυσίμων αεριοθούμενων αεροπλάνων, μαζούτ και βενζινών (βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 3).

⁷ Στις λοιπές δραστηριότητες του ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ αναφέρονται η διαχείριση και εκμετάλλευση εγκαταστάσεων πετρελαιοειδών, η λειτουργία του συστήματος ανεφοδιασμού αεροπορικού καυσίμου και των εγκαταστάσεων αποθήκευσης του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών «Ελευθέριος Βενιζέλος» και η ραδιοτηλεόραση (βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 3-4).

Πίνακας 1: Μετοχική σύνθεση της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ		
Ίδιες Μετοχές	[...]	[...]
Επενδυτικό Κοινό	-	53,39%
Σύνολο		100,00%

Πηγή: Έντυπο Γνωστοποίησης σελ.15.

9. Ως προς τον έλεγχο, σύμφωνα με τη Γνωστοποιούσα, η Petroventure Holdings Ltd. τελεί υπό τον αποκλειστικό έλεγχο της Motor Oil Holdings Ltd. και η τελευταία τελεί υπό τον έλεγχο της εταιρείας Motor Oil Investments Ltd. Η Motor Oil Investments Ltd. τελεί [...]⁸.
10. Η τρέχουσα σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ με θητεία από 01.07.2022 έως 30.06.2023, έχει ως εξής..

Πίνακας 2: Το ΔΣ της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ	
Όνοματεπώνυμο	Ιδιότητα
Βαρδής Βαρδινογιάννης	Πρόεδρος - Μη Εκτελεστικό Μέλος
Ιωάννης Βαρδινογιάννης	Αντιπρόεδρος - Διευθύνων Σύμβουλος - Εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Βαρδινογιάννης	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Αλεξανδρίδης	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Ιωάννης Κοσμαδάκης	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος - Εκτελεστικό Μέλος
Πέτρος Τζανετάκης	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος - Εκτελεστικό Μέλος
Νίκη Στουφή	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Δημήτριος-Αντώνιος Ανυφαντάκης	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Ουρανία Αικατερινάρη	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Παναγιώτης Κωνσταντάρας	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος

Πηγή: Η υπ' αριθ. 2659185/08.07.2022 Ανακοίνωση στο ΓΕΜΗ (βλ. Παράρτημα Θ του Εντύπου Γνωστοποίησης)

11. Ο ενοποιημένος παγκόσμιος κύκλος εργασιών του ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ανήλθε το 2021 σε 10.266.591.000€, ενώ ο εθνικός κύκλος εργασιών του ανήλθε σε [...].
12. Εταιρίες του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ δραστηριοποιούνται στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας⁹, ενώ περαιτέρω επισημαίνεται ότι στην ελληνική αγορά πετρελαιοειδών, ο Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ

⁸ Επισημαίνεται επίσης ότι [...] έχει τον αναγκαίο αριθμό δικαιωμάτων ψήφου προς επίτευξη της προβλεπόμενης στο άρθρο 130 του Ν. 4548/2018 απαρτίας που απαιτείται για τον διορισμό ή ανάκληση της πλειοψηφίας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και έχει το μεγαλύτερο ποσοστό δικαιωμάτων ψήφου στη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ σε σχέση με οποιονδήποτε άλλο μεμονωμένο μέτοχο όσον αφορά τη λήψη απόφασης για τον διορισμό ή την ανάκληση της πλειοψηφίας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ. [...]

⁹ Χαρακτηριστικά η MORE στην οποία ο Όμιλος κατέχει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου διαθέτει άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ισχύος 440MW που της χορηγήθηκε από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής το Μάρτιο 2010, καθώς και άδεια προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ισχύος 300MW η οποία της χορηγήθηκε τον Απρίλιο 2011. Η εταιρεία δεν δραστηριοποιείται η ίδια στην αγορά παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, ούτε έχει προβεί σε ενέργειες για την κατασκευή σταθμού παραγωγής, δραστηριοποιείται ωστόσο στην αγορά προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής, μέσω εισαγωγών από γειτονικές χώρες (βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 18). Το χαρτοφυλάκιο του κλάδου ΑΠΕ του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ διαχειρίζεται σήμερα, μέσω των θυγατρικών της εταιριών, η TEFORTO HOLDINGS. Το υφιστάμενο χαρτοφυλάκιο Αιολικών και Φωτοβολταϊκών Πάρκων του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ συνοψίζεται ως ακολούθως: α) Σε λειτουργία: 280MW, β) Υπό Κατασκευή: 84MW και γ) Άδειες προς ανάπτυξη: 375MW (βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 18). Επίσης η ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ Α.Ε. ελέγχεται από κοινού από τις εταιρίες MORE και ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ

δραστηριοποιείται σε όλα τα στάδια, ήτοι στη διύλιση, στη χονδρική εμπορία και στη λιανική πώληση πετρελαιοειδών. Ειδικότερα, πέραν της μητρικής εταιρείας, στην ελληνική αγορά πετρελαιοειδών δραστηριοποιούνται και οι θυγατρικές του εταιρίες AVINOIL και CORAL¹⁰.

AVINOIL

13. Η AVIN OIL ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ & ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ (εφεξής και «AVINOIL») αποτελεί σε ποσοστό 100% του μετοχικού της κεφαλαίου θυγατρική της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και έχει ως αντικείμενο την εμπορία υγρών καυσίμων, λιπαντικών και ασφάλτου, τα οποία προορίζονται για όλες τις χρήσεις (μεταφορές, βιομηχανία και οικιακή χρήση). Η εταιρεία λειτουργεί δίκτυο πρατηρίων υγρών καυσίμων με τα σήματα AVIN και CYCLON. Η AVINOIL συμμετέχει σε ποσοστό 100% στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ΜΑΚΡΑΙΩΝ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. ΛΙΑΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ (εφεξής και «ΜΑΚΡΑΙΩΝ»), η οποία εκμεταλλεύεται πρατήρια λιανικής εμπορίας υγρών καυσίμων, καθώς και κατά ποσοστό 46,03% στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας OFC ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΥΣΙΜΟΥ Α.Ε., εταιρείας αποθήκευσης αεροπορικών καυσίμων στον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών¹¹.

CORAL

14. Η CORAL ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (πρώην SHELL Α.Ε., εφεξής και «CORAL») είναι 100% θυγατρική εταιρεία της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και δραστηριοποιείται κυρίως στη διανομή και εμπορία μιας ευρείας γκάμας πετρελαιοειδών προϊόντων, όπως βενζίνη, πετρέλαιο και λιπαντικά, μέσω του δικτύου των πρατηρίων της (υπό το σήμα SHELL). Παράλληλα, οι δραστηριότητές της αφορούν στην εμπορία χημικών στην Ελλάδα (ως αποκλειστικός αντιπρόσωπος/διανομέας στην Ελλάδα της SHELL CHEMICALS), τη ναυτιλία και τις εξαγωγές. Η εταιρεία συμμετέχει, στην Ελλάδα, με ποσοστό 100% στο μετοχικό κεφάλαιο των εταιριών ΕΡΜΗΣ Α.Ε.Μ.Ε.Ε. (εφεξής και «ΕΡΜΗΣ») και ΜΥΡΤΕΑ Α.Ε. (εφεξής και «ΜΥΡΤΕΑ»), οι οποίες εκμεταλλεύονται πρατήρια λιανικής εμπορίας υγρών καυσίμων¹².

ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ οι οποίες κατέχουν έκαστη ποσοστό 50% του μετοχικού κεφαλαίου (βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 19). Η ΚΟΡΙΝΘΟΣ POWER Α.Ε. ελέγχεται από κοινού από τις εταιρίες α) MORE και β) PROTERGIA ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ Α.Ε., η οποία ανήκει στον Όμιλο Μυτιληναίου (βλ. σχετικά από 30.03.2009 Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην υπόθεση COMP/M.5445). Η εταιρεία λειτουργεί σταθμό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με καύσιμο φυσικό αέριο ισχύος 436,6MW, ο οποίος βρίσκεται εγκατεστημένος στους Αγίους Θεοδώρους Κορινθίας (βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 18).

¹⁰ Περαιτέρω στην αγορά πετρελαιοειδών δραστηριοποιούνται και οι εξής εταιρίες του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ: α) CORAL GAS AEBEY: 100% θυγατρική της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ με κύριο αντικείμενο δραστηριότητας την εμπορία υγραερίου, β) MOTOR OIL TRADING Α.Ε: εμμέσως κατά 100% θυγατρική της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ με δραστηριότητα την πώληση καυσίμων ως trader/μεταπωλητής μέσω δημοσίων διαγωνισμών, γ) LPC Α.Ε.: 100% άμεση θυγατρική της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ με δραστηριότητα τη διύλιση και εμπορία λιπαντικών. Ιδρύθηκε τον Ιούνιο 2015 δια της εισφοράς μέρους της περιουσίας της CYCLON ΕΛΛΑΣ Α.Ε. Ειδικότερα, στην εταιρεία μεταβιβάστηκε ο κλάδος παραγωγής και εμπορίας λιπαντικών μετά των συναφών περιουσιακών στοιχείων, ενώ οι δραστηριότητες εμπορίας καυσίμων της CYCLON ΕΛΛΑΣ Α.Ε. μεταβιβάστηκαν στην AVINOIL (βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης σελ. 17).

¹¹ Βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης σελ. 17.

¹² Περαιτέρω η CORAL συμμετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της CORAL PRODUCTS AND TRADING Α.Ε. (εταιρείας εμπορίας ναυτιλιακού καυσίμου) και της CORAL INNOVATIONS Α.Ε. (με αντικείμενο το εμπόριο και την παροχή υπηρεσιών). Επίσης, συμμετέχει με ποσοστό 37,49% στην εταιρεία διαχείρισης εγκαταστάσεων πετρελαιοειδών RAPI Α.Ε. και με ποσοστό 49% στην εταιρεία αεροπορικών καυσίμων SHELL & MOH AVIATION FUELS Α.Ε. (το υπόλοιπο 51% του μετοχικού κεφαλαίου της οποίας ανήκει στη SHELL OVERSEAS HOLDINGS LIMITED). Βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης σελ. 17.

15. Η Γνωστοποιούσα επισήμανε ότι τα μέλη Διοικητικού Συμβουλίου των ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, AVINOIL και CORAL δεν συμμετέχουν στο Διοικητικό Συμβούλιο άλλων εταιριών που δραστηριοποιούνται στις αγορές παραγωγής και διάθεσης αυτούσιου βιοντίζελ ή/και χονδρικής εμπορίας αναμειγμένου πετρελαίου κίνησης¹³.

II.2 ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ

16. Η ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ ιδρύθηκε το 2005 με την επωνυμία ΕΛΙΝ ΒΙΟΚΑΥΣΙΜΑ Α.Ε., ως 100% θυγατρική της ΕΛΙΝΟΙΛ Α.Ε και το 2018 η επωνυμία της άλλαξε και παραμένει έως σήμερα ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ Α.Ε. ΑΕΙΦΟΡΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ. Η εταιρεία έχει έδρα στην Κηφισιά Αττικής και κύριο αντικείμενο δραστηριότητας την παραγωγή και διάθεση βιοκαυσίμων και συγκεκριμένα αυτούσιου βιοντίζελ. Για τον σκοπό αυτό λειτουργεί εργοστάσιο παραγωγής βιοντίζελ στη Β' Βιομηχανική Περιοχή Βόλου, μέγιστης ετήσιας παραγωγικής δυναμικότητας 80.000 τόνων βιοντίζελ, χρησιμοποιώντας κυρίως ως πρώτη ύλη απόβλητα (τηγανέλαια και ζωικά λίπη)¹⁴.
17. Η μετοχική σύνθεση της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ εμφανίζεται στον Πίνακα 3.

Πίνακας 3: Μετοχική σύνθεση της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ	
Μέτοχος/Εταιρεία	Ποσοστό %
[...] ¹⁵	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]
Σύνολο	100%

Πηγή: Η υπ' αριθ. πρωτ. 9214/17.10.2022 επιστολή της Γνωστοποιούσας.

18. Η ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ συμμετέχει άμεσα, κατά ποσοστό 96,67%, στο μετοχικό κεφάλαιο της ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ, η οποία την προμηθεύει με τηγανέλαια για την παραγωγή αυτούσιου βιοντίζελ. Περαιτέρω, η ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ συμμετέχει άμεσα σε ποσοστό 100%, στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ΗΛΙΑΚΑ ΠΑΡΚΑ, η οποία δραστηριοποιείται στην αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής μέσω της λειτουργίας δύο Φ/Β πάρκων¹⁶.
19. Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ με λήξη θητείας την 29.10.2026 έχει ως ακολούθως:

¹³ Βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 22.

¹⁴ Σημειώνεται ότι η εταιρεία ανέπτυξε προσφάτως μια νέα δραστηριότητα η οποία βρίσκεται σε πιλοτική φάση και αφορά στην παραγωγή ολεοχημικών, δηλαδή χημικών προϊόντων (όπως διαλύτες κ.λπ.) που προέρχονται κυρίως από φυτικά έλαια και αποτελούν πρώτη ύλη για χημικές κυρίως βιομηχανίες. Η δραστηριότητα αυτή δεν συνδέεται με την παραγωγή και διάθεση αυτούσιου βιοντίζελ (βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 7).

¹⁵ [...]. Περαιτέρω, δεν προβλέπονται από το καταστατικό αυξημένες πλειοψηφίες και δεν απαιτείται η σύμφωνη γνώμη οποιουδήποτε μετόχου μειοψηφίας, σε επίπεδο Γενικής Συνέλευσης ή ΔΣ, για τη λήψη στρατηγικών εμπορικών αποφάσεων που άπτονται της δραστηριότητας της εταιρείας και που θα παρείχαν δυνατότητα άσκησης ελέγχου σε οποιονδήποτε μέτοχο μειοψηφίας (βλ. [...]).

¹⁶ Η ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ συμμετέχει επίσης με ποσοστό 20% στο μετοχικό κεφάλαιο της Κυπριακής εταιρείας P.B.O.T. GREEN INNOVATION HOLDING Ltd, η οποία κατέχει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της ελληνικής εταιρείας GREEN INNOVATION VEHICLE ENGINEERING P.C. I.K.E. (με αντικείμενο τον σχεδιασμό και την κατασκευή ηλεκτρικών δίκυκλων). Ωστόσο, ως προϋπόθεση ολοκλήρωσης της γνωστοποιούμενης συναλλαγής (και εκτός εάν η προϋπόθεση αυτή αρθεί από τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ), προβλέπεται ρητά η μεταβίβαση της συμμετοχής που κατέχει η ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ στη P.B.O.T. GREEN INNOVATION HOLDING Ltd σε τρίτο πρόσωπο, εκτός των ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ και των θυγατρικών αυτής (βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης σελ. 20).

Πίνακας 4: Το ΔΣ της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ ¹⁷	
Όνοματεπώνυμο	Ιδιότητα
Ιωάννης Κουρούκλης	Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος
Χαράλαμπος Κυνηγός	Αντιπρόεδρος
Ελευθέριος Αντωνακόπουλος	Μέλος
Ιωάννης Αληγιζάκης	Μέλος
Γεώργιος Τσουνίας	Μέλος
Ιωάννης Ζηρίνης	Μέλος
Χρήστος Παπαχρήστου	Μέλος
Βασίλειος Ντούρτογλου	Μέλος

Πηγή: Η υπ' αριθ. 6426501000/19.11.2021 Ανακοίνωση στο ΓΕΜΗ (βλ. Παράρτημα Α του Εντύπου Γνωστοποίησης)

20. Ο ενοποιημένος παγκόσμιος κύκλος εργασιών της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ ανήλθε το έτος 2021 σε €27.749.115¹⁸. Ο κύκλος εργασιών της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ είναι [...], εκ των οποίων το ποσό των [...] αφορά σε πωλήσεις βιοντίζελ (ποσοστό [...])¹⁹.

II.3 ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ

21. Η εταιρεία με την επωνυμία ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ ΑΕΒΕ ιδρύθηκε από την ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ το 2011, εδρεύει στην Κηφισιά Αττικής και έχει ως σκοπό τη συλλογή τηγανέλαιων²⁰, με τα οποία προμηθεύει τη μητρική της εταιρεία για την παραγωγή αυτούσιου βιοντίζελ. Τα συλλεγόμενα τηγανέλαια υπόκεινται σε μια πρώτη επεξεργασία (απομάκρυνση ξένων σωμάτων και λάσπης, εξυδάτωση, μεταφόρτωση) στα δύο κέντρα της εταιρείας στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη ή στις αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις συνεργατών της εταιρείας στη νησιωτική και ηπειρωτική Ελλάδα και έπειτα στέλνονται στο εργοστάσιο της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ στον Βόλο για τη βιομηχανική παραγωγή αυτούσιου βιοντίζελ²¹.

¹⁷ Οι Ιωάννης Αληγιζάκης, Χαράλαμπος Κυνηγός και Γεώργιος Τσουνίας συμμετέχουν και στο Δ.Σ. της ΕΛΙΝΟΙΑ η οποία από το 2019 δραστηριοποιείται και στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου. Η ΕΛΙΝΟΙΑ είναι ένας εκ των Πωλητών. Περαιτέρω, οι Ι. Αληγιζάκης και Γ. Τσουνίας συμμετέχουν και στο Δ.Σ. της Ελίν Σταθμοί Α.Ε., κατά 100% (άμεσα και έμμεσα) θυγατρικής της ΕΛΙΝΟΙΑ., που έχει ως αντικείμενο εργασιών την εκμετάλλευση πρατηρίων υγρών καυσίμων, σταθμών ανεφοδιασμού σκαφών και εν γένει τη διενέργεια λιανικών πωλήσεων (βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 22-23). [...]

¹⁸ Βλ. την Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2021 της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ, σελ. 16 και Έντυπο Γνωστοποίησης σελ. 14. [...]

¹⁹ [...].

²⁰ Βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 8 και την Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2021 της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ, σελ. 10 στην οποία αναφέρεται ότι «Η Πράσινο Λάδι ΑΕ, έχει αποκλειστικό αντικείμενο την συλλογή τηγανελαιών που έχει διπλό όφελος για το περιβάλλον, καθώς, αφ' ενός μεν το απαλλάσσει από ένα βλαβερό απόβλητο, αφ' ετέρου δε προσφέρει την πρώτη ύλη για την παραγωγή βιοντίζελ». Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το καταστατικό της, σκοπός της ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ είναι μεταξύ άλλων α) η συλλογή, διαχείριση, επεξεργασία και ανακύκλωση κάθε είδους καταλοίπων και παραπροϊόντων, όπως χρησιμοποιημένα τηγανέλαια, ζωικά και φυτικά λίπη, υπολείμματα σφαγείων, ληγμένα ή εν γένει ακατάλληλα προς βρώση τρόφιμα κ.λπ. β) η χονδρική και λιανική εμπορία, η εισαγωγή και η εξαγωγή κάθε είδους εμπορευμάτων και προϊόντων γενικώς και ιδίως ανακυκλούμενων ειδών και γ) η ίδρυση ή/και η λειτουργία βιομηχανικών εγκαταστάσεων για την επεξεργασία των παραπάνω ειδών.

²¹ Η ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ προμηθεύεται τηγανέλαια με τρεις τρόπους: α) από σημεία εστίασης με δικά της μέσα και προσωπικό σε δοχεία των 50 - 60 λίτρων ή σε τονοδεξαμενές (ιδία συλλογή), β) από μικρούς ανεξάρτητους συλλέκτες που προσκομίζουν στις εγκαταστάσεις της παρόμοια δοχεία ή τονοδεξαμενές και γ) από μεγαλύτερους συλλέκτες που διαθέτουν βυτιοφόρα (25 - 30 MT) και παραλαμβάνουν τα τηγανέλαια απευθείας στο εργοστάσιο της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ στον Βόλο για λογαριασμό της ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ..

22. Η μετοχική σύνθεση της ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ έχει ως εξής: [...] ²². Το 2021 ο κύκλος εργασιών της ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ ανήλθε σε €12.742.098, [...] (ήτοι ποσοστό [...]) ²³ αφορά σε πωλήσεις τηγανελαίου, το σύνολο των οποίων προμηθεύεται η μητρική εταιρεία (ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ) ²⁴.

Π.4 ΗΛΙΑΚΑ ΠΑΡΚΑ

23. Η εταιρεία με την επωνυμία ΒΕΡΝΤ ΗΛΙΑΚΑ ΠΑΡΚΑ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε. με διακριτικό τίτλο Verd Solar Parks M.I.K.E. έχει έδρα στην Κηφισιά Αττικής και δραστηριοποιείται στην αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής ²⁵. Η εταιρεία αποτελεί θυγατρική της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ (ποσοστό 100%) και λειτουργεί δύο φωτοβολταϊκά πάρκα στις θέσεις «Κοτρώνι» και «Καλογράνι» του Δήμου Ωρωπού, τα οποία τέθηκαν σε λειτουργία το 2020. Το 2021 ο κύκλος εργασιών της ΗΛΙΑΚΑ ΠΑΡΚΑ ανήλθε στο ποσό των €[...] και αφορά σε πώληση ηλεκτρικής ενέργειας από τα δύο φωτοβολταϊκά πάρκα της εταιρείας. Εκ των πωλήσεων αυτών, το ποσό των [...] (ποσοστό [...])% αφορά σε πωλήσεις προς την ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ και ειδικότερα στην πώληση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγουν τα Φ/Β πάρκα της εταιρείας στον Φορέα Σωρευτικής Εκπροσώπησης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ ²⁶ (εφεξής «ΦοΣΕ»), την ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ, η οποία μεταπωλεί την εν λόγω ενέργεια στην Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε. (εφεξής και «ΕΧΕ») ²⁷.

ΙΙΙ. ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΙΙΙ.1 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

24. Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 2 του Ν. 3959/2011, συγκέντρωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται όταν προκύπτει μόνιμη μεταβολή του ελέγχου (από φυσικά ή νομικά πρόσωπα), μεταξύ άλλων, στην περίπτωση κατά την οποία ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μία επιχείρηση, ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μίας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων με την αγορά τίτλων ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλο τρόπο.
25. Εν προκειμένω, δυνάμει της Σύμβασης, οι Πωλητές συμφωνούν να πωλήσουν και να μεταβιβάσουν το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ, συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών της ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ και ΗΛΙΑΚΑ ΠΑΡΚΑ, στη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, η οποία θα αγοράσει το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου των ως άνω εταιριών με όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από τις εν λόγω μετοχές κατά την ολοκλήρωση της συναλλαγής και που ενδεχομένως να απορρέουν στο μέλλον. Ως αποτέλεσμα της συναλλαγής, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ θα αποκτήσει το σύνολο (100%) του μετοχικού κεφαλαίου και συνεπώς τον αποκλειστικό έλεγχο επί των ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ, ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ και ΗΛΙΑΚΑ ΠΑΡΚΑ.
26. Ως εκ τούτου, η υπό κρίση συναλλαγή συνιστά συγκέντρωση επιχειρήσεων η οποία χρήζει γνωστοποίησης, κατά την έννοια του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχείο β του Ν. 3959/2011.

²² Σημειώνεται ότι βάσει του καταστατικού της η εταιρεία [...].

²³ [...]

²⁴ Βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 14 και Παράρτημα Ζ και Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2021 της εταιρείας <https://www.prasinoladi.gr/echo/files/662.pdf>

²⁵ Βλ. Παράρτημα Δ του Εντύπου Γνωστοποίησης.

²⁶ Συμπαράγωγή Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης.

²⁷ Βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης σελ. 14.

III.2 ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

27. Ο έλεγχος μπορεί να είναι αποκλειστικός ή κοινός. Αποκλειστικός έλεγχος αποκτάται εάν μία και μόνη επιχείρηση μπορεί να επηρεάσει καθοριστικά μια άλλη επιχείρηση. Ο αποκλειστικός έλεγχος μπορεί να αποκτηθεί *de jure* και/ή *de facto*. Ο αποκλειστικός έλεγχος συνήθως αποκτάται σε νομική βάση, όταν μια επιχείρηση έχει την εξουσία να καθορίζει τις στρατηγικές εμπορικές αποφάσεις της άλλης επιχείρησης, συνήθως με την απόκτηση της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου μιας εταιρείας.
28. Σε κάθε περίπτωση, εκτός από την απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου βάσει των δικαιωμάτων ψήφου, η απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου μπορεί επίσης να επιτευχθεί με απόκτηση στοιχείων ενεργητικού, με σύμβαση ή με οποιαδήποτε άλλα μέσα. Στην περίπτωση αυτή, το κατά πόσον μια πράξη οδηγεί σε απόκτηση ελέγχου εξαρτάται από ορισμένα νομικά και/ή πραγματικά στοιχεία. Το πλέον σύνηθες μέσο απόκτησης ελέγχου είναι η απόκτηση μετοχών, ενδεχομένως σε συνδυασμό με τη συμφωνία των μετόχων, σε περίπτωση κοινού ελέγχου, ή η απόκτηση στοιχείων ενεργητικού. Έλεγχος μπορεί επομένως να αποκτηθεί σε συμβατική βάση. Για να παρέχει τη δυνατότητα ελέγχου, η σύμβαση πρέπει να οδηγεί σε έλεγχο της διοίκησης και των πόρων της άλλης επιχείρησης, όπως στην περίπτωση απόκτησης μετοχών ή στοιχείων του ενεργητικού.
29. Στην υπό κρίση περίπτωση, μέσω της από 29.08.2022 Σύμβασης Αγοράς Μετοχών, η εταιρεία ΕΛΙΝΟΙΛ και τα φυσικά πρόσωπα [...], ως Πωλητές, πωλούν και θα μεταβιβάσουν στη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (Αγοραστής), το σύνολο (100%) του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ, το οποίο περιλαμβάνει και το 96,67% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ και το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της ΗΛΙΑΚΑ ΠΑΡΚΑ.
30. Επιπλέον, όπως έχει συμφωνηθεί μεταξύ των Πωλητών και της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ στο πλαίσιο της μεταξύ τους Σύμβασης, κατά την ολοκλήρωση της υπό εξέταση συναλλαγής, οι [...] ²⁸.
31. Συνεπώς, στο πλαίσιο της ως άνω Σύμβασης μεταξύ των Πωλητών και της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, ο έλεγχος της διοίκησης, το σύνολο των μετοχών και όλων των δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτές και των πόρων των ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ, ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ και ΗΛΙΑΚΑ ΠΑΡΚΑ θα μεταβιβαστούν σε μόνιμη βάση από τους Πωλητές στη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, η οποία, επομένως, θα αποκτήσει άμεσα τον αποκλειστικό έλεγχο των ως άνω εταιριών.

III.3 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΕΑ – ΠΑΡΑΔΕΚΤΗ ΚΑΙ ΕΜΠΡΟΘΕΣΜΗ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

32. Στην υπό κρίση πράξη, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ θα αποκτήσει αποκλειστικό έλεγχο επί της επιχείρησης ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ, συνεπώς ως συμμετέχουσες, για τον καθορισμό της αρμοδιότητας, στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, θεωρούνται η αποκτώσα επιχείρηση, ήτοι η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και η επιχείρηση-στόχος, ήτοι η ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ.
33. Σύμφωνα με τα οικονομικά στοιχεία που προσκόμισε η Γνωστοποιούσα, το τελευταίο διαθέσιμο οικονομικό έτος (2021), οι κύκλοι εργασιών του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ, βάσει του άρθρου 10 του Ν. 3959/2011 παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα:

---

²⁸ [...]

Πίνακας 5: Κύκλοι εργασιών έτους 2021 (σε €)		
	Παγκόσμια αγορά	Ελληνική Αγορά
ΟΜΙΛΟΣ ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (I)	10.266.591.000	[...]
ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ (II)	27.749.115	[...]
ΣΥΝΟΛΟ (I) + (II)	10.294.340.115	[...]

Πηγή: Έντυπο Γνωστοποίησης σελ. 14 και Παράρτημα Ζ.

34. Βάσει των προαναφερόμενων στον ως άνω Πίνακα 5 κύκλων εργασιών, πληρούνται τα ποσοτικά όρια που τίθενται με τη διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 του Ν. 3959/2011²⁹, δεδομένου ότι ο εθνικός κύκλος εργασιών του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ υπερβαίνει έκαστος τα 15.000.000 ευρώ και ανέρχεται σε 4.463.618.052 και 18.452.414 ευρώ αντιστοίχως, ενώ ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ υπερβαίνει τα 150.000.000 ευρώ και ανέρχεται συνολικά σε 10.294.340.115 ευρώ.
35. Σημειώνεται ότι η γνωστοποιηθείσα πράξη δεν έχει ενωσιακή διάσταση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 1 παρ. 2 ή παρ. 3 του Κανονισμού 139/2004, διότι η ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ δεν πραγματοποιεί κύκλο εργασιών άνω των 250 εκ. και 100 εκ. ευρώ εντός της Κοινότητας, άρα δεν πληρούται η προϋπόθεση του άρθρου 1 παρ. 2 εδ. (β) του Κανονισμού.
36. Ως εκ τούτου, η υπό κρίση συγκέντρωση έχει εθνική διάσταση και υπόκειται σε γνωστοποίηση ενώπιον της ΕΑ.
37. Η Σύμβαση μεταξύ των ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και των Πωλητών υπεγράφη στις 29.08.2022, η δε γνωστοποίηση υπεβλήθη στις 28.09.2022, ήτοι εντός της προβλεπόμενης από το άρθρο 6 παρ. 1 του Ν. 3959/2011 τριακονθήμερης προθεσμίας, συνεπώς υπεβλήθη εμπρόθεσμα.
38. Η εν λόγω γνωστοποίηση είναι παραδεκτή σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6 παρ. 1 του Ν. 3959/2011³⁰.

²⁹ «1. Κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη σύναψη της συμφωνίας ή τη δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την ανάληψη υποχρέωσης για την απόκτηση συμμετοχής, που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης, όταν ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση κατά το άρθρο 10 ανέρχεται, στην παγκόσμια αγορά τουλάχιστον σε εκατόν πενήντα εκατομμύρια (150.000.000) ευρώ και δύο (2) τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, η καθεμία χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ στην ελληνική αγορά».

³⁰ Καθώς, όπως προκύπτει από τα υποβληθέντα στοιχεία, η Γνωστοποιούσα κατέβαλε το προβλεπόμενο στο άρθρο 45 παρ. 1 του Ν. 3959/2011 ποσό των 1.100 € και δημοσίευσε στο φύλλο της εφημερίδας «Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ» της 29.09.2022 τη δημόσια ανακοίνωση σε σχέση με την ανωτέρω συγκέντρωση, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6 παρ. 6 του Ν. 3959/2011 και στην Απόφαση ΕΑ 780/2022, ενώ σχετική ανάρτηση έγινε και στον διαδικτυακό τόπο της ΕΑ.

39. Η προθεσμία έκδοσης απόφασης της ΕΑ επί της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης παρέχεται την **5.12.2022**, με βάση το άρθρο 8 παρ. 3 του Ν. 3959/2011^{31, 32}.

IV. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

IV.1 ΑΓΟΡΑ ΒΙΟΚΑΥΣΙΜΩΝ

40. Το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία της αγοράς βιοκαυσίμων στην Ελλάδα καθορίζεται από τον Ν. 3054/2002 («Οργάνωση της αγοράς πετρελαιοειδών και άλλες διατάξεις»), ο οποίος ρυθμίζει τις δραστηριότητες διύλισης, εμπορίας, μεταφοράς και αποθήκευσης αργού πετρελαίου και πετρελαιοειδών προϊόντων. Συγκεκριμένα, ως προς τα βιοκαύσιμα, σημειώνονται τα παρακάτω.
41. Κατά τους ορισμούς που περιλαμβάνονται στον νόμο, **βιοκαύσιμα** είναι «τα υγρά ή αέρια καύσιμα κίνησης (*for transport*), τα οποία παράγονται από βιομάζα», και **βιομάζα** είναι «το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα προϊόντων, αποβλήτων και υπολειμμάτων (*residues*) βιολογικής προέλευσης από τη γεωργία (συμπεριλαμβανομένων των φυτικών και των ζωικών ουσιών), τη δασοκομία και τους συναφείς κλάδους βιομηχανικών δραστηριοτήτων (*related industries*), συμπεριλαμβανομένης της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα των βιομηχανικών και των αστικών αποβλήτων και απορριμμάτων (*industrial and municipal waste*)»³³. Τα βιοκαύσιμα διατίθενται είτε αυτούσια είτε σε μείγμα με προϊόντα διύλισης του αργού πετρελαίου, αρκεί να πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές που καθορίζονται από το Ανώτατο Χημικό Συμβούλιο³⁴.
42. Στην Ελλάδα, από το 2005, σύμφωνα με την νομοθεσία³⁵, το πετρέλαιο κίνησης αναμειγνύεται υποχρεωτικά με αυτούσιο βιοντίζελ – το λεγόμενο B100 – το οποίο είναι βιοκαύσιμο. Οι απαιτούμενες ετησίως ποσότητες βιοντίζελ προέρχονται από ελληνικές ενεργειακές καλλιέργειες, βαμβακέλαιο και χρησιμοποιημένα φυτικά έλαια και ζωικά λίπη τα οποία μετατρέπονται σε βιοντίζελ στις μεταποιητικές μονάδες που λειτουργούν στην Ελλάδα. Η ανάμιξη με πετρέλαιο κίνησης ξεκίνησε από το τέλος του 2005 με το βιοντίζελ να αποτελεί το 2,5% κατ' όγκο του συνολικού μείγματος πετρελαίου κίνησης, αργότερα το 4,5%, και έπειτα το 6,5% (αρχές του 2010). Το 2013, ορίστηκε ότι το πετρέλαιο κίνησης πρέπει να περιέχει βιοντίζελ 7% κατ' όγκο – το λεγόμενο B7 προϊόν. Πλέον, το B7, διατίθεται από κάθε αντλία σε οποιοδήποτε πρατήριο υγρών καυσίμων εντός της ελληνικής επικράτειας³⁶.

³¹ Ως προς τον προσήκοντα χαρακτήρα της Γνωστοποίησης, αναφέρεται ότι κατά την εξέταση του φακέλου η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού (εφεξής και «ΓΔΑ») έκρινε ότι το υποβληθέν Έντυπο Γνωστοποίησης δεν είχε συμπληρωθεί πλήρως και απέστειλε την υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 8888/07.10.2022 επιστολή στη Γνωστοποιούσα, βάσει των άρθρων 8 παρ. 11 και 38 του Ν. 3959/2011, όπως ισχύει, στην οποία απάντησε με την υπ' αριθ. πρωτ. 9214/17.10.2022 επιστολή κατόπιν χορηγηθείσας παράτασης. Η ΓΔΑ επανήλθε με τις υπ' αριθ. 9255/19.10.2022 και 9684/31.10.2022 επιστολές της, ζητώντας περαιτέρω διευκρινίσεις, στις οποίες η Γνωστοποιούσα απάντησε με τις υπ' αριθ. 9564/26.10.2022 και 9817/03.11.2022 επιστολές, αντίστοιχα. Η ΓΔΑ έκρινε ότι, δια της τελευταίας επιστολής, παρασχέθηκαν οι πλήρεις και ακριβείς πληροφορίες που ζητήθηκαν, οπότε η υπό εξέταση Γνωστοποίηση κατέστη πλήρης και προσήκουσα στις 03.11.2022.

³² Βλ. το άρθρο 60 παρ. 1 και 3 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, Ν. 2717/1999, ΦΕΚ Α' 97/17.05.1999.

³³ Βλ. Άρθρο 3 Ν. 3054/2002.

³⁴ Βλ. Άρθρο 15Α παρ. 1 Ν. 3054/2002.

³⁵ Σε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης ανάμιξης του ντίζελ κίνησης με βιοντίζελ από τους υπόχρεους ανάμιξης επιβάλλονται πρόστιμα σύμφωνα με την ΥΑ Δ19/Φ11/οικ.13098/1156/25.06.2010 «Κατηγορίες παραβάσεων του Ν. 3054/2002 (ΦΕΚ 230Α'), όρια προστίμου και άλλα σχετικά θέματα – Σφράγιση εγκαταστάσεων» (ΦΕΚ Β' 1039).

³⁶ Βλ. πληροφορίες για την αγορά των βιοκαυσίμων <https://ypen.gov.gr/energeia/prasines-metafores/viokafsima/>

43. Ως προς την πώληση αυτούσιου βιοντίζελ, το Υπουργείο Περιβάλλοντος χορηγεί ειδική Άδεια Διάθεσης Βιοκαυσίμων – Βιοντίζελ προκειμένου μια εταιρεία να μπορεί να πωλήσει το εν λόγω προϊόν. Το έτος 2022, οι κάτοχοι των εν λόγω αδειών ανέρχονται σε 25³⁷.
44. Η διάθεση του αυτούσιου βιοντίζελ (B100) στην αγορά ρυθμίζεται σε μεγάλο βαθμό από υπουργικές αποφάσεις. Συγκεκριμένα, το Υπουργείο Περιβάλλοντος, με απόφασή του, καθορίζει κάθε έτος (πριν την 30 Νοεμβρίου) την ποσότητα που θα πρέπει να διατεθεί στην Ελληνική αγορά το επόμενο έτος, λαμβάνοντας υπόψη i) το ποσοστό ανάμιξής του με πετρέλαιο κίνησης, και ii) το 85% της εκτιμώμενης κατανάλωσης πετρελαίου κίνησης για το επόμενο έτος³⁸. Ταυτόχρονα, το Υπουργείο προσκαλεί παραγωγούς αυτούσιου βιοντίζελ να συμμετέχουν στην κατανομή αυτούσιου βιοντίζελ. Κατόπιν της αξιολόγησης των αιτήσεων των παραγωγών, εκδίδεται κοινή υπουργική απόφαση η οποία ορίζει την ποσότητα που θα διαθέσει ο κάθε παραγωγός αυτούσιου βιοντίζελ το επόμενο έτος (ανά μήνα) στους κατόχους άδειας διύλισης, ήτοι στις εταιρίες ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και «ΕΛΠΕ Α.Ε.» (εφεξής και «ΕΛΠΕ»), καθώς και σε εταιρίες εμπορίας πετρελαίου κίνησης που εισάγουν πετρέλαιο κίνησης αρχικώς μη αναμειγμένο με βιοντίζελ όπως ενδεικτικά οι εταιρίες «AEGEAN OIL A.E.» (εφεξής και «AEGEAN»), ELINOIL, «CETRACORE-JETOIL A.E.» (εφεξής και «JETOIL»), «ΕΤΕΚΑ Α.Ε.» (εφεξής και «ΕΤΕΚΑ»), «AVINOIL A.E.» (εφεξής και «AVINOIL»)^{39, 40}. Σημειώνεται, μάλιστα, ότι οι παραγωγοί αυτούσιου βιοντίζελ αναφέρονται στις αποφάσεις κατανομής ως «δικαιούχοι» με την έννοια ότι οι ποσότητες που διαθέτουν βάσει της εκάστοτε απόφασης κατανομής **παραλαμβάνονται υποχρεωτικά**, αναμειγνύονται και διατίθενται στην Ελληνική επικράτεια από την ΕΛΠΕ, τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (οι οποίες θεωρούνται «υπόχρεοι» της κατανομής) και από τις λοιπές εταιρίες πετρελαιοειδών⁴¹. Αντίστοιχα, οι παραγωγοί αυτούσιου βιοντίζελ που αποφασίζουν να συμμετέχουν στην κατανομή κατόπιν της πρόσκλησης του Υπουργείου, δηλ. οι «δικαιούχοι», **διαθέτουν υποχρεωτικά** και εκείνοι τις ποσότητες B100 που ορίζονται στην εκάστοτε απόφαση κατανομής⁴².
45. Κατά την κείμενη νομοθεσία, η ανάμιξη του αυτούσιου βιοντίζελ B100 με το πετρέλαιο κίνησης ως προϊόν διύλισης αργού πετρελαίου πραγματοποιείται είτε από κατόχους άδειας διύλισης - ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και ΕΛΠΕ - είτε από κατόχους άδειας εμπορίας κατηγορίας Α, όπως ενδεικτικά οι εταιρίες «AEGEAN OIL A.E.» (εφεξής AEGEAN), «ELIN», «CETRACORE-JETOIL A.E.» (εφεξής JETOIL), «ΕΤΕΚΑ Α.Ε.» (εφεξής ΕΤΕΚΑ), «AVINOIL A.E.» (εφεξής AVIN) κτλ., εφόσον

³⁷ Βλ. λίστα με τους κατόχους αδειών διάθεσης βιοκαυσίμων, Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Απρίλιος 2022 <https://ypen.gov.gr/wp-content/uploads/2022/04/MITROO-ADEION-DIATHESIS-BIOKAUSIMON-ARPIL-2022.pdf> .

³⁸ Βλ. ΥΑ Δ1/Α/οικ. 2497 (ΦΕΚ Β' 253/08.02.2013), Άρθρο 1 παρ. 1.

³⁹ Βλ. ενδεικτικά, την Κοινή Υπουργική Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/91141/3744 (ΦΕΚ Β' 4643/07.10.2021) που αποτελεί την απόφαση κατανομής για το έτος 2021.

⁴⁰ Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την απόφαση κατανομής για το έτος 2020 και 2021, από την προς διάθεση ποσότητα αυτούσιου βιοντίζελ, το 65% προορίζεται υποχρεωτικά για την ΕΛΠΕ και το 35% για τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.

⁴¹ Βλ. Άρθρο 15Α παρ. 8 Ν. 3054/2002.

⁴² Σύμφωνα με το λεκτικό π.χ. της απόφασης κατανομής 2021 (Κοινή Υπουργική Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/91141/3744 (ΦΕΚ Β' 4643/07.10.2021)), Άρθρο 3 παρ. 1 εδάφιο α) «Οι δικαιούχοι οφείλουν να διαθέτουν τις κατανομηθείσες σε αυτούς συνολικές ποσότητες αυτούσιου βιοντίζελ και οι κάτοχοι άδειας διύλισης να τις παραλαμβάνουν σύμφωνα με τον πίνακα 2 του άρθρου 1 [...]» και εδάφιο β) «Οι δικαιούχοι οφείλουν να διαθέτουν εντός της ελληνικής επικράτειας, επιπλέον ποσότητες αυτούσιου βιοντίζελ που τους ζητούνται, σύμφωνα με τα εδάφια γ και δ, και οι κάτοχοι άδειας διύλισης και άδειας εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων κατηγορίας Α' οφείλουν να τις παραλαμβάνουν.».

οι τελευταίες πραγματοποιούν εισαγωγές μη αναμεμιγμένου πετρελαίου κίνησης⁴³. Όλες, λοιπόν, οι ως άνω εταιρίες, παραγωγοί και εισαγωγείς πετρελαίου κίνησης, οφείλουν να προμηθεύονται αυτούσιο βιοντίζελ (B100) ώστε να παράγουν το αναμεμιγμένο πετρέλαιο κίνησης με την περιεκτικότητα 7% βιοντίζελ - το λεγόμενο B7 – κατά τα όσα ορίζονται από τη νομοθεσία. Ειδικότερα, για τις εταιρίες ΕΛΠΕ και ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ορίζονται, στην εκάστοτε απόφαση κατανομής, συγκεκριμένες ποσότητες αυτούσιου βιοντίζελ που πρέπει αυτές να παραλαμβάνουν. Οι εταιρίες εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων κατηγορίας Α, όπως π.χ. η JETOIL, η ΕΤΕΚΑ, η ΑΕΓΕΑΝ, εφόσον πραγματοποιούν εισαγωγές πετρελαίου κίνησης το οποίο πρόκειται να διαθέσουν στην ελληνική αγορά, οφείλουν και αυτές να παραλαμβάνουν αυτούσιο βιοντίζελ από τους παραγωγούς/δικαιούχους της κατανομής ώστε να διασφαλίζουν ότι το πετρέλαιο κίνησης που διαθέτουν στην ελληνική επικράτεια ικανοποιεί το απαιτούμενο ποσοστό ανάμειξης. Συγκεκριμένα οι εταιρίες εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων κατηγορίας Α, εφόσον πραγματοποιούν εισαγωγές πετρελαίου κίνησης οφείλουν να παραλαμβάνουν το 85% των αναγκών τους σε αυτούσιο βιοντίζελ από τους παραγωγούς/δικαιούχους της εκάστοτε απόφασης κατανομής, αναλογικά κατά το ποσοστό συμμετοχής των δικαιούχων στην κατανομή και να το αναμειγνύουν με το πετρέλαιο κίνησης που εισάγουν. Σε σχέση με το υπόλοιπο 15% του αυτούσιου βιοντίζελ, οι εν λόγω εταιρίες οφείλουν να παραλαμβάνουν το μισό από παραγωγούς/δικαιούχους της απόφασης κατανομής, ελεύθερα, χωρίς να δεσμεύονται από το ποσοστό συμμετοχής τους στην κατανομή, και το άλλο μισό είτε από παραγωγούς/δικαιούχους της απόφασης κατανομής είτε από κατόχους Άδειας Διάθεσης Βιοκαυσίμων, οι οποίοι δεν εντάσσονται στην απόφαση κατανομής, ήτοι το προϊόν τους είναι ελεύθερα διαθέσιμο στην αγορά. Με αυτόν τον τρόπο, οι παραγωγοί/δικαιούχοι πωλούν τελικά αυτούσιο βιοντίζελ πρωτίστως και υποχρεωτικά στη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και στην ΕΛΠΕ, και εν συνεχεία σε κατόχους άδειας εμπορίας κατηγορίας Α, εφόσον αυτοί εισάγουν πετρέλαιο κίνησης που πρόκειται να διαθέσουν στην ελληνική αγορά.

46. Εν κατακλείδι, τα διυλιστήρια και οι κάτοχοι άδειας εμπορίας κατηγορίας Α, αφού παράξουν το Β7, αναμειγνύοντας πετρέλαιο κίνησης με βιοκαύσιμο, πωλούν το προϊόν (ήτοι πετρέλαιο κίνησης Β7) σε εταιρίες που διαχειρίζονται πρατήρια, οι οποίες το πωλούν περαιτέρω σε τελικούς καταναλωτές.

IV.2 ΑΓΟΡΑ ΣΩΡΕΥΤΙΚΗΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗΣ ΑΠΕ (ΦοΣΕ)

47. Ως Φορέας Σωρευτικής Εκπροσώπησης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ (ΦοΣΕ) ορίζεται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αναλαμβάνει την εκπροσώπηση κατόχων σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας⁴⁴. Η ως άνω εκπροσώπηση των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ αποτελεί διακριτή ενεργειακή δραστηριότητα, η άσκηση της οποίας υπόκειται σε χορήγηση άδειας από τη ΡΑΕ^{45, 46}. Επίσης, προβλέπεται ρητά ότι η αίτηση για χορήγηση άδειας εκπροσώπησης πρέπει να

⁴³ Βλ. λίστα με τους κατόχους αδειών εμπορίας Α, Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Σεπτέμβριος 2022 <https://ypen.gov.gr/wp-content/uploads/2022/10/MITROO-ADEION-EMPORIAS-PETRELAIIOEIDON-SEPTEMBER-2022-B.pdf>.

⁴⁴ Βλ. άρθρ. 2 του Ν. 4414/2016, σημείο 22.

⁴⁵ Βλ. άρθρ. 1 παρ. 2 περίπτωση η' και άρθρο 13 παρ. 2 του Ν. 4001/2011.

⁴⁶ Στο πλαίσιο αυτό, η άδεια εκπροσώπησης παραγωγών ΑΠΕ χορηγείται κατ' αρχήν από τη ΡΑΕ εφόσον ο υποψήφιος φορέας: α) έχει τη μορφή ανώνυμης εταιρείας ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας με εταιρικό κεφάλαιο τουλάχιστον εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, β) διαθέτει οργανωτική και διοικητική δομή κατάλληλη να εξασφαλίσει την αξιόπιστη, συνετή και χρηστή άσκηση της δραστηριότητας εκπροσώπησης και γ) έχει την αναγκαία χρηματοοικονομική ευρωστία και φερεγγυότητα, που

περιλαμβάνει την αιτούμενη ισχύ η οποία αντιστοιχεί στη συνολική ισχύ των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ τους οποίους ο δυνητικός ΦοΣΕ πρόκειται να εκπροσωπεί στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας⁴⁷.

48. Οι αδειοδοτημένοι ΦοΣΕ ΑΠΕ συμμετέχουν στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας εκπροσωπώντας τους παραγωγούς ΑΠΕ με τους οποίους έχουν συνάψει ειδική προς τούτο «Σύμβαση Εκπροσώπησης» και απευθύνουν «Δήλωση Εκπροσώπησης» στην ΕΧΕ και στον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ. Με την αποδοχή της Δήλωσης Εκπροσώπησης, μεταβιβάζονται στους ΦοΣΕ τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των παραγωγών, σχετικά με τη συμμετοχή, την εκκαθάριση, την τιμολόγηση και τον διακανονισμό των συναλλαγών τους στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας⁴⁸. Σε περίπτωση που παραγωγός ΑΠΕ αδυνατεί να λάβει υπηρεσίες εκπροσώπησης από ΦοΣΕ, μπορεί να απευθυνθεί στον Φορέα Σωρευτικής Εκπροσώπησης Τελευταίου Καταφυγίου (ΤεΚ)⁴⁹. Με τη με αρ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/25512/883 (ΦΕΚ Β' 1020/27.03.2019) απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ορίστηκε ως ΦοΣΕ ΤεΚ μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2022 η εταιρεία Διαχειριστής ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε. (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.).
49. Οι ΦοΣΕ συμμετέχουν στην Αγορά Επόμενης Ημέρας (σύμφωνα με το τμήμα 4.1.4 του Κανονισμού Λειτουργίας της Αγοράς Επόμενης Ημέρας) και στην Ενδοημερήσια (σύμφωνα με το τμήμα 5.2.3 του Κανονισμού Λειτουργίας της Αγοράς Επόμενης Ημέρας και Ενδοημερήσιας Αγοράς), ενώ υπέχουν ευθύνη εξισορρόπησης στο πλαίσιο της λειτουργίας της εγχώριας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας οπότε συμμετέχουν και στην Αγορά εξισορρόπησης⁵⁰.
50. Ο Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ έχει άδεια εκπροσώπησης συνολικά για 1700 MW, ενώ η ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ έχει άδεια εκπροσώπησης για 5,5 MW⁵¹.

V. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ/ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ – ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ – ΜΕΡΙΔΙΑ – ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ⁵²

V.1 ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

V.1.1 Η άποψη της γνωστοποιούσας

51. Σύμφωνα με τη Γνωστοποιούσα, η υπό κρίση συναλλαγή αφορά στις ακόλουθες σχετικές αγορές προϊόντων:

αποδεικνύεται από τα στοιχεία της αίτησης. Βλ. άρθ. 134 παρ. 5 του Ν. 4001/2011, το οποίο εφαρμόζεται κατ' αναλογία.

⁴⁷ Βλ. απόφαση ΡΑΕ 640/2018, σημείο 2.

⁴⁸ Βλ. άρθ. 5 παρ. 2 του Ν. 4414/2016.

⁴⁹ Βλ. άρθ. 5 παρ. 5 του Ν. 4414/2016.

⁵⁰ Βλ. άρθ. 5 παρ. 7 του Ν. 4414/2016.

⁵¹ Βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης (σελ. 18-19 και 39).

⁵² Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή/και υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται. Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία προσφέρουν ή ζητούν τα σχετικά προϊόντα ή παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού και η οποία μπορεί να διακριθεί από άλλες γειτονικές γεωγραφικές περιοχές, ιδίως λόγω των αισθητά διαφορετικών συνθηκών ανταγωνισμού που επικρατούν σε αυτές. Ως «επηρεαζόμενη αγορά» νοείται: α) Κάθε σχετική αγορά στην οποία ασκούν επιχειρηματικές δραστηριότητες δύο ή περισσότερες από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, εφόσον εκτιμάται ότι η συγκέντρωση θα οδηγήσει σε συνολικό μερίδιο στην αγορά αυτή ύψους τουλάχιστον 15% (η περίπτωση αφορά οριζόντιες σχέσεις), καθώς και β) Κάθε σχετική αγορά στην οποία ασκεί επιχειρηματικές δραστηριότητες οποιαδήποτε

α) την αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής, συμπεριλαμβανομένων των εισαγωγών, στην οποία δραστηριοποιούνται τόσο ο Όμιλος MOTOP ΟΪΛ όσο και σε πολύ περιορισμένο βαθμό, η Εταιρεία-Στόχος ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ μέσω της θυγατρικής της ΗΛΙΑΚΑ ΠΑΡΚΑ^{53,54},

β) την αγορά προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο λιανικής στην οποία δραστηριοποιείται μόνο ο Όμιλος MOTOP ΟΪΛ⁵⁵,

γ) την αγορά παραγωγής και διάθεσης αυτούσιου βιοντίζελ (B100), συμπεριλαμβανομένων των εισαγωγών, στην οποία δραστηριοποιείται η ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ και σε περιορισμένο βαθμό οι εταιρίες MOTOP ΟΪΛ και AVINOIL⁵⁶, και

δ) την αγορά χονδρικής εμπορίας πετρελαίου κίνησης αναμειγμένου με βιοντίζελ (καύσιμο B7), στην οποία δραστηριοποιείται ο Όμιλος MOTOP ΟΪΛ (μέσω των εταιριών MOTOP ΟΪΛ, AVINOIL και CORAL)⁵⁷.

52. Ως σχετική γεωγραφική αγορά η Γνωστοποιούσα θεωρεί για κάθε μία από τις ανωτέρω αγορές το σύνολο της ελληνικής επικράτειας. Επιπλέον ως προς την υπό ανωτέρω β) αγορά η γνωστοποιούσα αναφέρει ότι περαιτέρω διαχωρισμός δύναται να γίνει σε διασυνδεδεμένο και μη διασυνδεδεμένο σύστημα.

V.1.2 Η άποψη της Υπηρεσίας

V.1.2.1 Παραγωγή και διάθεση αυτούσιου βιοντίζελ (B100)

53. Το βιοντίζελ ή ντίζελ βιολογικής προέλευσης (μεθυλεστέρας λιπαρών οξέων) παράγεται από φυτικά ή ζωικά έλαια, ποιότητας ντίζελ για χρήση ως βιοκαύσιμο⁵⁸. Ως βιοκαύσιμο ορίζεται το υγρό ή αέριο καύσιμο για τις μεταφορές το οποίο παράγεται από βιομάζα⁵⁹. Ειδικότερα, το βιοντίζελ είναι υγρό

συμμετέχουσα επιχείρηση και βρίσκεται σε προηγούμενο ή επόμενο στάδιο της παραγωγικής ή εμπορικής διαδικασίας του προϊόντος σε σχέση με την αγορά στην οποία δραστηριοποιείται άλλη συμμετέχουσα επιχείρηση, και οποιοδήποτε από τα ατομικά ή συνδυασμένα μερίδια των επιχειρήσεων αυτών, σε οποιοδήποτε στάδιο της παραγωγικής ή εμπορικής διαδικασίας, ανέρχεται σε 25% τουλάχιστον, ανεξάρτητα αν μεταξύ των μερών υφίσταται σχέση προμηθευτή/πελάτη (η περίπτωση αφορά τις κάθετες σχέσεις).

⁵³ Χωρίς περαιτέρω διάκριση βάσει των μέσων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από συμβατικές πηγές και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ), βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 37.

⁵⁴ Η εταιρεία ΗΛΙΑΚΑ ΠΑΡΚΑ, στην οποία η ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ συμμετέχει άμεσα με ποσοστό 100%, λειτουργεί δύο Φ/Β πάρκα στις θέσεις «Κοτρών» και «Καλογράνι» στον Δήμο Ωρωπού (βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 2 και Παράρτημα Τ).

⁵⁵ Μόνο σε περίπτωση που θεωρηθεί ότι υφίσταται εν δυνάμει κάθετη σχέση μεταξύ της δραστηριότητας παραγωγής/χονδρικής προμήθειας και λιανικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας (βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης σελ. 2).

⁵⁶ Βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 40. Η Γνωστοποιούσα αναφέρει εν προκειμένω ότι θα μπορούσε να υποστηριχθεί ένας ευρύτερος ορισμός της αγοράς παραγωγής και διάθεσης βιοκαυσίμων, δεδομένου ότι η άδεια διάθεσης που χορηγείται αφορά στα βιοκαύσιμα εν γένει (και όχι σε συγκεκριμένου τύπου βιοκαύσιμο). Ωστόσο και λαμβάνοντας υπόψη το αντικείμενο δραστηριότητας της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ, περιορίζεται στην αγορά βιοντίζελ (βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 31).

⁵⁷ Η γνωστοποιούσα αναφέρει ότι «η αγορά αυτή μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί αγορά επόμενου σταδίου, υπό την έννοια ότι για την παραγωγή του καυσίμου κίνησης B7 απαιτείται η ανάμιξη συμβατικού ντίζελ με αυτούσιο βιοντίζελ» (βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 40).

⁵⁸ Βλ. Άρθρο 2β της Οδηγίας 2003/30/ΕΚ της 08.05.2003 σχετικά με την προώθηση της χρήσης βιοκαυσίμων ή άλλων ανανεώσιμων καυσίμων για τις μεταφορές.

⁵⁹ Μεταξύ των λοιπών προϊόντων που θεωρούνται βιοκαύσιμα είναι τα ακόλουθα: η βιοαιθανόλη, το βιοαέριο, η βιομεθανόλη, ο βιοδιμεθυλαιθέρας, το βιοϋδρογόνο κ.α. (βλ. Άρθρο 2 της Οδηγίας 2003/30/ΕΚ της 08.05.2003 σχετικά με την προώθηση της χρήσης βιοκαυσίμων ή άλλων ανανεώσιμων καυσίμων για τις μεταφορές).

ανανεώσιμο καύσιμο (βιοκαύσιμο) που παράγεται από φυτικά έλαια, συνήθως από ηλιέλαιο, σογιέλαιο, κραμβέλαιο κ.α. ενώ μπορεί επίσης να παραχθεί από χρησιμοποιημένα τηγανέλαια και ζωικά λίπη⁶⁰. Τα βιοκαύσιμα θεωρούνται σύμφωνα με τον Ν. 3054/2002 ως πετρελαιοειδή προϊόντα που υποκαθιστούν προϊόντα διύλισης του αργού πετρελαίου **στις αντίστοιχες κατηγορίες και χρήσεις τους**, είτε αυτούσια είτε σε μίγμα με προϊόντα διύλισης του αργού πετρελαίου⁶¹. **Τα φυσικοχημικά χαρακτηριστικά του βιοντίζελ προσεγγίζουν εκείνα του πετρελαίου κίνησης με αποτέλεσμα να μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε πετρελαιοκινητήρες ως μίγμα με το ορυκτό πετρέλαιο κίνησης, σε διάφορα ποσοστά χωρίς να απαιτείται μετατροπή των κινητήρων**⁶². Όπως προαναφέρθηκε⁶³, στην Ελλάδα το σύνολο του πετρελαίου κίνησης που καταναλώνεται εγχώρια για χρήση στις μεταφορές οφείλει να είναι αναμειγμένο με βιοντίζελ και δη σε ποσοστό 7% (καύσιμο B7), **ενώ δεν γίνεται άλλη χρήση του B100 από τελικούς καταναλωτές**⁶⁴.

54. Σύμφωνα με τις προβλέψεις των εκάστοτε αποφάσεων κατανομής, οι δικαιούχοι της κατανομής (κάτοχοι άδειας διάθεσης βιοκαυσίμων) αναλαμβάνουν την υποχρέωση να διαθέτουν στην ελληνική επικράτεια ετησίως τις κατανεμηθείσες σε αυτούς συνολικές ετήσιες ποσότητες αυτούσιου βιοντίζελ και οι υπόχρεοι ανάμειξης (διυλιστήρια και εταιρίες εμπορίας πετρελαιοειδών κατηγορίας Α που εισάγουν πετρέλαιο κίνησης) να τις παραλαμβάνουν. Σύμφωνα με τη Γνωστοποιούσα, οι κάτοχοι άδειας διάθεσης βιοκαυσίμων υποχρεούνται περαιτέρω να διαθέτουν κατάλληλους αποθηκευτικούς χώρους με όγκο τουλάχιστον 100 κυβικά μέτρα για την αποθήκευση αυτούσιων βιοκαυσίμων και άλλων ανανεώσιμων καυσίμων. Περαιτέρω σημειώνει ότι εκτός της υποχρέωσης λήψης των απαραίτητων αδειών, δεν υπάρχουν εμπόδια εισόδου⁶⁵ και συνεπώς στην αγορά μπορούν να δραστηριοποιηθούν εγχώριοι παραγωγοί, εισαγωγείς, αλλά και εταιρίες εμπορίας (που είτε εισάγουν τα βιοκαύσιμα είτε τα προμηθεύονται από μονάδες παραγωγής στην Ελλάδα ή το εξωτερικό)⁶⁶.
55. Στην αγορά παραγωγής και διάθεσης αυτούσιου βιοντίζελ (B100) στην ελληνική επικράτεια κατέχουν σήμερα άδεια διάθεσης βιοκαυσίμων από το Υπουργείο Περιβάλλοντος συνολικά 25 εταιρίες⁶⁷.

⁶⁰ Βλ. Εντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 31.

⁶¹ Βλ. αρ. 3 παρ. 1 του Ν. 3054/2002 όπως ισχύει όπου αναφέρεται ότι: «Για την εφαρμογή του νόμου αυτού θεωρούνται επίσης πετρελαιοειδή προϊόντα και τα υγρά και αέρια Βιοκαύσιμα και τα Άλλα Ανανεώσιμα Καύσιμα που υποκαθιστούν προϊόντα διύλισης του αργού πετρελαίου στις αντίστοιχες κατηγορίες και χρήσεις που αναφέρονται ανωτέρω είτε αυτούσια είτε σε μίγμα με προϊόντα διύλισης του αργού πετρελαίου».

⁶² Βλ. Εντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 31 και <https://www.prasinoladi.gr/companies/why-biodiesel>.

⁶³ Βλ. ενότητα IV.1 ανωτέρω.

⁶⁴ Βλ. και υπ' αριθ. πρωτ. 9214/17.10.2022 επιστολή της Γνωστοποιούσας.

⁶⁵ Το ίδιο επιβεβαιώνει και το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας το οποίο αναφέρει ότι δεν υπάρχουν ρυθμιστικά και νομοθετικά εμπόδια εισόδου (βλ. την υπ' αριθ. 10792/29.11.2022 επιστολή του).

⁶⁶ Βλ. Εντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 49.

⁶⁷ Βλ. λίστα με τους κατόχους αδειών διάθεσης βιοκαυσίμων, Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Απρίλιος 2022 <https://ypen.gov.gr/wp-content/uploads/2022/04/MITROO-ADEION-DIATHESIS-BIOKAUSIMON-ARPII-2022.pdf>. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην ελληνική αγορά δραστηριοποιούνται είκοσι μία (21) εταιρείες κάτοχοι άδειας διάθεσης βιοκαυσίμων, από τις οποίες δεκαέξι (16) με μονάδα παραγωγής βιοντίζελ και πέντε (5) εισαγωγείς βιοντίζελ από χώρες της ΕΕ, ενώ υπάρχουν και άλλοι κάτοχοι άδειας βιοκαυσίμων που ετοιμάζονται να εισέλθουν στην ελληνική αγορά (βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 10792./29.11.2022 επιστολή του).

56. Στην εν λόγω αγορά, δραστηριοποιείται η εξαγοραζόμενη εταιρεία ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ⁶⁸, η οποία διαθέτει το αυτούσιο βιοντίζελ που παράγει στις εγκαταστάσεις της στην Ελλάδα, τόσο στις εταιρίες διύλισης (ΕΛΠΕ και ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ) όσο και σε εταιρίες με άδεια εμπορίας πετρελαιοειδών κατηγορίας Α, για να το διαθέσουν στην αγορά κατόπιν ανάμειξης αυτού σε ποσοστό 7% κατ' όγκο με το συμβατικό ντίζελ⁶⁹. Για την παραγωγή αυτούσιου βιοντίζελ, η ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ προμηθεύεται τηγανέλαιο από την ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ, καθώς και ζωικά λίπη και ενίοτε φρέσκα (βρώσιμα) λάδια από τρίτους προμηθευτές⁷⁰. Σύμφωνα με τη Γνωστοποιούσα και όπως προκύπτει από στοιχεία που προσκομίστηκαν⁷¹, σήμερα οι μέσω κατανομής πωλήσεις βιοντίζελ της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ αντιστοιχούν σε 34% των συνολικών πωλήσεων της (εντός και εκτός Ελλάδας) και σε 52% των εγχώριων πωλήσεων της, ενώ η απόφαση συμμετοχής στην κατανομή αποτελεί και θα εξακολουθήσει να αποτελεί μέρος της εμπορικής πολιτικής της εταιρείας⁷². Περαιτέρω, οι εταιρίες ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και ΑΒΙΝΟΙΛ παρότι δεν παράγουν αυτούσιο βιοντίζελ αλλά το εισάγουν, δραστηριοποιούνται στην εν λόγω αγορά καθώς διαθέτουν άδεια διάθεσης βιοκαυσίμων σε ισχύ⁷³. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει και από τους πίνακες κατωτέρω, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και η ΑΒΙΝΟΙΛ πωλούν Β100 κυρίως ενδοομιλικά στις ΑΒΙΝΟΙΛ και CORAL αντίστοιχα, οι οποίες το αναμειγνύουν για την δημιουργία καυσίμου Β7.
57. Ενόψει των ανωτέρω και ιδίως α) της περιορισμένης υποκατάστασής του από την πλευρά της παραγωγής και άρα της προσφοράς του, ήτοι της χρήσης του ως πρώτη ύλη για την ανάμειξή του με πετρέλαιο κίνησης, και β) του γεγονότος ότι κατά τη νομοθεσία η ανάμειξη του Β100 με το συμβατικό ντίζελ προερχόμενο από ορυκτούς πόρους γίνεται υποχρεωτικά σε ποσοστό 7%, η αγορά παραγωγής και προμήθειας αυτούσιου βιοντίζελ (Β100) θεωρείται διακριτή και προηγούμενου σταδίου σε σχέση με την αγορά προμήθειας αναμειγμένου πετρελαίου κίνησης (καύσιμο Β7). Ωστόσο επισημαίνεται ότι σε κάθε περίπτωση, ο ακριβής ορισμός της αγοράς για τους σκοπούς της παρούσας μπορεί να μείνει ανοιχτός καθώς υπό οποιαδήποτε θεώρηση της αγοράς δεν μεταβάλλεται η αξιολόγηση της συγκέντρωσης.
58. Ως σχετική γεωγραφική αγορά ορίζεται η ελληνική επικράτεια⁷⁴.

Μερίδια αγοράς

59. Σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκόμισε η Γνωστοποιούσα, το μερίδιο αγοράς της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ στην αγορά παραγωγής και διάθεσης αυτούσιου βιοντίζελ στην ελληνική επικράτεια ανέρχεται σε

⁶⁸ Δυνάμει της με αριθ. Δ2/Α/Φ.10/8657/29.04.2013 άδειας διάθεσης βιοκαυσίμων σύμφωνα με το άρθρο 5Α του Ν. 3054/2002, αναφορικά με την οποία η ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ έχει καταθέσει αίτηση ανανέωσης (βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 9214/17.10.2022 επιστολή της Γνωστοποιούσας, Παράρτημα ΣΤ).

⁶⁹ Βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 31.

⁷⁰ Βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 44. Οι 6 κυριότεροι προμηθευτές της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ (που αντιπροσωπεύουν το [85-95]% των συνολικών της αγορών) είναι η [...].

⁷¹ Βλ. Παράρτημα Γ της υπ' αριθ. πρωτ. 9564/26.10.2022 επιστολής της Γνωστοποιούσας.

⁷² Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 9214/17.10.2022 επιστολή της Γνωστοποιούσας.

⁷³ Βλ. σχετικά Παράρτημα Ζ της υπ' αριθ. πρωτ. 9214/17.10.2022 επιστολή της Γνωστοποιούσας και <https://ypen.gov.gr/wp-content/uploads/2022/04/MITROO-ADEION-DIATHESIS-BIOKAUSIMON-ARPL-2022.pdf>.

⁷⁴ Σημειώνεται ότι στην Απόφαση Μ.3876 Diester Industrie/ Bunge /JV/2005 η Ε.Επ. έκρινε ότι, παρά το γεγονός ότι τα επιχειρήματα που προέβησαν τα μέρη στην εν λόγω διαδικασία θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε γεωγραφικό ορισμό της αγοράς σε ευρωπαϊκό επίπεδο (ενόψει της ανάπτυξης του ενδοκοινοτικού εμπορίου βιοντίζελ), η ύπαρξη διαφορετικών εθνικών κανονισμών σε κάθε χώρα για το βιοντίζελ ειδικότερα όσον αφορά τους μηχανισμούς φορολογικών κινήτρων, θα μπορούσε να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι η αγορά έχει εθνική διάσταση. Ωστόσο στην εν λόγω απόφαση η Ε.Επ. άφησε ανοιχτό τον ορισμό της γεωγραφικής αγοράς βιοντίζελ.

[5-10]% το 2021, [5-10]% το 2020, [5-10]% το 2019, [5-10]% το 2018 και [5-10]% το 2017⁷⁵. Περαιτέρω το μερίδιο αγοράς του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και ΑVINOIL) στην εν λόγω αγορά ανήλθε σε [0-5]% το 2021, σε [0-5]% το 2020, σε [0-5]% το 2019, σε [0-5]% το 2018 και σε [0-5]% το 2017 εξαιρουμένων των ενδοομιλικών πωλήσεων⁷⁶. Ενόψει των ανωτέρω, κατά την εκτίμηση της Γνωστοποιούσας δεν υφίσταται οριζόντια επηρεαζόμενη αγορά καθώς τα αθροιστικά μερίδια αγοράς των εταιριών ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ, ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και ΑVINOIL υπολείπονται του ορίου του 15%.

60. Καθώς η Γνωστοποιούσα προσκόμισε εκτιμήσεις για τα μερίδια αγοράς μόνο των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση εταιριών και όχι των ανταγωνιστών αυτών, η Υπηρεσία προχώρησε σε έρευνα για τον υπολογισμό των μεριδίων αγοράς για τους σκοπούς της υπό κρίση συγκέντρωσης⁷⁷. Οι πωλήσεις και τα μερίδια αγοράς για την αγορά αυτούσιου βιοντίζελ στην ελληνική επικράτεια, σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκομίστηκαν από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχουν ως ακολούθως.

Πίνακας 6: Πωλήσεις αυτούσιου βιοντίζελ και μερίδια αγοράς στην Ελλάδα (ποσότητες σε Μ.Τ.⁷⁸)											
α/α	Επωνυμία Επιχείρησης	2017		2018		2019		2020		2021	
1	ΑGROINVEST SA	[...]	[25-35]%	[...]	[25-35] %	[...]	[35-45] %	[...]	[25-35] %	[...]	[35-45]%
2	ΠΑΥΛΟΣ Ν. ΠΕΤΤΑΣ Α.Β.Ε.Ε.	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25] %	[...]	[15-25] %	[...]	[15-25] %	[...]	[10-15]%
3	GF ENERGY Α.Β.Ε.Ε.	[...]	[15-25]%	[...]	[10-15] %	[...]	[10-15] %	[...]	[10-15] %	[...]	[10-15]%
4	ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ	[...]	[10-15] %	[...]	[10-15] %	[...]	[5-10] %	[...]	[5-10] %	[...]	[5-10]%

⁷⁵ Βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης σελ. 40 και Παράρτημα Τ. Σημειώνεται ότι προσκομίστηκαν από τη Γνωστοποιούσα στοιχεία αναφορικά με τις πωλήσεις για το σύνολο της αγοράς του Β7 το οποίο εκτιμήθηκε για το 2021 σε [...] Μετρικούς Τόνους («Μ.Τ.»). Εν προκειμένω, τα διαθέσιμα στοιχεία από τη βάση fuelstat είναι σε Μ.Τ. Σημειώνεται ότι η Γνωστοποιούσα για τον υπολογισμό των πωλήσεων Β100 σε Μ.Τ. έκανε τις εξής μετατροπές: επειδή η υποχρέωση για ανάμειξη του πετρελαίου κίνησης με 7% βιοντίζελ είναι κατ' όγκο, ήτοι κυβικά μέτρα, μετατράπηκαν οι μ.τ. ντίζελ κίνησης (Β7) σε κυβικά μέτρα (διαιρώντας με την πυκνότητα του Β7: 0,845 τόνοι/κυβικό), υπολογίστηκε το 7% κατ' όγκο που αντιστοιχεί στο αυτούσιο βιοντίζελ (Β100) και στη συνέχεια οι όγκοι του Β100 μετατράπηκαν σε μάζα (πολλαπλασιάζοντας με την πυκνότητα του Β100: 0,883 τόνοι/κυβικό) βλ. σχετικά και την υπ' αριθ. πρωτ. 9217/17.10.2022 επιστολή της Γνωστοποιούσας. [...].

⁷⁶ (βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης σελ. 40 και Παράρτημα Τ και υπ' αριθ. πρωτ. 9214/17.10.2022 επιστολή της Γνωστοποιούσας, Παράρτημα Ι).

⁷⁷ Ειδικότερα συλλέχθηκαν στοιχεία τόσο από το Τμήμα ΑΠΕ Μεταφορών & Εναλλακτικών Καυσίμων της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας όσο και από εταιρίες που δραστηριοποιούνται στις υπό εξέταση αγορές.

⁷⁸ Η μονάδα μέτρησης που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των μεριδίων αγοράς είναι οι μετρικοί τόνοι («Μ.Τ.»), δεδομένου ότι και η πλατφόρμα του Υπουργείου Ενέργειας & Περιβάλλοντος – fuelstat – χρησιμοποιεί την ίδια μονάδα. Για την μετατροπή από κυβικά μέτρα (χιλιόλιτρα) σε μετρικούς τόνους των προϊόντων Β100 και Β7, χρησιμοποιήθηκε η πυκνότητα του κάθε προϊόντος, ήτοι 0,883 τόνοι/κυβικό μέτρο και 0,845 τόνοι/κυβικό μέτρο, αντίστοιχα.

Πίνακας 6: Πωλήσεις αυτοόσιου βιοντίζελ και μερίδια αγοράς στην Ελλάδα (ποσότητες σε Μ.Τ. ⁷⁸)											
α/α	Επωνυμία Επιχείρησης	2017		2018		2019		2020		2021	
5	NEWENERGY A.E	[...]	[5-10]%	[...]	[5-10]%	[...]	[5-10]%	[...]	[5-10]%	[...]	[5-10]%
6	ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΕΛΛΑΣ)	[...]	[0-5]%	[...]	[5-10]%	[...]	[0-5]%	[...]	[5-10]%	[...]	[5-10]%
7	ΕΛ.ΒΙ. Α.Β.Ε.Ε.	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
8	GRINCO A.B.E.E.	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
9	ΒΙΟΝΤΗΖΕΛ Ε.Π.Ε.	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
10	MIL OIL HELLAS A.E.	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
11	BIOENERGIA A.E.	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
12	AVINOIL	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
13	ΜΑΝΟΣ Α.Ε.	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
14	ΑΚΦΑ ΑΒΕΕ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[-05]%	[...]	[0-5]%
15	ΕΚΚΟΚΙΣΤΗΡΙ Α-ΚΛΩΣΤΗΡΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
16	ΠΕΤΣΑΣ Α.Ε. - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΣΩΡΟΥΧΩΝ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
17	ΕΚΟΘΡΑΚ ΑΕ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
18	ΕΞΕΛΙΓΜΕΝΑ ΒΙΟΚΑΥΣΙΜΑ ΙΚΕ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
19	SPA RENEWABLES ΑΕ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
20	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
21	ΤΕΪΛΟΡΣ ΓΚΑΣ ΜΕΠΕ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
22	ΤΕΪΛΟΡΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
23	ΑΦΟΙ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%

Πίνακας 6: Πωλήσεις αυτούσιου βιοντίζελ και μερίδια αγοράς στην Ελλάδα (ποσότητες σε Μ.Τ. ⁷⁸)											
α/α	Επωνυμία Επιχείρησης	2017		2018		2019		2020		2021	
	ΑΚΟΠΟΥΛΟΙ ΑΒΕ										
	Συνολικές πωλήσεις Β100	156.772	100,0%	183.679	100,0%	195.791	100,0%	164.761	100,0%	156.301	100,0%
	Αθροιστικό μερίδιο των μερών	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%	[...]	[10-15]%	[...]	[10-15]%	[...]	[15-25]%

Πηγή: Η υπ' αριθ. πρωτ. 10792./29.11.2022 επιστολή του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και επεξεργασία από ΓΔΑ.

61. Σημειώνεται ότι στις ανωτέρω πωλήσεις περιλαμβάνονται και οι εισαγωγές του Β100, τα ποσοστά των οποίων την εξεταζόμενη πενταετία κυμαίνονται περίπου από [5-10]% έως [25-35]% των συνολικών πωλήσεων⁷⁹ και προέρχονται κυρίως από τη Βουλγαρία⁸⁰.
62. Υπό τη στενότερη και αυστηρότερη θεώρηση, συμπεριλαμβανομένων υποθετικά των ενδοομικών πωλήσεων από τα ανωτέρω στοιχεία προκύπτει ότι το μερίδιο αγοράς του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ανήλθε σε [5-10]% (ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ [5-10]% και ΑΒΙΝΟΙΛ [0-5]% -) το 2021, ενώ το αντίστοιχο μερίδιο αγοράς της εξαγοραζόμενης ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ ανήλθε σε [5-10]% το ίδιο έτος. Ως εκ τούτου, υπό αυτή τη θεώρηση της αγοράς, το αθροιστικό μερίδιο αγοράς μετά τη συγκέντρωση εκτιμάται σε [15-25]% με αποτέλεσμα να υφίσταται οριζοντίως επηρεαζόμενη αγορά.
63. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι θα πρέπει να εκτιμηθεί η δύναμη της νέας οντότητας μετά την πλήρως καθετοποιημένη θέση που θα αποκτήσει στην αγορά σε σχέση με τους ανταγωνιστές παραγωγούς Β100, σημειώνονται τα εξής. Από τις πωλήσεις της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ύψους [...] Μ.Τ., το ποσό των [...] Μ.Τ. αφορά σε πωλήσεις προς την ΑΒΙΝΟΙΛ - ήτοι ποσοστό [95-100]% (έτος 2021) - και άρα σχεδόν όλες οι πωλήσεις της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ είναι ενδοομικές- για ίδια χρήση. Ομοίως, από τις πωλήσεις της ΑΒΙΝΟΙΛ ύψους [...] Μ.Τ., το ποσό των [...] Μ.Τ., αφορά σε πωλήσεις προς την CORAL - ήτοι ποσοστό [85-95]% (έτος 2021). Για λόγους πληρότητας παρατίθενται στον Πίνακα 7 αναλυτικά οι πωλήσεις των ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και ΑΒΙΝΟΙΛ προς τους πελάτες τους ως ποσοστό επί των συνολικών πωλήσεων.

Πίνακας 7: Κατανομή Πωλήσεων Β100 Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ανά πελάτη						
Επιχείρηση	Πελάτης	2017	2018	2019	2020	2021
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ	ΑΒΙΝΟΙΛ	[0-5]%	[35-45]%	[55-65]%	[55-65]%	[95-100]%
	CORAL ΑΕ	[55-65]%	[45-55]%	[35-45]%	[35-45]%	[0-5]%
	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ΑΕ	[35-45]%	[5-10]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
	CETRACORE -JETOIL ΑΕ	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%

⁷⁹ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 10792/29.11.2022 επιστολή του ΥΠΕΝ.

⁸⁰ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 9932/7.11.2022 (ΑΓΡΟΙΝΒΕΣΤ), 9919/04.11.22 (ΕΛΠΕ) και 9564/26.10.2022 (Γνωστοποιούσα) επιστολές.

Επιχείρηση	Πελάτης	2017	2018	2019	2020	2021
	Συνολικές πωλήσεις Β100 της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑVINOIL ⁸¹	CORAL ΑΕ	μ/δ	[0-5]%	[10-15]%	[75-85]%	[85-95]%
	ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ΑΕ	μ/δ	[25-35]%	[25-35]%	[5-10]%	[0-5]%
	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ΑΕ	μ/δ	[0-5]%	[45-55]%	[10-15]%	[5-10]%
	CETRACORE -JETOIL ΑΕ	μ/δ	[0-5]%	[5-10]%	[0-5]%	[0-5]%
	ΛΟΙΠΟΙ ΠΕΛΑΤΕΣ	μ/δ	[55-65]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
	Συνολικές Πωλήσεις Β100 της ΑVINOIL	μ/δ	[...]	[...]	[...]	[...]

Πηγή: Η υπ' αριθ. πρωτ. 9564/26.10.2022 επιστολή της γνωστοποιούσας και επεξεργασία από ΓΔΑ.

64. Από τον ανωτέρω πίνακα 7 προκύπτει ότι το ποσοστό των πωλήσεων της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ προς τρίτους πελάτες τα τελευταία έτη αντιστοιχεί σε μόλις [0-5]% (2019), [0-5]% (2020) και [0-5]% (2021). Αντιστοίχως, οι πωλήσεις της ΑVINOIL προς τρίτους τα τελευταία έτη αντιστοιχούν σε [10-15]% (2020) και [5-10]% (2021).
65. Ενώ εάν αφαιρεθούν οι ενδοομιλικές πωλήσεις μεταξύ των εταιριών του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ το αθροιστικό μερίδιο αγοράς των Μερών ανέρχεται σε [5-10]% για το έτος 2021 (Πίνακας 8).

A/A	Επωνυμία Επιχείρησης	2017		2018		2019		2020		2021	
1	ΑGROIΝVEST SA	[...]	[25-35]%	[...]	[25-35]%	[...]	[35-45]%	[...]	[25-35]%	[...]	[35-45]%
2	ΠΑΥΛΟΣ Ν. ΠΕΤΤΑΣ Α.Β.Ε.Ε.	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%
3	GF ENERGY Α.Β.Ε.Ε.	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%	[...]	[10-15]%	[...]	[10-15]%	[...]	[10-15]%
4	ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ	[...]	[10-15]%	[...]	[10-15]%	[...]	[5-10]%	[...]	[5-10]%	[...]	[5-10]%
5	NEWENERGY Α.Ε	[...]	[5-10]%	[...]	[5-10]%	[...]	[5-10]%	[...]	[5-10]%	[...]	[5-10]%
6	ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΕΛΛΑΣ)	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
7	ΕΛ.ΒΙ. Α.Β.Ε.Ε.	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%

⁸¹ [...]

Πίνακας 8: Πωλήσεις αυτούσιου βιοντίζελ και μερίδια αγοράς στην Ελλάδα (ποσότητες σε M.T.) χωρίς ενδοομιλικές πωλήσεις											
A/A	Επωνυμία Επιχείρησης	2017		2018		2019		2020		2021	
8	GRINCO Α.Β.Ε.Ε.	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
9	BIONTHZEΛ Ε.Π.Ε.	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
10	MIL OIL HELLAS Α.Ε.	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
11	BIOENERGIA Α.Ε.	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
12	AVINOIL ⁸²	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
13	ΜΑΝΟΣ Α.Ε.	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
14	ΑΚΦΑ ΑΒΕΕ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
15	ΕΚΚΟΚΙΣΤΗΡΙΑ -ΚΛΩΣΤΗΡΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
16	ΠΕΤΣΑΣ Α.Ε. - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΣΩΡΟΥΧΩΝ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
17	ΕΚΘΟΡΑΚ ΑΕ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
18	ΕΞΕΛΙΓΜΕΝΑ ΒΙΟΚΑΥΣΙΜΑ ΙΚΕ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
19	SPA RENEWABLES ΑΕ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
20	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
21	ΤΕΪΛΟΡΣ ΓΚΑΣ ΜΕΠΕ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
22	ΤΕΪΛΟΡΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
23	ΑΦΟΙ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡ ΑΚΟΠΟΥΛΟΙ ΑΒΕ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
	Συνολικές πωλήσεις B100	152. 768	100 %	172. 567	100 %	185. 824	100 %	154. 568	100 %	146. 159	100 %
	Αθροιστικό μερίδιο μερών	[...]	[10-15] %	[...]	[10-15] %	[...]	[5-10] %	[...]	[5-10] %	[...]	[5-10] %

⁸² [...]

Πηγή: Η υπ' αριθ. πρωτ. 10792./29.11.2022 επιστολή του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η υπ' αριθ. πρωτ. 9564/26.10.2022 επιστολή της Γνωστοποιούσας και επεξεργασία από ΓΔΑ.

66. Επικουρικά, σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τον δείκτη συγκέντρωσης Herfindahl – Hirschman (HHI), υπό την αυστηρή θεώρηση, ήτοι λαμβάνοντας υπόψη τις ενδοομιλικές πωλήσεις, ο βαθμός συγκέντρωσης στην υπό εξέταση αγορά παραγωγής και διάθεσης Β100, πριν την ολοκλήρωση της συγκέντρωσης, ανέρχεται σε 1.822 μονάδες, ενώ η μεταβολή (Δ) που προκαλείται από την ολοκλήρωση της συγκέντρωσης ανέρχεται σε 114 μονάδες. Συνεπώς, μετά τη συγκέντρωση ο δείκτης HHI ανέρχεται σε 1.936 επισημαίνεται ωστόσο ότι αυτό γίνεται υπό την αυστηρή θεώρηση κατά την οποία το μερίδιο αγοράς του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ περιλαμβάνει τις ενδοομιλικές πωλήσεις που προορίζονται για ίδια χρήση.
67. Τέλος και αναφορικά με την παραγωγική ικανότητα των εταιριών που δραστηριοποιούνται στην υπό εξέταση αγορά, όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα το ποσοστό χρησιμοποίησης αυτής παραμένει χαμηλό κατά την τριετία 2019-2021.

Πίνακας 9: Παραγωγική ικανότητα (ποσότητες σε Μ.Τ.) και ποσοστό χρησιμοποίησης για τις εταιρίες που παράγουν αυτούσιο βιοντίζελ										
		2019			2020			2021		
α/α	Επωνυμία Επιχείρησης	Παραγωγή	Παραγωγική ικανότητα	%	Παραγωγή	Παραγωγική ικανότητα	%	Παραγωγή	Παραγωγική ικανότητα	%
1	AGROINVEST SA	[...]	[...]	[25-35] %	[...]	[...]	[15-25] %	[...]	[...]	[15-25] %
2	ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ	[...]	[...]	[55-65] %	[...]	[...]	[55-65] %	[...]	[...]	[45-55] %
3	ΠΑΥΛΟΣ Ν. ΠΕΤΤΑΣ Α.Β.Ε.Ε.	[...]	[...]	[25-35] %	[...]	[...]	[25-35] %	[...]	[...]	[15-25] %
4	GF ENERGY Α.Β.Ε.Ε.	[...]	[...]	[15-25] %	[...]	[...]	[15-25] %	[...]	[...]	[15-25] %
5	NEWENERGY Α.Ε	[...]	[...]	[15-25] %	[...]	[...]	[15-25] %	[...]	[...]	[15-25] %
6	ΕΛ.ΒΙ. Α.Β.Ε.Ε.	[...]	[...]	[0-5] %	[...]	[...]	[0-5] %	[...]	[...]	[0-5] %
7	BIONTHZEL Ε.Π.Ε.	[...]	[...]	[15-25] %	[...]	[...]	[10-15] %	[...]	[...]	[15-25] %
8	GRINCO Α.Β.Ε.Ε.	[...]	[...]	[25-35] %	[...]	[...]	[25-35] %	[...]	[...]	[35-45] %
9	MIL OIL HELLAS Α.Ε.	[...]	[...]	[55-65] %	[...]	[...]	[45-55] %	[...]	[...]	[35-45] %
10	ΜΑΝΟΣ Α.Ε.	[...]	[...]	[0-5] %	[...]	[...]	[10-15] %	[...]	[...]	[0-5] %

Πίνακας 9: Παραγωγική ικανότητα (ποσότητες σε Μ.Τ.) και ποσοστό χρησιμοποίησης για τις εταιρίες που παράγουν αυτούσιο βιοντίζελ										
		2019			2020			2021		
α/α	Επωνυμία Επιχείρησης	Παραγωγή	Παραγωγική ικανότητα	%	Παραγωγή	Παραγωγική ικανότητα	%	Παραγωγή	Παραγωγική ικανότητα	%
11	BIOENERGIA A.E.	[...]	[...]	[10-15] %	[...]	[...]	[10-15] %	[...]	[...]	[5-10] %
12	AKFA ABEE	[...]	[...]		[...]	[...]		[...]	[...]	[0-5] %
13	EKOΘPAK AE	[...]	[...]	[25-35] %	[...]	[...]	[25-35] %	[...]	[...]	[65-75] %
14	EKKOKIΣTHPI A-KΛΩCTHPIA BOPEIOY EΛΛAΔOC A.E.	[...]	[...]	[0-5] %	[...]	[...]	[0-5] %	[...]	[...]	[0-5] %
15	ΠETCΔC A.E. - BIOMHXANIA ECΩPPOYXΩN	[...]	[...]	[0-5] %	[...]	[...]	[0-5] %	[...]	[...]	[0-5] %
16	EΞEΛIΓMENA BIOKAYCIMA IKE	[...]	[...]	[15-25] %	[...]	[...]	[10-15] %	[...]	[...]	[0-5] %
17	SPA RENEWABLES AE	[...]	[...]	[0-5] %	[...]	[...]	[0-5] %	[...]	[...]	[0-5] %
18	AΦOI ΠAΠAΔHMHTP AKOΠOYΛOI ABE	[...]	[...]	[5-10] %	[...]	[...]	[0-5] %			

Πηγή: Η υπ' αριθ. πρωτ. . 10792./29.11.2022 επιστολή του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και επεξεργασία από ΓΔΑ.

V.1.2.2 Παραγωγή και χονδρική διάθεση αναμειγμένου πετρελαίου κίνησης (καύσιμο B7)

68. Σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Ν. 3054/2002, το αυτούσιο βιοντίζελ διατίθεται τόσο σε κατόχους άδειας διύλισης όσο και σε κατόχους άδειας εμπορίας πετρελαιοειδών κατηγορίας A⁸³, προκειμένου να αναμειχθεί στις εγκαταστάσεις τους με το συμβατικό ντίζελ (πετρέλαιο κίνησης-B0), και στη συνέχεια να διατεθεί στη λιανική αγορά μέσω των πρατηρίων υγρών καυσίμων. Οι εταιρίες διύλισης κατά κανόνα αναμειγνύουν αυτούσιο βιοντίζελ με το πετρέλαιο κίνησης (B0) που παράγουν, ενώ οι εταιρίες εμπορίας πετρελαιοειδών κατηγορίας A δύνανται να εισάγουν πετρέλαιο κίνησης (B0) το οποίο αναμειγνύουν με το αυτούσιο βιοντίζελ το οποίο προμηθεύονται κατά τα ποσοστά που αναφέρονται στην παράγραφο 47 ανωτέρω, πριν το διαθέσουν στη χονδρική εγχώρια αγορά, κατά τα όσα ορίζονται στη νομοθεσία⁸⁴. Στην εγχώρια αγορά δραστηριοποιούνται οι εταιρίες

⁸³ Βλ. Άρθρο 15Α παρ. 2, του Ν. 3054/2002.

⁸⁴ Βλ. ενότητα IV.1 ανωτέρω.

ΕΛΠΕ και ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, ως εταιρίες διύλισης οι οποίες εμπορεύονται χονδρικά το Β7, ενώ 25 εταιρίες κατέχουν άδεια εμπορίας πετρελαίου και πετρελαιοειδών κατηγορίας Α από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, οι οποίες εξίσου εμπορεύονται σε επίπεδο χονδρικής το Β7⁸⁵. Ως εκ τούτου στην ευρύτερη κατάντη αγορά παραγωγής και διάθεσης Β7 δραστηριοποιείται τόσο η μητρική ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (με άδεια διύλισης) όσο και οι θυγατρικές της ΑVINOIL και CORAL (με άδεια εμπορίας Α). Σύμφωνα με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας η αγορά του καυσίμου Β7 δεν έχει ρυθμιστικά/νομοθετικά εμπόδια εισόδου νέων εταιριών⁸⁶.

69. Αναφορικά με πιθανό διαχωρισμό της σχετικής αγοράς της χονδρικής προμήθειας καυσίμου Β7 σε αγορά χονδρικής εμπορίας από εταιρίες που είναι υπόχρεες της απόφασης κατανομής (ήτοι τις εταιρίες διύλισης ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και ΕΛΠΕ) και σε αγορά χονδρικής εμπορίας από εταιρίες εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων κατηγορίας Α, η Γνωστοποιούσα αναφέρει ότι η τιμή του καυσίμου διαφέρει ανάμεσα στα δύο επίπεδα εμπορίας καθώς πρόκειται για επόμενο κρίκο της εφοδιαστικής αλυσίδας. Ως εκ τούτου αναφέρει ότι «το καύσιμο πωλείται από τις εταιρείες χονδρικής εμπορίας σε υψηλότερη τιμή σε σχέση με τα διυλιστήρια, δεδομένου ότι περιέχει και επιπλέον υπηρεσίες για να φτάσει στον τελικό καταναλωτή»⁸⁷. Από την έρευνα της Υπηρεσίας σύμφωνα με τις απόψεις της πλειοψηφίας των εταιριών που ερωτήθηκαν⁸⁸, αλλά και του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας⁸⁹, η εν λόγω αγορά, εξεταζόμενη στο πλαίσιο της απόφασης κατανομής, δεν διακρίνεται σε αγορά χονδρικής εμπορίας από εταιρίες οι οποίες είναι υπόχρεες κατανομής βάσει της ΥΑ 91141/3744/2021 (ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, ΕΛΠΕ) και σε αγορά χονδρικής εμπορίας από εταιρίες εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων κατηγορίας Α.
70. Επισημαίνεται ότι, κατά πάγια πρακτική της, η ΕΑ διακρίνει μεταξύ των τριών σταδίων παραγωγής και διάθεσης πετρελαιοειδών, ήτοι της διύλισης, (χονδρικής) εμπορίας και λιανικής διάθεσης. Κάθε στάδιο και, εντός του ίδιου σταδίου, κάθε προϊόν, συνιστά διακριτή σχετική προϊόντική αγορά. Για τους σκοπούς της υπό κρίση συγκέντρωσης, γίνεται δεκτό ότι στη σχετική αγορά χονδρικής πώλησης

⁸⁵ Σημειώνεται, ωστόσο, ότι οι εταιρίες εμπορίας Α πωλούν Β7 τόσο σε εταιρίες χονδρικής όσο και σε εταιρίες εκμετάλλευσης πρατηρίων (λιανική), εξού και γίνεται η σχετική διάκριση μεταξύ εταιριών διύλισης και εταιριών εμπορίας Α.

Σημειώνεται ότι εφόσον μια εταιρεία εμπορίας κατηγορίας Α δεν μπορεί να αναμείξει βιοντίζελ με πετρέλαιο κίνησης, δύναται να ζητήσει να της παρασχεθεί η εν λόγω υπηρεσία από διυλιστήριο ή άλλη εταιρεία εμπορίας κατηγορίας Α που μπορεί και επιτρέπεται βάσει της αδειοδότησής της να αναμείξει τα εν λόγω προϊόντα- Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 10792/29.11.2022 επιστολή του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Βλ. λίστα εταιριών οι οποίες είναι κάτοχοι αδειών εμπορίας αργού πετρελαίου και πετρελαιοειδών κατηγοριών Α, Β, Γ, Δ από την οποία προκύπτει ότι 25 εταιρίες διαθέτουν άδεια εμπορίας Α:

<https://ypen.gov.gr/wp-content/uploads/2022/10/MITROO-ADEION-EMPORIAS-PETRELAIIOEIDON-SEPTEMBER-2022-B.pdf>.

⁸⁶ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 10792./29.11.2022 επιστολή του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

⁸⁷ Ειδικότερα αναφέρει ότι προχωρώντας στην εφοδιαστική αλυσίδα προστίθενται υπηρεσίες αποθήκευσης, μεταφοράς, διανομής, εκτελωνισμού κ.λπ. του προϊόντος (βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 9564/26.10.2022 επιστολή της Γνωστοποιούσας).

⁸⁸ Βλ. απαντήσεις των εταιριών, υπ' αριθ. πρωτ. 9919/04.11.22 επιστολή της ΕΛΠΕ, υπ' αριθ. πρωτ. 9857/03.11.2022 και 9947/07.11.2022 της ΑΙΓΑΙΟΝ ΟΪΛ, υπ' αριθ. πρωτ. 9948/07.11.2022 της ELINOIL, υπ' αριθ. πρωτ. 9844/03.11.22 επιστολή της CETRACORE-JETOIL και 9839/03.11.2022 της NEW ENERGY. Τρεις εκ των ερωτηθεισών εταιριών (ΕΤΕΚΑ, GF Energy και Π. Πέττας) θεωρούν ότι η αγορά δύναται να διακριθεί σε δύο στάδια.

⁸⁹ Εν προκειμένω το Υπουργείο σημειώνει ότι «Προκειμένου να μην υπάρξει διάκριση μεταξύ της χονδρικής αγοράς καυσίμου Β7 των διυλιστηρίων και των εταιριών εμπορίας κατ. Α' που πραγματοποιούν εισαγωγές πετρελαίου κίνησης, εισήχθη η υποχρέωση ανάμιξης και προς τις εταιρείες εμπορίας» (βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 10792/29.11.2022 επιστολή του).

και εμπορίας αναμειγμένου πετρελαίου κίνησης – καύσιμο Β7 (το οποίο όπως έχει ήδη αναφερθεί είναι το πετρέλαιο κίνησης που διατίθεται στην ελληνική αγορά) δραστηριοποιούνται τόσο οι εταιρίες διύλισης όσο και οι εταιρίες εμπορίας, κάτοχοι άδειας κατηγορίας Α που εισάγουν πετρέλαιο (Β0) και προμηθεύονται από την εγχώρια αγορά ή εισάγουν αυτούσιο βιοντίζελ Β100, προκειμένου να τα αναμειξουν και να «παράξουν» το πετρέλαιο κίνησης Β7, το οποίο στη συνέχεια θα διαθέσουν στην ελληνική αγορά.

71. Εν προκειμένω λαμβάνονται υπόψη τα εξής: α) το αυτούσιο βιοντίζελ διατίθεται τόσο σε κατόχους άδειας διύλισης όσο και σε κατόχους άδειας εμπορίας πετρελαιοειδών κατηγορίας Α (εντάσσονται άλλωστε στην ίδια ΥΑ κατανομής, ως υπόχρεοι ανάμειξης του αυτούσιου βιοντίζελ Β100 με Β0 για την παραγωγή του καυσίμου Β7), β) το καύσιμο Β7 προέρχεται από την ανάμειξη ορυκτού πετρελαίου με αυτούσιο βιοντίζελ, διαδικασία η οποία πραγματοποιείται και από τις δύο κατηγορίες εταιριών χωρίς διάκριση και γ) οι πωλήσεις σε επίπεδο εταιριών διύλισης αφορούν μόνο σε χονδρικές πωλήσεις προς εταιρίες χονδρικής εμπορίας Α ενώ οι πωλήσεις των εταιριών χονδρικής εμπορίας Α αφορούν σε χονδρικές πωλήσεις προς εταιρίες διαχείρισης πρατηρίων, προς εταιρίες άδειας λειτουργίας πρατηρίων υγρών καυσίμων ή/και προς άλλες εταιρίες χονδρικής εμπορίας Α.
72. Ως σχετική γεωγραφική αγορά ορίζεται η ελληνική επικράτεια δεδομένου ότι η ανάμειξη του πετρελαίου με το αυτούσιο βιοντίζελ πραγματοποιείται από τις εταιρίες που δραστηριοποιούνται εντός της Ελληνικής επικράτειας και σύμφωνα με τις ισχύουσες νομοθετικές προβλέψεις ως αναλύθηκαν ανωτέρω⁹⁰.

Μερίδια αγοράς

73. Σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκόμισε η Γνωστοποιούσα⁹¹, το μερίδιο αγοράς της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ στην αγορά του πετρελαίου κίνησης (Β7) ανέρχεται σε [10-15]% το 2021, περιλαμβανομένων των πωλήσεων προς τις εταιρίες του Ομίλου, ήτοι τις AVINOIL και CORAL. Εάν αφαιρεθούν οι ενδοομιλικές πωλήσεις, το ποσοστό μειώνεται σε [5-10]%. Αντίστοιχα, τα μερίδια αγοράς των εταιριών εμπορίας του Ομίλου, AVINOIL και CORAL, είναι της τάξεως του [25-35]% το 2021, ποσοστό το οποίο περιλαμβάνει τις πωλήσεις τους προς τις θυγατρικές τους εταιρίες οι οποίες εκμεταλλεύονται πρατήρια υγρών καυσίμων και ειδικότερα την ΜΑΚΡΑΙΩΝ (θυγατρική της AVINOIL) και τις ΕΡΜΗΣ και ΜΥΡΤΕΑ (θυγατρικές της CORAL)⁹².
74. Στους κατωτέρω πίνακες 10 και 11 παρουσιάζονται σύμφωνα με τα στοιχεία που συνέλεξε η Υπηρεσία το σύνολο των πωλήσεων και τα μερίδια αγοράς από τις κυριότερες εταιρίες που δραστηριοποιούνται στην υπό εξέταση αγορά, τόσο σε επίπεδο εταιριών διύλισης όσο και σε επίπεδο εταιριών χονδρικής εμπορίας Α.

⁹⁰ Βλ. Ενότητα IV.1.

⁹¹ Σύμφωνα με τη Γνωστοποιούσα, το σύνολο της αγοράς επί του οποίου έχουν υπολογιστεί τα μερίδια αγοράς έχει αντληθεί από τα μηνιαία στοιχεία που διατίθενται στη βάση δεδομένων «fuelstats» (το Ολοκληρωμένο Πληροφορικό Σύστημα για την Παρακολούθηση Πετρελαϊκών Ειδών & Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας). Σημειώνεται ότι από τις συνολικές πωλήσεις καυσίμου Β7 στην ελληνική αγορά, έχουν αφαιρεθεί οι εξής κατηγορίες: ναυσιπλοΐα εσωτερικού και διεθνής ναυσιπλοΐα, αλιεία και ένοπλες δυνάμεις, ώστε να εξαιρούνται οι πωλήσεις προς εταιρίες που δύνανται να αγοράζουν συμβατικό ντίζελ (χωρίς ανάμειξη), βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 9214/17.10.2022 επιστολή της Γνωστοποιούσας.

⁹² Εκ των ανωτέρω και δεδομένου ότι το μερίδιο αγοράς των AVINOIL και CORAL υπερβαίνει το 25%, η Γνωστοποιούσα επισημαίνει ότι για τους σκοπούς της υπό κρίση πράξης, η αγορά αυτή μπορεί να θεωρηθεί ως αγορά επόμενου σταδίου από την αγορά παραγωγής και διάθεσης αυτούσιου βιοντίζελ (βλ. σχετικά Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 41).

Πίνακας 10: Πωλήσεις χονδρικής καυσίμου Β7 από τις εταιρίες διύλισης στην Ελληνική επικράτεια (ποσότητες σε Μ.Τ.)										
Επιχείρηση	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	2021	%
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	[...]	[65-75]%	[...]	[55-65]%	[...]	[55-65]%	[...]	[65-75]%	[...]	[75-85]%
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ	[...]	[25-35]%	[...]	[35-45]%	[...]	[35-45]%	[...]	[25-35]%	[...]	[15-25]%
Συνολικές πωλήσεις καυσίμου Β7	1.893.824	100%	1.950.192	100%	1.847.906	100%	1.532.442	100%	1.640.955	100%

Πηγή: Στοιχεία που προσκομίστηκαν από τις εταιρίες και επεξεργασία από τη ΓΔΑ.

Πίνακας 11: Πωλήσεις χονδρικής καυσίμου Β7 από τις κυριότερες εταιρίες χονδρικής εμπορίας Α' στην Ελληνική επικράτεια (ποσότητες σε Μ.Τ.)										
Επιχείρηση	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	2021	%
AVINOIL	[...]	[10-15]%	[...]	[10-15]%	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%	[...]	[10-15]%
CORAL	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%
EKO ABEE ⁹³	[...]	[25-35]%	[...]	[25-35]%	[...]	[25-35]%	[...]	[25-35]%	[...]	[25-35]%
CETRACORE-JETOIL ⁹⁴	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[5-10]%
ΕΛΙΝΟΙΑ	[...]	[5-10]%	[...]	[5-10]%	[...]	[5-10]%	[...]	[5-10]%	[...]	[5-10]%
ΕΤΕΚΑ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
REVOIL	[...]	[5-10]%	[...]	[5-10]%	[...]	[5-10]%	[...]	[5-10]%	[...]	[5-10]%
ΑΙΓΑΙΟΝ ΟΙΛ	[...]	[5-10]%	[...]	[5-10]%	[...]	[5-10]%	[...]	[5-10]%	[...]	[5-10]%
Συνολικές πωλήσεις καυσίμου Β7	2.463.033	100%	2.550.637	100%	2.724.768	100%	2.486.824	100%	2.644.765	100%
Αθροιστικό μερίδιο Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΑVINOIL και CORAL)	[...]	[35-45]%	[...]	[35-45]%	[...]	[35-45]%	[...]	[35-45]%	[...]	[35-45]%

Πηγή: Στοιχεία που προσκομίστηκαν από τις εταιρίες και επεξεργασία από τη ΓΔΑ.

75. Εν προκειμένω σημειώνεται ότι οι ανωτέρω πωλήσεις περιλαμβάνουν α) το σύνολο των χονδρικών πωλήσεων καυσίμου Β7 από τις εταιρίες διύλισης (περιλαμβανομένων των ενδοομιλικών πωλήσεων) προς τις εταιρίες χονδρικής εμπορίας και β) τις κυριότερες εταιρίες εμπορίας κατηγορίας

⁹³ Σύμφωνα με την υπ' αριθ. πρωτ. 10785/28.11.2022 επιστολή της ΕΚΟ ΑΒΕΕ.

⁹⁴ Η εταιρεία απέστειλε στοιχεία αναφορικά με τις χονδρικές της πωλήσεις προς εταιρίες χονδρικής εμπορίας (βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 9844/03.11.22 επιστολή της).

Α (περιλαμβανομένων των ενδοομικών πωλήσεων καθώς και των πωλήσεων προς εταιρίες εκμετάλλευσης πρατηρίων, τις εταιρίες άδειας λειτουργίας πρατηρίων και τις εταιρίες χονδρικής εμπορίας Α). Υπό την ως άνω θεώρηση της αγοράς, το μερίδιο της MOTOP ΟΪΛ ανέρχεται σε ποσοστό [15-25]% το 2021, ενώ σε επίπεδο εταιριών χονδρικής προμήθειας AVINOIL και CORAL, σε ποσοστό [35-45]% το 2021⁹⁵. Σημειώνεται επίσης ότι ο ανωτέρω πίνακας δεν περιλαμβάνει το σύνολο της αγοράς, αλλά αφορά στις κυριότερες εταιρίες από τις οποίες συνέλεξε στοιχεία η ΓΔΑ.

V.1.2.3 Αγορά συλλογής, επεξεργασίας και εμπορίας χρησιμοποιημένων ελαίων ή λιπών για την παραγωγή αυτούσιου βιοντίζελ

76. Τα χρησιμοποιημένα φυτικά έλαια, τα μαγειρικά έλαια (UCO - used cooking oils, τηγανέλαια) και τα ζωικά λίπη αποτελούν κατάλοιπα προϊόντα τα οποία συγκαταλέγονται στα βιορευστά και τα οποία χρησιμοποιούνται ως πρώτη ύλη για την παραγωγή βιοντίζελ⁹⁶. Περαιτέρω για την παραγωγή βιοντίζελ χρησιμοποιούνται ελαιούχοι σπόροι που προέρχονται από την καλλιέργεια των λεγόμενων «ενεργειακών φυτών»⁹⁷ (όπως ο ηλιάνθος, η ελαιοκράμβη και η σόγια). Στις διατάξεις του Ν. 3054/2002 καθορίζονται τα κριτήρια για την ετήσια κατανομή αυτούσιου βιοντίζελ, τα οποία περιλαμβάνουν υποχρεωτικά πρώτες ύλες από συμβολαιοποιημένες ενεργειακές καλλιέργειες, χρησιμοποιημένα φυτικά έλαια, τηγανέλαια, ζωικά λίπη και βαμβακόσπορο, που παράγονται στην ελληνική επικράτεια⁹⁸.
77. Σύμφωνα με την ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ, η θυγατρική της εταιρεία ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ έχει αποκλειστικό αντικείμενο τη συλλογή τηγανελαιών και κατέχει σημαντική θέση στη συγκεκριμένη αγορά με ποσοστό που υπερβαίνει το [45-55]%⁹⁹. Σύμφωνα με την απόφαση κατανομής για το 2021 και όπως προκύπτει από τον ακόλουθο πίνακα, η ποσότητα πρώτης ύλης που αντιστοιχεί στην ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ με βάση τις κατανομηθείσες σε αυτήν ποσότητες βιοντίζελ, ανέρχεται σε [45-55]% του συνόλου χρησιμοποιημένων φυτικών ελαίων, τηγανελαιών και ζωικών λιπών που σύμφωνα με την ΥΑ κατανομής θα χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή βιοντίζελ το 2021 (και όχι του συνόλου του Πίνακα 3 της ΥΑ κατανομής 2021 ο οποίος περιλαμβάνει τις ποσότητες όλων των πρώτων υλών που θα χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή βιοντίζελ).

⁹⁵ Σημειώνεται ότι αν εξαιρεθούν οι ενδοομικές πωλήσεις (ήτοι πωλήσεις της MOTOP ΟΪΛ προς AVINOIL και CORAL και αντίστοιχα οι πωλήσεις των ΕΛΠΕ προς ΕΚΟ ΑΒΕΕ) το μερίδιο αγοράς σε επίπεδο εταιριών διύλισης ανέρχεται το 2021 σε [15-25]% για τη MOTOP ΟΪΛ. Περαιτέρω και εάν εξαιρεθούν οι ενδοομικές πωλήσεις (ήτοι οι πωλήσεις μεταξύ των εταιριών AVINOIL, CORAL και MOTOP ΟΪΛ) το μερίδιο αγοράς του Ομίλου MOTOP ΟΪΛ σε επίπεδο χονδρικής εμπορίας Β7 διαμορφώνεται το 2021 σε [35-45]%.

⁹⁶ Τα βιοκαύσιμα που προέρχονται από επεξεργασμένα ζωικά λίπη, φυτικά έλαια, τηγανέλαια κ.λπ. αναφέρονται ως βιοκαύσιμα 2^{ης} γενιάς.

⁹⁷ Καλλιεργούμενα ή αυτοφυή είδη φυτών τα οποία παράγουν διάφορα είδη βιομάζας και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για διάφορους ενεργειακούς σκοπούς, όπως για την παραγωγή βιοκαυσίμων και ενέργειας. Τα βιοκαύσιμα φυτικής προέλευσης αναφέρονται ως βιοκαύσιμα 1ης γενιάς.

⁹⁸ Βλ. αρ. 6 του Ν. 3054/2002 όπου αναφέρεται ότι με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθορίζονται τα κριτήρια και η μεθοδολογία για την ετήσια κατανομή αυτούσιου βιοντίζελ, καθώς και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για συμμετοχή στην πρόσκληση κατανομής.

⁹⁹ Βλ. την Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2021 της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ, σελ. 11. Το ίδιο αναφέρει και εταιρεία GF ENERGY Α.Β.Ε.Ε., ανταγωνιστής της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ (βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 9840/03.11.2022 επιστολή της).

Πίνακας 12: Ποσότητα χρησιμοποιημένων ελαίων ανά δικαιούχο με βάση την Απόφαση Κατανομής 2021			
Δικαιούχος εταιρεία		Χρησιμοποιημένα φυτικά έλαια, τηγανέλαια, ζωικά λίπη	
		Ποσότητα (τόνοι)	Ποσοστό (%)
1	ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ	32.051	50,6%
2	ΑΓΡΟΙΝΒΕΣΤ S.A.	20.471	32,3%
3	ΜΑΝΟΣ Α.Ε.	5.780	9,1%
4	GF ENERGY A.B.E.E.	2.607	4,1%
5	GRINCO A.B.E.E.	723	1,1%
6	NEWENERGY S.A.	455	0,7%
7	ΠΑΥΛΟΣ Ν. ΠΕΤΤΑΣ Α.Β.Ε.Ε.	442	0,7%
8	ΒΙΟΝΤΗΖΕΛ Ε.Π.Ε. ΑΣΣΗΡΟΣ	313	0,5%
9	MIL OIL HELLAS A.E.	265	0,4%
10	ΠΕΤΣΑΣ Α.Ε.ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΣΩΡΟΥΧΩΝ	247	0,4%
11	ΕΛ.ΒΙ. Α.Β.Ε.Ε.	24	0,0%
12	SPA RENEWABLES A.E.	24	0,0%
13	BIOENERGIA	0	0,0%
14	ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ -ΚΛΩΣΤΗΡΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	0	0,0%
15	ΑΚΦΑ Α.Β.Ε.Ε.	0	0,0%
ΣΥΝΟΛΟ		63.403	100,0%

Πηγή: Πίνακας 3 της απόφαση κατανομής 2021 και επεξεργασία από ΓΔΑ.

78. Τέλος, σημειώνεται ότι αν ληφθούν υπόψη όλες οι πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή του βιοντίζελ όπως ελαιούχοι σπόροι, βαμβακόσπορος και χρησιμοποιημένα φυτικά έλαια, τηγανέλαια, ζωικά λίπη, το εν λόγω ποσοστό για την ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ μειώνεται σε **[5-10]% το 2021**. Επισημαίνεται ότι κατά την άποψη της γνωστοποιούσας¹⁰⁰ αλλά και της πλειοψηφίας των εταιριών που ερωτήθηκαν και δραστηριοποιούνται στην αγορά βιοντίζελ, όλες οι πρώτες ύλες παραγωγής βιοντίζελ ανήκουν επί του παρόντος στην ίδια αγορά από πλευράς προσφοράς και ζήτησης καθώς δεν γίνεται σχετική διάκριση αυτών από νομοθετικής πλευράς στην Ελλάδα^{101, 102}. Επιπρόσθετα και σύμφωνα με την απόφαση κατανομής δεν γίνεται διαχωρισμός των δικαιούχων ανάλογα με την πρώτη ύλη που χρησιμοποιούν, ενώ οι περισσότεροι δικαιούχοι κατανομής εναλλάσσουν ελαιούχους σπόρους, βαμβακέλαιο και χρησιμοποιημένα φυτικά έλαια, τηγανέλαια,

¹⁰⁰ Η Γνωστοποιούσα αναφέρει το άρθρο 3, παρ. 15 και 16, του Ν. 3054/2002 από το οποίο προκύπτει ότι ως βιομάζα θεωρούνται αδιακρίτως όλες οι πρώτες ύλες, ήτοι κλάσματα προϊόντων αποβλήτων και υπολειμμάτων (residues) βιολογικής προέλευσης, από τις οποίες παράγονται τα βιοκαύσιμα, περιλαμβανομένου του βιοντίζελ. Περαιτέρω, το άρθρο 5Α του Ν. 3054/2002 ορίζει ότι για την άσκηση της δραστηριότητας διάθεσης βιοκαυσίμων απαιτείται Άδεια Διάθεσης Βιοκαυσίμων, η οποία καλύπτει την εμπορία εντός της ελληνικής επικράτειας κάθε είδους βιοκαυσίμων (και βιορευστών) χωρίς περαιτέρω διαχωρισμό αυτών (βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 9214/17.10.2022 επιστολή της).

¹⁰¹ Βλ. απαντήσεις των εταιριών ΕΛΠΕ (α.π. 9919/4.11.2022), ΑΙΓΑΙΟΝ ΟΪΛ (α.π. 9857/3.11.2022 και 9947/7.11.2022), ΕΤΕΚΑ (9867/7.11.2022), ΕΛΙΝΟΙΑ (α.π. 9948/7.11.2022), CETRACORE (α.π. 9844/3.11.2022), NEW ENERGY (α.π. 9839/3.11.2022).

¹⁰² Το ίδιο επιβεβαιώνει και το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας σημειώνοντας ότι με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, το βιοντίζελ είναι ισοδύναμο εμπορικά, ανεξάρτητα της πρώτης ύλης παραγωγής του. Περαιτέρω αναφέρει ότι «με την ολοκλήρωση της εν εξελίξει ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, θα προτεραιοποιηθούν τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, επομένως το βιοντίζελ από τηγανέλαια ως πιο αειφόρο από το βιοντίζελ από ελαιούχους σπόρους, αναμένεται να ενισχυθεί ως προς την εμπορική του αξία» βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 10792./29.11.2022 επιστολή του).

ζωικά λίπη για την παραγωγή βιοντίζελ^{103,104}. Επιπλέον, εκτός της εταιρείας ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ, από την έρευνα της Υπηρεσίας προκύπτει ότι, συλλέγουν τηγανέλαια και δραστηριοποιούνται στην εν λόγω αγορά ως συλλέκτες και οι εταιρίες REVIVE A.B.E.T.E.¹⁰⁵ και η ENERGY FATTY OILS A.E.B.E.¹⁰⁶.

79. Ενόψει των ανωτέρω, οι προαναφερόμενες πρώτες ύλες θα μπορούσαν να εντάσσονται στην ίδια σχετική αγορά, πλην όμως, για τους σκοπούς της υπό κρίση πράξης, λαμβάνεται υπόψη ο στενότερος ορισμός αυτής δεδομένου ότι η ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ συλλέγει τηγανέλαια. Ωστόσο επισημαίνεται ότι σε κάθε περίπτωση, ο ακριβής ορισμός της αγοράς για τους σκοπούς της παρούσας μπορεί να μείνει ανοιχτός καθώς υπό οποιαδήποτε θεώρηση της αγοράς δεν μεταβάλλεται η αξιολόγηση της συγκέντρωσης.
80. Ως σχετική γεωγραφική αγορά ορίζεται η ελληνική επικράτεια.

V.1.3 Κλάδος ηλεκτρικής ενέργειας

81. Σύμφωνα με προηγούμενες αποφάσεις της ΕΑ¹⁰⁷, ο κλάδος της ηλεκτρικής ενέργειας περιλαμβάνει τις εξής, διαδοχικές, σχετικές προϊόντικές αγορές:
- α) την κατασκευή μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, β) την παραγωγή και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής, συμπεριλαμβανομένων των εισαγωγών¹⁰⁸, γ) τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας, δ) τη διανομή ηλεκτρικής ενέργειας, και ε) την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο λιανικής.
82. Περαιτέρω διαχωρισμός μπορεί να λάβει χώρα στην αγορά της παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής, βάσει του τρόπου (των μέσων) παραγωγής της ηλεκτρικής ενέργειας στις υποαγορές: i) της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από συμβατικές (μη ανανεώσιμες) πηγές (π.χ. λιγνίτη) και ii) της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ¹⁰⁹.
83. Σύμφωνα με την ενωσιακή νομολογία, η **αγορά παραγωγής και χονδρικής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας** αποτελεί διακριτή αγορά¹¹⁰. Η εν λόγω αγορά περιλαμβάνει την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας σε σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής, καθώς και τις εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας μέσω διεθνών διασυνδέσεων και της πώλησης στη χονδρεμπορική αγορά στους εμπόρους,

¹⁰³ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 9214/17.10.2022 επιστολή της Γνωστοποιούσας.

¹⁰⁴ Βλ. σχετικά τον Πίνακα 3 της Απόφασης Κατανομής του 2021 από τον οποίο προκύπτει ότι η πλειοψηφία των εταιριών χρησιμοποιεί τουλάχιστον δύο είδη των πρώτων υλών. Από τις 15 εταιρίες μόνο η ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ χρησιμοποιεί μόνο τηγανέλαια, ενώ οι εταιρίες ΑΚΦΑ Α.Β.Ε.Ε. και ΒΙΟΕΝΕΡΓΙΑ χρησιμοποιούν μόνο ελαιούχους σπόρους.

¹⁰⁵ Βλ. σχετικά την ιστοσελίδα της εταιρείας <https://www.revive.gr/>.

¹⁰⁶ Οι εν λόγω εταιρίες αναφέρθηκαν και από τις εταιρίες που ερωτήθηκαν στο πλαίσιο της έρευνας της Υπηρεσίας.

¹⁰⁷ Βλ. αποφάσεις ΕΑ 577/VII/2013, 621/2015, 666/2018, 649/2019 και 747/2021.

¹⁰⁸ Βλ. απόφαση ΕΑ 747/2021.

¹⁰⁹ Βάσει του Ν. 3468/2006, ως ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ) θεωρούνται γενικά οι εναλλακτικές των παραδοσιακών πηγών ενέργειας – μη ορυκτές (εν αντιθέσει με το πετρέλαιο ή τον άνθρακα) που από τη φύση τους ανανεώνονται και είναι διαρκώς διαθέσιμες. Οι βασικές ΑΠΕ είναι: αιολική, υδροηλεκτρική έως 15 MW, ηλιακή (φωτοβολταϊκά), βιομάζα, γεωθερμική κ.λπ.

¹¹⁰ Βλ. αποφάσεις Ε.Επ. COMP/M.5979 KGHM/TAURON WYTWARZANIE/JV (23.07.2012, παρ. 15), COMP/M.7131 COMPAL ELECTRONICS/TOSHIBA TELEVISION CENTRAL EUROPE (22.01.2014, παρ. 29), COMP/M.7137 EDF/DALKIA EN FRANCE (25.06.2014, παρ. 28).

τους διανομείς και τους βιομηχανικούς τελικούς χρήστες¹¹¹. Η εν λόγω οριοθέτηση της αγοράς αποτελεί πάγια πρακτική της Ε.Επ. και δεν προβαίνει σε περαιτέρω διαχωρισμό ανάλογα με τον τρόπο/μέσο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας¹¹².

84. Σε κάθε περίπτωση αναφέρεται ότι η ενδεχόμενη οριοθέτηση της σχετικής αγοράς ανάλογα με τον τρόπο/μέσο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για τους σκοπούς της παρούσας υπόθεσης μπορεί να μείνει ανοικτή, δεδομένου ότι υπό οιαδήποτε θεώρηση των αγορών, τα συνδυασμένα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών εταιριών είναι αρκετά χαμηλά, γεγονός που δεν μεταβάλλει την αξιολόγηση της παρούσας.
85. Ως προς τη γεωγραφική οριοθέτηση της αγοράς, σύμφωνα με την ενωσιακή¹¹³ και ελληνική¹¹⁴ πρακτική, η αγορά για την παραγωγή και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής ορίζεται γεωγραφικά ως εθνική. Περαιτέρω διάκριση της αγοράς δύναται να γίνει σε διασυνδεδεμένο σύστημα (ΔΣ) και μη διασυνδεδεμένο σύστημα (ΜΔΣ)¹¹⁵, ωστόσο για τους σκοπούς της υπό κρίση πράξης ακόμα και υπό τη στενότερη οριοθέτηση της αγοράς, δεν μεταβάλλεται η αξιολόγηση.
86. Σύμφωνα με την ενωσιακή και ελληνική πρακτική η προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο **λιανικής αποτελεί** διακριτή αγορά και δύναται να διακριθεί περαιτέρω σε πελάτες Υψηλής Τάσης (μεγάλοι βιομηχανικοί καταναλωτές), σε πελάτες Μέσης Τάσης (εμπορικοί καταναλωτές που είναι συνδεδεμένοι στο μέσης τάσεως δίκτυο) και σε πελάτες Χαμηλής Τάσης (βιομηχανικοί και εμπορικοί καταναλωτές και οικιακοί χρήστες). Όσον αφορά τη γεωγραφική αγορά, αυτή καλύπτει ολόκληρη την ελληνική επικράτεια¹¹⁶.
87. Ενόψει των ανωτέρω και για τους σκοπούς της υπό κρίση πράξης ως προς τον κλάδο ηλεκτρικής ενέργειας, ορίζονται ως σχετικές αγορές οι εξής: α) η αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής, συμπεριλαμβανομένων των εισαγωγών ηλεκτρικής ενέργειας μέσω διεθνών διασυνδέσεων (καθώς σε αυτή την αγορά δραστηριοποιείται τόσο ο Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ όσο και η Εταιρεία-Στόχος) και β) η αγορά προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο λιανικής (στην οποία δραστηριοποιείται μόνο ο Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ).
88. Ως σχετική γεωγραφική αγορά και για τις δυο ανωτέρω αγορές ορίζεται η ελληνική επικράτεια.

¹¹¹ Βλ. σχετικά Hancher κ.ά., EU Energy Law, Vol. II, ό.π., σελ. 13, παρ. 2.22 καθώς και αποφάσεις Ε.Επ. COMP/M.5911 TENNET/ELIA/GASUNIE/APX-ENDEX (15.09.2010, παρ. 21) και COMP/M.7131 COMPAL ELECTRONICS/TOSHIBA TELEVISION CENTRAL EUROPE (22.01.2014, παρ. 29).

¹¹² Βλ. Case M.8855 - OTARY / ENECO / ELECTRABEL / JV, COMP/M.7927 – EPH/ENEL/SE, παρ. 9-12, COMP/M.6984 – EPH/Stredoslovenska Energetika, παρ. 15, M.3268 – Sydkraft/Graninge, παρ. 19-20, COMP/M.8660 – Fortum/Uniper, παρ. 18-21.

¹¹³ Βλ. αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.5249/2008 - EDISON / HELLENIC PETROLEUM / JV, M.493/1994 - TRACTEBEL / DISTRIGAZ (II) και M.1853/2001 - EDF / EnBW.

¹¹⁴ Βλ. αποφάσεις ΕΑ 747/2021 (ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ και ΗΡΩΝ, ΗΡΩΝ II), 446/V/2009 (ΔΕΗ και Χαλυβουργική), 339/V/2007 (IBERDROLA ENERGIAS RENOVABLES S.A.U. και Χ. ΡΟΚΑΣ Α.Ε.).

¹¹⁵ Στο ΔΣ περιλαμβάνεται η ηπειρωτική Ελλάδα και ένα μέρος των νησιών (δηλ. τα νησιά του Ιονίου Πελάγους, ορισμένα νησιά του Αιγαίου Πελάγους και πλέον το Μικρό Συνδεδεμένο Σύστημα της Κρήτης) ενώ στο ΜΔΣ περιλαμβάνεται τα νησιά που δεν καλύπτει το ΔΣ (Ρόδος, Λέσβος, Σάμος, κ.λπ.) και τα οποία δεν συμμετέχουν στον Ημερήσιο Ενεργειακό Προγραμματισμό και βασίζονται σε αυτόνομους πετρελαϊκούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και μονάδες ΑΠΕ.

¹¹⁶ Περαιτέρω διάκριση δύναται να γίνει σε επίπεδο διασυνδεδεμένου και μη διασυνδεδεμένου συστήματος [βλ. αποφάσεις ΕΑ 666/2018 (παρ. 75) και ΕΑ 747/2021 (παρ. 73)].

V.1.3.1 Αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής

89. Στη σχετική αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής ο Όμιλος **MOTOP ΟΪΛ** δραστηριοποιείται ως εξής¹¹⁷:

(α) στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και ειδικότερα από ΑΠΕ μέσω θυγατρικών εταιριών της TEFORTO HOLDINGS LIMITED (TEFORTO HOLDINGS, Κυπριακής εταιρείας και κατά 100% θυγατρικής της MORE)¹¹⁸, και από συμβατικές πηγές μέσω της KOPINΘΟΣ POWER A.E.

(β) στην προμήθεια/εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής μέσω των εταιριών MORE¹¹⁹, STRATEGIC ENERGY TRADING ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (SENTRADE), 100% θυγατρική της MORE, και NRG SUPPLY AND TRADING ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, οι οποίες κάνουν εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας μέσω διεθνών διασυνδέσεων και

(γ) στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο λιανικής μέσω της NRG SUPPLY AND TRADING ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ.

90. Η **ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ** δραστηριοποιείται στην αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής λειτουργώντας δύο Φ/Β πάρκα στις θέσεις «Κοτρώνι» και «Καλογράνι» στον Δήμο Ωρωπού, ισχύος 500 KWp έκαστο, μέσω της κατά 100% θυγατρικής της εταιρείας ΗΛΙΑΚΑ ΠΑΡΚΑ. Σημειώνεται ότι η MOTOP ΟΪΛ και η ΗΛΙΑΚΑ ΠΑΡΚΑ δεν δραστηριοποιούνται στην παραγωγή και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής στο μη-διασυνδεδεμένο σύστημα. Ως εκ τούτου τα κατωτέρω αναφερόμενα μερίδια αγοράς του Ομίλου MOTOP ΟΪΛ και της ΗΛΙΑΚΑ ΠΑΡΚΑ αφορούν στο διασυνδεδεμένο σύστημα¹²⁰.

91. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία αναφορικά με τη συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας (συμβατικές μονάδες και ΑΠΕ)¹²¹, το μερίδιο αγοράς του Ομίλου MOTOP ΟΪΛ το έτος 2021 ανέρχεται σε [0-5]%, ενώ το αντίστοιχο μερίδιο της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ ανέρχεται σε [0-5]% και επομένως το αθροιστικό μερίδιο αγοράς ανέρχεται σε [0-5]%^{122, 123}.

92. Αναφορικά με τις μονάδες εγκατεστημένης ισχύος των συμμετεχουσών στην υπό κρίση πράξη εταιριών, προκύπτουν πολύ μικρά ποσοστά στις υπό εξέταση αγορές ηλεκτρικής ενέργειας. Ειδικότερα, για το έτος 2021 το μερίδιο αγοράς της MOTOP ΟΪΛ ανέρχεται σε [0-5]% όσον αφορά τις συμβατικές μονάδες ηλεκτρικής ενέργειας και σε [0-5]% στις μονάδες παραγωγής ΑΠΕ.

¹¹⁷ Βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 18-19.

¹¹⁸ Η MOTOP ΟΪΛ δραστηριοποιείται απευθείας στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας μέσω ενός εν λειτουργία φωτοβολταϊκού σταθμού στην Καβάλα, ο οποίος ήρθε στην κυριότητά της στο πλαίσιο εξαγοράς εγκατάστασης αποθήκευσης καυσίμων στην Καβάλα ισχύος 0,10 MW, ενώ βρίσκεται σε διαδικασία αδειοδότησης ενός φωτοβολταϊκού σταθμού στη Νέα Κόμη Καβάλας ισχύος 1,93 MW. Βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 18. Επιπλέον, πρόσφατα εγκρίθηκε από την Ε.Α. η συναλλαγή εξαγοράς των ΑΠΕ της ΕΛΛΑΚΤΩΡ από τον Όμιλο MOTOR OIL.

¹¹⁹ Περαιτέρω η MORE ασκεί κοινό έλεγχο επί της εταιρείας ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ Α.Ε., η οποία έχει ως αντικείμενο την ανάπτυξη, την κατασκευή και τη λειτουργία αεριοστροβιλικού σταθμού ηλεκτροπαραγωγής συνδυασμένου κύκλου αερίου ισχύος 877 MW στην Κομοτηνή, η εμπορική λειτουργία του οποίου αναμένεται αρχές του 2024.

¹²⁰ Βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης σελ. 38 και Παράρτημα Ν. Περαιτέρω σημειώνεται ότι το ΗΣ Κρήτης από 01.11.2021 αποτελεί μικρό συνδεδεμένο σύστημα (ΜΣΣ) και δεν ανήκει στο μη διασυνδεδεμένο σύστημα (ΜΔΝ) [βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης σελ. 37, υποσ. 33].

¹²¹ Βλ. Παράρτημα Ξ του Εντύπου Γνωστοποίησης

¹²² Βλ. Παράρτημα Ο του Εντύπου γνωστοποίησης

¹²³ Βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης σελ. 38 και Παράρτημα Ν αυτού.

Επιπροσθέτως, η εξαγοραζόμενη ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ εμφανίζει [...] μερίδιο αγοράς, το οποίο συνδυαζόμενο με το μερίδιο του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ αθροίζει σε ποσοστό [0-5]%¹²⁴.

93. Τέλος και βάσει της ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας που εγχύθηκε στο σύστημα στην αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής, συμπεριλαμβανομένων των εισαγωγών, το μερίδιο αγοράς του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ανέρχεται σε [0-5]%, ενώ το αθροιστικό μερίδιο αγοράς των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση εταιριών ανέρχεται σε [0-5]% (ήτοι δεν μεταβάλλεται ουσιαστικά) εξαιτίας του πολύ χαμηλού μεριδίου αγοράς της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ μέσω της θυγατρικής της ΗΛΙΑΚΑ ΠΑΡΚΑ (ύψους [0-5]%). Ακόμα και στην περίπτωση που ληφθεί υπόψη ως αγορά προϊόντος η αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής από ΑΠΕ, τα αντίστοιχα μερίδια είναι [0-5]% για τον Όμιλο ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και [...] για την ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ, συνεπώς το αθροιστικό μερίδιο αγοράς [...] (ήτοι ανέρχεται σε [0-5])¹²⁵.

V.1.3.2 Αγορά προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο λιανικής

94. Στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο λιανικής δραστηριοποιείται εκ των συμμετεχουσών μόνον ο Όμιλος της Εξαγοράζουσας (ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ) μέσω της θυγατρικής εταιρείας ΝRG.
95. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, το μερίδιο του ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (μέσω της ΝRG) στην αγορά προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας συνολικά σε επίπεδο λιανικής το έτος 2021 ανέρχεται αφενός στο διασυνδεδεμένο σύστημα σε [0-5]% και αφετέρου στο μη διασυνδεδεμένο σύστημα¹²⁶ σε μόλις [0-5]%^{127, 128}. Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι πλέον η Κρήτη εξετάζεται διακριτά, ως μικρό συνδεδεμένο σύστημα (ΜΣΣ)¹²⁹, λόγω της πρώτης της διασύνδεσης και επομένως το μερίδιο αγοράς της ΝRG στο μη διασυνδεδεμένο σύστημα έχει υπολογιστεί χωρίς να περιλαμβάνει την Κρήτη. Ειδικότερα, το μερίδιο αγοράς της ΝRG αναφορικά με την Κρήτη ανέρχεται σε [0-5]% το 2021¹³⁰.

V.1.4 Δραστηριότητα ΦοΣΕ

96. Σε σχέση με τη δραστηριότητα ΦοΣΕ, σήμερα εκπροσωπούνται στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας από την εταιρεία ΜΟΡΕ¹³¹ (θυγατρική του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ) έργα συνολικής ισχύος περίπου 437,4 MW¹³², το οποίο αντιστοιχεί σε μερίδιο αγοράς τάξεως του [5-10]%, σύμφωνα με τη μηνιαία αναφορά για τον Σεπτέμβριο του 2022 που είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του Χρηματιστηρίου

¹²⁴ Βλ. Παράρτημα Π του Εντύπου γνωστοποίησης.

¹²⁵ Βλ. Παράρτημα Ν του Εντύπου Γνωστοποίησης

¹²⁶ Βλ. Παράρτημα Ρ του Εντύπου Γνωστοποίησης

¹²⁷ Βλ. Παράρτημα Ρ του Εντύπου Γνωστοποίησης

¹²⁸ Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, τα συστήματα (διασυνδεδεμένο και μη) εξετάζονται ξεχωριστά μέσω των μηνιαίων δελτίων ΑΔΜΗΕ και ΔΕΔΔΗΕ και τα μερίδια αγοράς παρατίθενται σε ποσοστά, οπότε είναι δύσκολος ο υπολογισμός του συνολικού παρονομαστή. Σε κάθε περίπτωση, το συνολικό εκτιμώμενο μερίδιο αγοράς του ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ είναι μικρότερο από [0-5]% που είναι το μερίδιο αγοράς του ΔΔ, αφού στα ΜΔΝ εμφανίζει ακόμα μικρότερο μερίδιο (βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 9817/3.11.2022 επιστολή της Γνωστοποιούσας).

¹²⁹ Η Γνωστοποιούσα σημείωσε ότι ο ΔΕΔΔΗΕ παραθέτει το μικρό διασυνδεδεμένο σύστημα της Κρήτης ξεχωριστά στο μηνιαίο δελτίο συμμετεχόντων, εκ του οποίου προκύπτει το μερίδιο αγοράς της ΝRG (βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 9214/17.10.2022 επιστολή της Γνωστοποιούσας).

¹³⁰ Βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, Παράρτημα Ρ.

¹³¹ Σημειώνεται ότι από 01.10.2022 η δραστηριότητα της εκπροσώπησης του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ μεταφέρθηκε από τη μητρική ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ στη θυγατρική ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ RENEWABLE ENERGY ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. (ΜΟΡΕ), (βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 9214/17.10.2022 επιστολή της Γνωστοποιούσας).

¹³² Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 9214/17.10.2022 επιστολή της Γνωστοποιούσας και το Παράρτημα Α αυτής.

Ενέργειας¹³³. Η MORE διαθέτει άδεια εκπροσώπησης ισχύος 1000 MW¹³⁴. Η Γνωστοποιούσα σημείωσε ότι οι εταιρίες του Ομίλου MOTOP ΟΪΛ έχουν εξασφαλίσει από τη ΡΑΕ άδεια ΦοΣΕ χωρίς όμως να έχουν σήμερα κάποια δραστηριότητα ως ακολούθως: α) SENTRADE: άδεια ισχύος 200 MW και β) NRG SUPPLY AND TRADING ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ: άδεια ισχύος 200 MW¹³⁵.

97. Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι η ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ έλαβε άδεια ΦοΣΕ τον Νοέμβριο του 2020, ξεκινώντας με την εκπροσώπηση των δύο Φ/Β πάρκων της ΗΛΙΑΚΑ ΠΑΡΚΑ τον Μάιο 2020, συνολικής ισχύος 999 KW¹³⁶. Κατά την 21.09.2022, το χαρτοφυλάκιο της εταιρείας ως προς την εκπροσώπηση έχει φτάσει στα 5,5 MW, το οποίο αντιστοιχεί σε μερίδιο της τάξεως του [0-5]% της αγοράς.
98. Τα αντίστοιχα μερίδια αγοράς όπως προκύπτουν από την ετήσια αναφορά αγορών του χρηματιστηρίου ενέργειας για το 2021 ανήλθαν για τον Όμιλο MOTOP ΟΪΛ σε [5-10]% και για την ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ σε [0-5]%, ήτοι αθροιστικά σε [5-10]%¹³⁷.

VI. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

99. Σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 3 του Ν. 3959/2011¹³⁸, η ΕΑ, εφόσον διαπιστώσει ότι η υποβληθείσα συγκέντρωση, καίτοι εμπίπτουσα στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 6 παρ. 1, εντούτοις δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά, με απόφασή της, που εκδίδεται εντός ενός (1) μηνός από την πλήρη και προσήκουσα γνωστοποίηση, εγκρίνει τη συγκέντρωση. Ουσιαστικό κριτήριο ελέγχου των συγκεντρώσεων αποτελεί, κατά το άρθρο 7 παρ. 1 του Ν. 3959/2011¹³⁹, ο σημαντικός ή μη περιορισμός του ανταγωνισμού ως αποτέλεσμα της υπό κρίση συγκέντρωσης, στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό τμήμα της, και ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης. Επιπλέον,

¹³³ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 9214/17.10.2022 επιστολή της Γνωστοποιούσας και σελ. 25 της σχετικής Αναφοράς που είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του Χρηματιστηρίου Ενέργειας («Monthly Report September 2022 Electricity and NGAS Markets»): https://www.enexgroup.gr/el/c/document_library/get_file?uuid=93fb1f51-e940-c7b9-dbc3-5ba9f8430b50&groupId=20126.

¹³⁴ Βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης σελ. 19 και την υπ' αριθ. πρωτ. 9214/17.10.2022 επιστολή της Γνωστοποιούσας.

¹³⁵ Βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 19.

¹³⁶ Σημειώνεται ότι εκ των 5,5 MW μόνο τα 999 KW αφορούν στα Φ/Β πάρκα της εταιρείας ΗΛΙΑΚΑ ΠΑΡΚΑ, ενώ τα υπόλοιπα έργα ανήκουν σε τρίτους (βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 9214/17.10.2022 επιστολή της Γνωστοποιούσας).

¹³⁷ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 9564/26.10.2022 επιστολή της Γνωστοποιούσας και https://www.enexgroup.gr/el/c/document_library/get_file?uuid=65d6b8a3-47c6-bc42-f2f8-34bb7d460de2&groupId=20126.

¹³⁸ Κατά το άρθρο 8 παρ. 3 Ν. 3959/2011: «*Αν διαπιστωθεί ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση, παρ' ότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 6, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επί μέρους αγορές στις οποίες αφορά, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, με απόφασή της που εκδίδεται μέσα σε ένα μήνα από τη γνωστοποίηση εγκρίνει τη συγκέντρωση*».

¹³⁹ Κατά το άρθρο 7 παρ. 1 του Ν. 3959/2011: «*Με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων, η οποία υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών τμήμα της, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση μιας δεσπόζουσας θέσης*». Στην παρ. 2 συγκεκριμενοποιούνται τα κριτήρια που λαμβάνει υπόψη της η ΕΑ κατά την αξιολόγησή της.

έμφαση αποδίδεται στις άμεσες και ευθείες αντιανταγωνιστικές συνέπειες μιας συγκέντρωσης, οι οποίες συνδέονται αιτιωδώς με τη γνωστοποιηθείσα συναλλαγή¹⁴⁰.

VI.1 ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

100. Η αξιολόγηση αφορά σε εκείνες εκ των σχετικών αγορών οι οποίες είναι επηρεαζόμενες¹⁴¹. Με βάση την ανάλυση που προηγήθηκε, από την παρούσα συγκέντρωση προκύπτουν οι εξής επηρεαζόμενες αγορές:

- Ως **οριζοντίως επηρεαζόμενη υπό την αυστηρότερη δυνατή θεώρηση**, η αγορά παραγωγής και προμήθειας αυτούσιου βιοντίζελ (B100) στην οποία το συνολικό μερίδιο αγοράς της ELIN BEPNT και της MOTOP ΟΪΛ είναι, (δηλ. συμπεριλαμβανομένων των ενδοομιλικών συναλλαγών που κατά τεκμήριο προορίζονται για ίδια χρήση), [15-25]%.
- Ως **καθέτως επηρεαζόμενη αγορά προηγούμενου οικονομικού σταδίου** σε σχέση με την αγορά παραγωγής αυτούσιου βιοντίζελ (B100), η αγορά συλλογής, επεξεργασίας και εμπορίας χρησιμοποιημένων φυτικών και μαγειρικών ελαίων και ζωικών λιπών για την παραγωγή βιοντίζελ, στην οποία το μερίδιο αγοράς της ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ είναι, κατά το αυστηρότερο σενάριο (δηλ. μη λαμβάνοντας υπόψη άλλες πηγές πρώτης ύλης για την παραγωγή βιοντίζελ), [45-55]%.
- Ως **καθέτως επηρεαζόμενη αγορά επόμενου οικονομικού σταδίου** σε σχέση με την αγορά παραγωγής και προμήθειας αυτούσιου βιοντίζελ (B100), η αγορά χονδρικής εμπορίας πετρελαίου κίνησης αναμεμιγμένου με βιοντίζελ (B7) από εταιρίες χονδρικής εμπορίας Α, στην οποία το μερίδιο αγοράς του Ομίλου MOTOP ΟΪΛ, μέσω των εταιριών AVINOIL και CORAL ξεπερνάει το 25%. Σημειώνεται ότι σε επίπεδο χονδρικής εμπορίας B7 το μερίδιο της MOTOP ΟΪΛ (ως εταιρεία διύλισης) ανέρχεται σε [15-25]% και ως εκ τούτου δεν θεωρείται καθέτως επηρεαζόμενη).

101. Αναφορικά με την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και ενόψει των ανωτέρω αναλυθέντων, για τους σκοπούς της υπό κρίση πράξης, προκύπτει ότι δεν υφίστανται επηρεαζόμενες αγορές, καθώς σε καμία σχετική αγορά δεν πληρούνται σωρευτικά τα κριτήρια α) δραστηριοποίησης τουλάχιστον δύο (2) εκ των συμμετεχουσών εταιριών και συνολικού μεριδίου αγοράς τουλάχιστον 15% (όσον αφορά στις οριζόντιες αγορές)· ή β) δραστηριοποίησης μίας τουλάχιστον εκ των συμμετεχουσών εταιριών και συνολικού μεριδίου αγοράς τουλάχιστον 25% (όσον αφορά στις κάθετες αγορές). Τούτο διότι στη σχετική αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής, βάσει της συνολικής ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας που εγχύθηκε στο σύστημα συμπεριλαμβανομένων των εισαγωγών, το αθροιστικό μερίδιο αγοράς του Ομίλου MOTOP ΟΪΛ και της ELIN BEPNT ανέρχεται συνολικά σε [0-5]%, ενώ στην αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής από ΑΠΕ, το αντίστοιχο συνολικό μερίδιο αγοράς είναι [0-5]%. Συνεπώς

¹⁴⁰ Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση μη οριζόντιων συγκεντρώσεων, παρ. 21. Πρβλ. Αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις υποθέσεις COMP/M.2333 - DeBeers/LVMH, παρ. 112 και COMP/M.3177 - BASF / GLON-SANDERS / JV, παρ. 11-16 και Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον Κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (2004/C 31/03) (εφεξής και «Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων»), παρ. 9 και 13.

¹⁴¹ Βλ. ΕΑ 626/2016 παρ. 206 με περαιτέρω παραπομπές, συναφώς και ΕΑ 615/2015 παρ. 55, ΕΑ 634/2016 παρ. 14.

προκύπτει ότι και υπό τις δύο θεωρήσεις τα αθροιστικά μερίδια αγοράς υπολείπονται κατά πολύ του ορίου του 15% που είναι το κατώτατο όριο αξιολόγησης για την ύπαρξη οριζόντιας επηρεαζόμενης αγοράς¹⁴². Σημειώνεται επίσης, ότι ακόμη και εάν θεωρηθεί ότι υφίσταται εν δυνάμει κάθετη σχέση μεταξύ της δραστηριότητας παραγωγής/χονδρικής προμήθειας και λιανικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, τόσο τα συνδυαστικά μερίδια αγοράς (ύψους [0-5]% στην αγορά χονδρικής) όσο και τα ατομικά (της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ στην αγορά λιανικής ύψους [0-5]%)¹⁴³ είναι πολύ κατώτερα του 25% το οποίο είναι το κατώτατο όριο αξιολόγησης για την ύπαρξη κάθετων επηρεαζόμενων αγορών στον κλάδο ηλεκτρικής ενέργειας¹⁴⁴.

VI.2 ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

102. Οριζόντιες είναι οι συγκεντρώσεις στις οποίες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις είναι πραγματικοί ή δυνητικοί ανταγωνιστές^{145, 146}. Κατά την εκτίμηση των εν λόγω επιπτώσεων, η ΕΑ λαμβάνει υπόψη της έναν αριθμό παραγόντων και συνθηκών¹⁴⁷, οι οποίοι πάντως δεν αξιολογούνται μηχανικά και αξιολογούνται, σε κάθε περίπτωση, στο σύνολό τους. Η ανάλυση κάθε συγκεκριμένης υπόθεσης από πλευράς ανταγωνισμού βασίζεται σε μια γενική αξιολόγηση των προβλεπόμενων επιπτώσεων της συγκέντρωσης λαμβάνοντας υπόψη τους εκάστοτε σχετικούς παράγοντες και τις συνθήκες της υπόθεσης¹⁴⁸.
103. Τέλος, σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων, όταν το μερίδιο αγοράς των συμμετεχουσών επιχειρήσεων δεν υπερβαίνει το 25%, δεν είναι πιθανό η εν λόγω συγκέντρωση να εμποδίσει τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό¹⁴⁹. Επιπλέον, δεν είναι πιθανό να διαπιστωθούν οριζόντια προβλήματα ανταγωνισμού σε μία αγορά,

¹⁴² Με τη άποψη αυτή συμφωνεί και η Γνωστοποιούσα (βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 38).

¹⁴³ Με βάση το μερίδιο αγοράς της NRG στο διασυνδεδεμένο σύστημα.

¹⁴⁴ Με την άποψη αυτή συμφωνεί και η Γνωστοποιούσα (βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 39).

¹⁴⁵ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων, σημείο 5.

¹⁴⁶ Δύο είναι οι βασικοί τρόποι με τους οποίους οι οριζόντιες συγκεντρώσεις ενδέχεται να εμποδίσουν σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης: (α) καταργώντας σημαντικές ανταγωνιστικές πιέσεις σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, οι οποίες ως εκ τούτου θα έχουν αυξημένη ισχύ στην αγορά, χωρίς να καταφύγουν σε συντονισμό της συμπεριφοράς τους (επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς), (β) μεταβάλλοντας τη φύση του ανταγωνισμού, με αποτέλεσμα επιχειρήσεις που προηγουμένως δεν συντόνιζαν τη συμπεριφορά τους, τώρα είναι πολύ πιθανότερο να συντονίζουν και να αυξάνουν τις τιμές ή με άλλο τρόπο να βλάπτουν τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό. μια συγκέντρωση μπορεί επίσης να καταστήσει το συντονισμό ευκολότερο, σταθερότερο ή αποτελεσματικότερο για τις επιχειρήσεις που συντόνιζαν τη συμπεριφορά τους και πριν από τη συγκέντρωση (επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς) Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων, σημείο 25.

¹⁴⁷ Κατά την εκτίμηση των επιπτώσεων μη συντονισμένης συμπεριφοράς, η Επιτροπή Ανταγωνισμού λαμβάνει υπόψη της τους ακόλουθους κυρίως παράγοντες: Υψηλά μερίδια αγοράς, επίπεδα συγκέντρωσης (δείκτης ΗΗΙ), μη στενή υποκατάσταση μεταξύ των προϊόντων των συμμετεχουσών επιχειρήσεων και των αντιπάλων τους, εναλλακτικές επιλογές εφοδιασμού, το ότι οι ανταγωνιστές δεν είναι πιθανόν να αυξήσουν την προσφορά τους αν αυξηθούν οι τιμές, δυνατότητα αποκλεισμού ανταγωνιστών, κατάργηση σημαντικού παράγοντα ανταγωνισμού εκ της συγκέντρωσης, αντισταθμιστική ισχύ αγοραστών, δυνητικό ανταγωνισμό - εμπόδια εισόδου.

Ως προς τις επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς, τα κυριότερα κριτήρια βάσει των οποίων αξιολογείται η ενδεχόμενη δημιουργία ή ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης είναι: Επίπεδο συγκέντρωσης στις υπό εξέταση αγορές, μερίδια αγοράς ανταγωνιστών, συνθήκες που ευνοούν την επίτευξη συναντίληψης και τον έλεγχο εκ μέρους των επιχειρήσεων των όρων συντονισμού, δεσμοί μεταξύ των επιχειρήσεων στη σχετική αγορά προϊόντος, παρακολούθηση των παρεκκλίσεων, αποτρεπτικοί μηχανισμοί, αντιδράσεις τρίτων, αντισταθμιστική ισχύς των πελατών, εμπόδια εισόδου.

¹⁴⁸ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές ΕΕ για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων, σημ. 13.

¹⁴⁹ Ο.π. σημ. 18.

όταν ο δείκτης ΗΗΙ μετά τη συγκέντρωση κυμαίνεται μεταξύ 1.000 και 2.000 και η διαφορά ΗΗΙ είναι κάτω από 250¹⁵⁰.

104. Ειδικότερα και επί της κατά τα ανωτέρω αναφερόμενης οριζοντίως επηρεαζόμενης αγοράς:

VI.3 ΑΓΟΡΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ Β100

Επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς

105. Κατά τα ανωτέρω, στην εν λόγω αγορά δραστηριοποιούνται και η Εταιρεία – Στόχος και η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, με συνολικό μερίδιο αγοράς, υπό το αυστηρότερο δυνατό σενάριο, [15-25]%¹⁵¹. Εντούτοις, σημειώνεται ότι, το σύνολο σχεδόν του Β100 της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ πωλείται στις θυγατρικές εταιρίες του ομίλου, AVINOIL και CORAL (για το 2021 το [...] των πωλήσεων γίνονται προς την AVINOIL) ενώ το ίδιο συμβαίνει και για τις πωλήσεις της AVINOIL (για το 2021 το [...] των πωλήσεων Β100 γίνονται προς την CORAL). Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι ο Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ κυρίως ιδιοκαταναλώνει Β100 πωλώντας το στις θυγατρικές του προκειμένου εκείνες να το αναμείξουν με πετρέλαιο κίνησης (καύσιμο Β7), ενώ η ελάχιστη εναπομένουσα ποσότητα πωλείται σε τρίτες εταιρίες, στο πλαίσιο της υποχρεωτικής, με τις υπουργικές αποφάσεις, κατανομής του Β100. Εν προκειμένω, για το 2021 το υπολειπόμενο ποσοστό [...] του Β100 της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και το αντίστοιχο ποσοστό [...] της AVINOIL πωλήθηκε από αυτές στις εταιρίες ΕΛΠΕ (διύλιση, ως υπόχρη στο πλαίσιο της κατανομής) και CENTRACORE (εμπορία κατηγορίας Α).
106. Σε κάθε περίπτωση, ακόμα και υπό το αυστηρότερο δυνατό σενάριο ότι το συνολικό μερίδιο αγοράς των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση εταιριών είναι [15-25]%, το εν λόγω μερίδιο είναι αρκετά πολύ περιορισμένο και δεν υπάρχει ένδειξη ότι η νέα οντότητα με αυτό το περιορισμένο μερίδιο θα εμποδίσει τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό στη σχετική αγορά. Το ως άνω συμπέρασμα ενισχύεται περαιτέρω από το γεγονός ότι ο δείκτης ΗΗΙ από 1.822 μονάδες μετά τη συγκέντρωση ανέρχεται σε 1.936 μονάδες (κάτω από 2000) και η διαφορά ανέρχεται σε 114 μονάδες¹⁵² (ήτοι κάτω από 250).
107. Ως προς την ομοιογένεια του προϊόντος, σημειώνεται ότι η εκάστοτε απόφαση κατανομής, όπως άλλωστε και η νομοθεσία στο άρθρ. 15^Α του Ν. 3054/2002, αντιμετωπίζει το Β100 ως ενιαίο προϊόν ανεξαρτήτως της πρώτης ύλης από την οποία παράγεται. Περαιτέρω δε η απόφαση κατανομής ορίζει τις προς διάθεση ποσότητες ανά δικαιούχο με αποτέλεσμα το όποιο κίνητρο των συμμετεχουσών επιχειρήσεων να αυξήσουν την τιμή πώλησης του Β100 να περιορίζεται ενώ το κίνητρο περιορίζεται και από το ίδιο το πλήθος των ανταγωνιστών που παράγουν το Β100, το οποίο μπορούν να διαθέσουν είτε μέσω της υποχρεωτικής κατανομής είτε ελεύθερα στην αγορά είτε αμφοτέρω. Ως εκ τούτου η εν λόγω συγκέντρωση έχει μικρές πιθανότητες να περιορίσει σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό. Αντιστοίχως, οι πελάτες των εταιριών παραγωγής Β100 έχουν πολλές δυνατότητες αλλαγής προμηθευτή λόγω του πλήθους των δραστηριοποιούμενων εταιριών, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητάς τους να εισάγουν Β100. Συναφώς, η ΕΛΠΕ, λόγω του ποσοστού που κατέχει στην αγορά διύλισης, θεωρείται ότι έχει μεγάλη διαπραγματευτική ισχύ έναντι των προμηθευτών της.
108. Ακόμα, σημειώνεται ότι σε περίπτωση τυχόν μείωσης, από πλευράς των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων, της παραγωγής/διάθεσης του Β100 προκειμένου να αυξήσουν την τιμή

¹⁵⁰ Ο.π. σημ. 20.

¹⁵¹ Βλ. ενότητα V.1.3 ανωτέρω.

¹⁵² Ο.π.

του προϊόντος, οι ανταγωνιστές παραγωγοί B100 δύνανται να αυξήσουν την παραγωγή τους δεδομένου ότι όλοι χρησιμοποιούν μόνο ένα μέρος της παραγωγικής δυναμικότητάς τους, ενώ στην εν λόγω αγορά δεν φαίνεται να υπάρχουν εμπόδια εισόδου¹⁵³.

109. Με βάση τα ανωτέρω, από την υπό εξέταση συναλλαγή, δεν αναμένεται να προκύψει πρόβλημα ανταγωνισμού σε οριζόντιο επίπεδο.

Επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς

110. Βάσει των όσων αναλύθηκαν ανωτέρω αναφορικά με τον αριθμό των εταιριών που δραστηριοποιούνται στην αγορά μέσω κατανομής και ελεύθερα και τα μερίδια των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση εταιριών, τον χαμηλό βαθμό συγκέντρωσης της αγοράς και της έλλειψης ικανότητας-κινήτρου της MOTOP ΟΪΛ και της ELIN BEPNT αύξησης και διατήρησης των τιμών σε επίπεδα ανώτερα του ανταγωνισμού ή/και περιορισμού της παραγωγής/διάθεσης του B100, δεν θεωρείται πιθανός ένας συντονισμός μεταξύ των εταιριών που δραστηριοποιούνται στην εν λόγω αγορά συνεπεία της συγκέντρωσης καθώς δεν θεωρείται ότι η συγκέντρωση μεταβάλλει τη φύση του ανταγωνισμού κατά τρόπο ώστε να αυξάνεται η πιθανότητα συντονισμού τους.

VI.4 ΚΑΘΕΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

111. Στις συγκεντρώσεις στις οποίες συμμετέχουν επιχειρήσεις που λειτουργούν σε διαφορετικά επίπεδα της αλυσίδας εφοδιασμού υφίστανται καθέτως επηρεαζόμενες αγορές¹⁵⁴. Οι συγκεντρώσεις αυτές δεν συνιστούν απειλή για τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, εκτός αν η επιχείρηση που προκύπτει από τη συγκέντρωση διαθέτει σημαντική ισχύ σε μία τουλάχιστον από τις σχετικές αγορές¹⁵⁵. Μη

¹⁵³ Ο.π.

¹⁵⁴ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αξιολόγηση των μη οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον Κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (ΕΕ C 265/6 της 18.10.2008) (εφεξής και «Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση των μη οριζόντιων συγκεντρώσεων»), παρ. 4. Οι μη οριζόντιες συγκεντρώσεις περιλαμβάνουν τόσο τις κάθετες όσο και τις συγκεντρώσεις επιχειρήσεων ετερογενών δραστηριοτήτων (ή άλλως διαγώνιες). Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την παρ. 6 της ως άνω Ανακοίνωσης κατά την αξιολόγηση των μη οριζόντιων συγκεντρώσεων εφαρμόζονται και οι Κατευθυντήριες Γραμμές για τις οριζόντιες συγκεντρώσεις.

¹⁵⁵ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση των μη οριζόντιων συγκεντρώσεων, παρ. 23. Επίσης, βλ. απόφαση Ε.Επ., υπόθ. M.1157, SKANSKA/SCANCEM, παρ. 69, 78, όπου η εξέταση των τυχόν κάθετων αποτελεσμάτων της συγκέντρωσης εκκίνησε από το γεγονός ότι η εταιρεία SCANCEM κατείχε μερίδιο αγοράς στην αγορά παραγωγής τσιμέντου περίπου 80-90%, ενώ η μοναδική ανταγωνίστρια εταιρεία που εισήγαγε τσιμέντο από το εξωτερικό, η EMBRA, κατείχε μερίδιο αγοράς κάτω του 10% (βλ. ιδίως σημείο 75). Επίσης, βλ. απόφαση Ε.Επ., υπόθ. M.4314, JOHNSON/PFIZER, παρ. 122-123, όπου το μερίδιο αγοράς (περίπου 50%) του προμηθευτή σε συνδυασμό με το γεγονός ότι αυτός παρείχε τα σχετικά προϊόντα NRT με μακροχρόνιες συμβάσεις αποκλειστικής προμήθειας, μεταξύ των άλλων, και στον κύριο ανταγωνιστή του στη κάθετη συναφή αγορά GSK, θεωρήθηκε εκκίνηση δημιουργίας κάθετων προβλημάτων (βλ. και σημείο 125). Βλ. και απόφαση Ε.Επ., υπόθ. M.5005, GALP/EXXONMOBIL, παρ. 62, όπου μερίδιο αγοράς στην αγορά προηγούμενης βαθμίδος ύψους περίπου 90-100% οδηγούσε σε τεκμήριο δημιουργίας αντιανταγωνιστικών κάθετων πρακτικών (τελικά η συγκεκριμένη υπόθεση λύθηκε με δεσμεύσεις), υπόθ. M.4494, παρ. 94, 97, όπου θεωρήθηκε ότι μερίδιο αγοράς περίπου 40-50% στην αγορά προηγούμενης βαθμίδας θεωρήθηκε επαρκές για την έναρξη εξέτασης κάθετων επιπτώσεων της εν λόγω συγκέντρωσης. Βλ. αντίθετα απόφαση Ε.Επ., υπόθ. M.3943, S.GOBAIN/BPB, παρ. 45, 48, όπου ο μεν προμηθευτής BPB των προϊόντων plasterboard κατείχε μερίδιο αγοράς περίπου 40-50%, ενώ στην κάθετη συναφή αγορά της διανομής οικοδομικών υλικών στη Γαλλία ο διανομέας S. Gobain διέθετε μερίδιο κάτω από 25%, θεωρήθηκε δε ότι σε καμία αγορά -ούτε στην upstream ούτε στη downstream- δεν υπήρχε σημαντική ισχύς κάποιων εκ των δύο, με αποτέλεσμα στην αγορά προηγούμενης βαθμίδος-προμήθειας να υπάρχει επαρκής ανταγωνισμός μεγάλων διεθνών ομίλων, στους οποίους σε περίπτωση άρνησης πώλησης εκ μέρους της BPB, θα μπορούσαν να στραφούν οι πελάτες (βλ. παρ. 55-57, 59, 65). Στην απόφαση Ε.Επ., υπόθ. M.3231, PREEM/SCANDINAVISKA, παρ. 24-25, θεωρήθηκε ότι τα χαμηλά μερίδια αγοράς σε όλες τις σχετικές αγορές

συντονισμένα αποτελέσματα ενδέχεται κυρίως να προκύψουν όταν η συγκέντρωση έχει ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό ανταγωνιστών από την πρόσβαση είτε σε εισροές είτε σε πελάτες¹⁵⁶.

112. Ειδικότερα και επί των κατά τα ως άνω αναφερόμενων καθέτως επηρεαζόμενων αγορών:

VI.5 ΑΓΟΡΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ Β100 ΚΑΙ ΧΟΝΔΡΙΚΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ Β7

Κάθετες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς¹⁵⁷

Ενδεχόμενος αποκλεισμός ανταγωνιστών από πρόσβαση σε εισροές

Ικανότητα αποκλεισμού

113. Ως προς την ικανότητα της νέας οντότητας να αποκλείσει τους ανταγωνιστές του Ομίλου MOTOP ΟΪΛ από την πρόσβαση στο αυτούσιο βιοντίζελ (B100), σημειώνονται τα εξής. Στην εν λόγω αγορά παραγωγής και προμήθειας αυτούσιου βιοντίζελ, το μερίδιο αγοράς και των δύο μερών αθροιστικά (με βάση το έτος 2021) είναι, υπό το αυστηρότερο σενάριο, [15-25]%¹⁵⁸, ήτοι δεν διαθέτουν μεγάλη ισχύ στην αγορά και ως εκ τούτου η νέα οντότητα δεν θεωρείται ότι ενδέχεται να σταματήσει να συναλλάσσεται με τους ανταγωνιστές του Ομίλου MOTOP ΟΪΛ. Τούτο διότι, ακόμη και σε αυτή την περίπτωση, υπάρχει πληθώρα παραγωγών αυτούσιου βιοντίζελ, με τις εταιρίες Agroinvest και Π. Πέττας να κατέχουν σημαντικά μερίδια στην εν λόγω αγορά, και κατά συνέπεια, υπάρχουν πλείστες εναλλακτικές πηγές προμήθειας αυτούσιου βιοντίζελ για τους ανταγωνιστές του Ομίλου MOTOP ΟΪΛ (ήτοι ΕΛΠΕ και κατόχους άδειας εμπορίας πετρελαιοειδών κατηγορίας Α), συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας των τελευταίων να εισάγουν Β100¹⁵⁹. Σχετικά, σημειώνεται¹⁶⁰ ότι οι υπόλοιποι παραγωγοί - αυτούσιου βιοντίζελ-ανταγωνιστές της Εταιρείας-

---

(κάτω του 25%) οδηγούσαν στη μη δημιουργία κάθετων επιπτώσεων εκ της εν λόγω συγκέντρωσης. Βλ. επίσης και απόφαση Ε.Επ., υπόθ. Μ.4723, ENI/EXXON MOBIL, παρ. 30.

¹⁵⁶ Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των μη οριζόντιων συγκεντρώσεων, παρ. 30. Αποκλεισμός από την πρόσβαση σε εισροές ("input foreclosure") υπάρχει, όταν, μετά τη συγκέντρωση, η νέα οντότητα ενδέχεται να περιορίσει την πρόσβαση στα προϊόντα ή στις υπηρεσίες τα οποία θα παρείχε σε περίπτωση που δεν είχε πραγματοποιηθεί η συγκέντρωση, αυξάνοντας με τον τρόπο αυτό το κόστος των ανταγωνιστών της που δραστηριοποιούνται σε αγορά επόμενης οικονομικής βαθμίδας και καθιστώντας δυσχερέστερη γι' αυτούς την προμήθεια εισροών υπό παρεμφερείς τιμές και συνθήκες με εκείνες που ίσχυαν πριν από τη συγκέντρωση. Αποκλεισμός από την πρόσβαση σε πελάτες ("customer foreclosure") ενδέχεται να προκύψει, όταν ένας προμηθευτής προβαίνει σε συγκέντρωση με ένα σημαντικό πελάτη στην αγορά επόμενης οικονομικής βαθμίδας. Λόγω της παρουσίας της στην αγορά αυτή, η νέα οντότητα ενδέχεται να αποκλείσει την πρόσβαση των πραγματικών ή δυνητικών ανταγωνιστών της στην αγορά προηγούμενης βαθμίδας σε επαρκή πελατειακή βάση και να μειώσει την ικανότητα ή τα κίνητρά τους να ανταγωνιστούν. Σημειώνεται ότι κατά την αξιολόγηση των καθέτων επιπτώσεων μιας συγκέντρωσης συνεκτιμάται η δυνατότητα αποκλεισμού από πρόσβαση σε εισροές ή σε πελάτες, το κίνητρο της επιχείρησης να προβεί στον αποκλεισμό αυτό και η αιτιώδης συνάφεια της δυνατότητας αποκλεισμού με την υπό εξέταση συγκέντρωση.

¹⁵⁷ Για τους σκοπούς αξιολόγησης των κάθετων επιπτώσεων από τον συνδυασμό των δραστηριοτήτων της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ ως προμηθευτή Β100 και των δραστηριοτήτων του Ομίλου MOTOP ΟΪΛ ως αγοραστή Β100, η Υπηρεσία έχει εξετάσει την προμήθεια του Β7 τόσο σε επίπεδο εταιριών διύλισης όσο και σε επίπεδο εταιριών εμπορίας Α, οι οποίες αμφότερες εμπορεύονται Β7 σε επίπεδο χονδρικής εμπορίας και ως εκ τούτου η αναφορά στον Όμιλο MOTOP ΟΪΛ περιλαμβάνει τόσο την μητρική MOTOP ΟΪΛ όσο και τις θυγατρικές AVINOIL και CORAL.

¹⁵⁸ Βλ. ενότητα V.1.3 ανωτέρω. Το αυστηρότερο σενάριο λαμβάνει υπόψιν και τις πωλήσεις Β100 της MOTOP ΟΪΛ προς τις θυγατρικές της AVINOIL και CORAL.

¹⁵⁹ Βλ. ενότητα V.1.3 ανωτέρω.

¹⁶⁰ Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των μη οριζόντιων συγκεντρώσεων, παρ. 36 «Η συγχωνευθείσα εταιρεία θα έχει την ικανότητα να αποκλείσει ανταγωνιστές που δραστηριοποιούνται στην αγορά επόμενης οικονομικής βαθμίδας μόνον εάν, μειώνοντας την πρόσβαση στα δικά της προϊόντα ή υπηρεσίες στην αγορά προηγούμενης οικονομικής βαθμίδας, μπορεί να επηρεάσει αρνητικά τη συνολική διαθεσιμότητα εισροών στην αγορά επόμενης οικονομικής βαθμίδας όσον αφορά την τιμή ή την ποιότητα. Αυτό ενδέχεται να συμβεί όταν οι

Στόχου είναι εξίσου αποτελεσματικοί με αυτήν. Τούτο διότι προσφέρουν είτε παρόμοιο είτε ίδιο ακριβώς προϊόν Β100 με αυτήν, καθώς η εκάστοτε απόφαση κατανομής θεωρεί ενιαίο το προϊόν Β100 ανεξαρτήτως της πρώτης ύλης από την οποία παράγεται, ενώ συγχρόνως έχουν μεγάλο περιθώριο να αυξήσουν την παραγωγή σε Β100 διότι όλοι τους χρησιμοποιούν μόνο ένα μέρος της παραγωγικής δυναμικότητας και όχι το σύνολό της¹⁶¹. Επίσης, δεν υπάρχουν συμβάσεις αποκλειστικής προμήθειας μεταξύ της Εταιρείας – Στόχου και των πελατών της λόγω και του νομοθετικού πλαισίου¹⁶² ενώ σημειώνεται ότι η ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ δεν κατατάσσεται καν στους μεγαλύτερους προμηθευτές της αγοράς¹⁶³.

114. Επιπλέον, δεδομένου ότι οι σχέσεις μεταξύ παραγωγών Β100 και πελατών τους καθορίζονται από το νομοθετικό πλαίσιο και τις εκάστοτε αποφάσεις κατανομής στις οποίες, μάλιστα, ορίζεται ρητά ότι οι παραγωγοί Β100 που συμμετέχουν στην κατανομή οφείλουν να πωλούν συγκεκριμένες ποσότητες αλλά και τυχόν επιπλέον ποσότητες Β100 που τους ζητώνται¹⁶⁴, η νέα οντότητα δεν έχει τη δυνατότητα να αποκλείσει τους ανταγωνιστές της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ από την πρόσβαση στο Β100 διακόπτοντας την προμήθεια προϊόντος Β100, καθώς σε αυτή την περίπτωση και εφόσον η νέα οντότητα επιλέξει να ενταχθεί στην κατανομή (γεγονός το οποίο κατά δήλωση των συμμετεχουσών προτίθεται να συνεχίσει να κάνει) θα παραβιάσει τις εκ του νόμου υποχρεώσεις της. Σχετικά, σημειώνεται ότι, κατά δήλωση των Μερών, «η απόφαση συμμετοχής στην κατανομή αποτελεί (και θα εξακολουθήσει να αποτελεί) μέρος της εμπορικής πολιτικής της εταιρείας»¹⁶⁵, το οποίο σημαίνει ότι η Εταιρεία – Στόχος θα συνεχίσει να συμμετέχει στην κατανομή και μετά την ολοκλήρωση της συναλλαγής και άρα θα συνεχίσει να διαθέτει ένα μεγάλο μέρος της παραγωγής της κατά τα όσα ορίζονται στις Κοινές Υπουργικές αποφάσεις κατανομής και να δεσμεύεται από τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτές¹⁶⁶.
115. Τέλος, όσον αφορά ενδεχόμενη αύξηση της τιμής του Β100 εκ μέρους της νέας οντότητας, λεκτέα είναι τα εξής. Ως προς τις ποσότητες που πωλούνται εντός κατανομής, η Εταιρεία – Στόχος είχε ούτως ή άλλως τη δυνατότητα να αυξήσει την τιμή του προϊόντος και προ της συναλλαγής, δεδομένου ότι οι πελάτες της οφείλουν να αγοράσουν από εκείνη τις ποσότητες που ορίζονται στις αποφάσεις κατανομής, άρα οποιαδήποτε δυνατότητα αύξησης της τιμής δεν επέρχεται συνεπεία της

εναπομένοντες προμηθευτές/παραγωγοί στην αγορά προηγούμενης οικονομικής βαθμίδας προσφέρουν λιγότερο ελκυστικά εναλλακτικά προϊόντα ή υπηρεσίες ή δεν έχουν τη δυνατότητα να αυξήσουν την παραγωγή ως απάντηση στον περιορισμό της παραγωγής, επειδή για παράδειγμα αντιμετωπίζουν περιορισμούς της παραγωγικής τους δυνατότητας ή, γενικότερα, αντιμετωπίζουν μειούμενες αποδόσεις κλίμακας. Επίσης, η ύπαρξη αποκλειστικών συμβάσεων μεταξύ της συγχωνευθείσας εταιρείας και ανεξάρτητων προμηθευτών εισροών ενδέχεται να περιορίσει την ικανότητα ανταγωνιστών δραστηριοποιούμενων στην αγορά επόμενης οικονομικής βαθμίδας να έχουν επαρκή πρόσβαση σε εισροές.»

¹⁶¹ Βλ. ενότητα V.1.3 ανωτέρω.

¹⁶² Βλ. ενδεικτικά τις δύο συμβάσεις προμήθειας αυτούσιου βιοντίζελ της Εταιρείας – Στόχου με την JETOIL και την ΕΛΠΕ, που προσκομίσθηκαν ως Παραρτήματα στην υπ' αριθ. 9214/17.10.2022 απαντητική επιστολή ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ερώτηση 32).

¹⁶³ Είναι ανάμεσα στους πέντε μεγαλύτερους προμηθευτές της AVINOIL, με ποσοστό [0-5]%.

¹⁶⁴ Σύμφωνα με το λεκτικό της απόφασης κατανομής 2021 (Κοινή Υπουργική Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/91141/3744 (ΦΕΚ Β' 4643/07.10.2021)), Άρθρο 3 παρ. 1 εδάφιο α) «Οι δικαιούχοι οφείλουν να διαθέτουν τις κατανομηθείσες σε αυτούς συνολικές ποσότητες αυτούσιου βιοντίζελ και οι κάτοχοι άδειας διύλισης να τις παραλαμβάνουν σύμφωνα με τον πίνακα 2 του άρθρου 1 [...]» και εδάφιο β) «Οι δικαιούχοι οφείλουν να διαθέτουν εντός της ελληνικής επικράτειας, επιπλέον ποσότητες αυτούσιου βιοντίζελ που τους ζητούνται, σύμφωνα με τα εδάφια γ και δ, και οι κάτοχοι άδειας διύλισης και άδειας εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων κατηγορίας Α' οφείλουν να τις παραλαμβάνουν.»

¹⁶⁵ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 9214/17.10.2022 απαντητική επιστολή ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ερώτηση 8).

¹⁶⁶ Βλ. ενότητα IV ανωτέρω για τις αποφάσεις κατανομής.

υπό εξέτασης συναλλαγής και οφείλεται στο νομοθετικό πλαίσιο. Εξάλλου, παρόλο που η τιμή πώλησης του Β100 είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμη, θεωρείται ότι η νέα οντότητα, η οποία κατέχει χαμηλό ποσοστό συμμετοχής εντός της κατανομής (συνολικά περίπου [5-10]%) δεν έχει την ικανότητα να αυξήσει την τιμή, λόγω μεγάλης διαπραγματευτικής ισχύος των πελατών της (π.χ. ΕΛΠΕ με μερίδιο περίπου [55-65]%). Ως προς τις ποσότητες που πωλούνται εκτός κατανομής, η Εταιρεία – Στόχος δεν έχει την ικανότητα να αυξήσει την τιμή του προϊόντος διότι σε μια τέτοια περίπτωση οι πελάτες της θα στραφούν στην πληθώρα εναλλακτικών παραγωγών Β100 που δραστηριοποιούνται στην αγορά.

Κίνητρο Αποκλεισμού

116. Σε κάθε περίπτωση, η νέα οντότητα δεν έχει το κίνητρο να αυξήσει την τιμή του προϊόντος Β100, είτε εντός είτε εκτός κατανομής αυξάνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τα κόστη των πελατών της και ανταγωνιστών στην αγορά επόμενου οικονομικού σταδίου¹⁶⁷. Και τούτο διότι αφενός, βάσει των πιο πρόσφατων αποφάσεων κατανομής, οι εταιρίες υποχρεούνταν να καλύψουν μόνο το [5-10]-[5-10]% των αναγκών τους σε Β100 από την ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ (Εταιρεία – Στόχος), άρα μικρό ποσοστό της προμήθειάς τους, και αφετέρου το Β100 γενικά αποτελεί μόνο το [5-10]% του τελικού προϊόντος (πετρέλαιο κίνησης) που πωλείται στην αγορά επόμενης οικονομικής βαθμίδας. Συνεπώς, το Β100 σαν εισροή γενικά αλλά και το Β100 που αγοράζεται από την ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ δεν φαίνεται να αποτελεί σημαντικό ποσοστό του κόστους παραγωγής όσων δραστηριοποιούνται στην αγορά επόμενου οικονομικού σταδίου. Εξάλλου το μερίδιο του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ στην χονδρική εμπορία Β7 από εταιρείας κατηγορίας Α είναι συμμετρικό με το μερίδιο του ομίλου ΕΛΠΕ (μέσω ΕΚΟ ΑΒΕΕ) και σε επίπεδο χονδρικής εμπορίας Β7 από εταιρίες διύλισης το μερίδιο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ σε σχέση με την ΕΛΠΕ (υπόχρεου κατανομής βάσει ΥΑ, ως εταιρεία διύλισης) είναι [15-25] % με αποτέλεσμα να μην υπάρχει στη νέα οντότητα το κίνητρο αυξημένων περιθωρίων κέδρους λόγω των ως άνω μεριδίων αγοράς. Περαιτέρω, δε, όπως έχει προαναφερθεί πολλάκις για τις εκτός κατανομής ποσότητες, πέραν των προμηθευτών που αναφέρονται στην απόφαση κατανομής και οι οποίοι πωλούν το προϊόν και εκτός κατανομής, υπάρχουν και άλλοι προμηθευτές, οι οποίοι δεν επέλεξαν να ενταχθούν στην κατανομή και οι οποίοι, ωστόσο, δραστηριοποιούνται στην εν λόγω αγορά, με αποτέλεσμα οι ανταγωνιστές της νέας οντότητας στην αγορά επόμενης βαθμίδας Β7 να έχουν πολλές επιλογές προμήθειας του προϊόντος Β100 σε ανταγωνιστικές τιμές με αποτέλεσμα η νέα οντότητα να μην έχει το κίνητρο να αυξήσει την τιμή του Β100 για τις εταιρίες εντός κατανομής καθώς οι τελευταίες είναι πελάτες της και για τις εκτός κατανομής ποσότητες Β100. Για τους ως άνω λόγους, εκτιμάται ότι, ελλείπει το κίνητρο της νέας οντότητας να αυξήσει την τιμή του προϊόντος Β100.
117. Επισημαίνεται, επικουρικά, ότι κανείς από τους ανταγωνιστές της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ δεν διατύπωσε προβληματισμό ως προς τις επιπτώσεις της υπό εξέταση συναλλαγής στην πρόσβασή τους σε εισροές. Μάλιστα, η εταιρεία [...] θεωρεί ότι με την περαιτέρω ανάπτυξη που θα επέλθει στην Εταιρεία – Στόχο μετά την απόκτησή της από τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, οι πελάτες ενδεχομένως να προμηθεύονται αυτούσιο βιοντίζελ με ακόμα καλύτερους όρους¹⁶⁸. Η εταιρεία [...] θεωρεί ότι είτε

¹⁶⁷ Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των μη οριζόντιων συγκεντρώσεων, παρ. 36 «[...] Οι συνέπειες στη ζήτηση στην αγορά επόμενης οικονομικής βαθμίδας θα είναι επίσης εντονότερες, εάν η επηρεαζόμενη εισροή αντιπροσωπεύει σημαντικό ποσοστό του κόστους παράγωγης των ανταγωνιστών που δραστηριοποιούνται στην αγορά επόμενης οικονομικής βαθμίδας ή εάν η επηρεαζόμενη εισροή αποτελεί κρίσιμο εξάρτημα στο τελικό προϊόν της αγοράς επόμενης οικονομικής βαθμίδας.».

¹⁶⁸ [...]

η Εταιρεία – Στόχος συνεχίσει να συμμετέχει στην κατανομή είτε όχι, η συναλλαγή δεν θα επηρεάσει με αρνητικό τρόπο την πρόσβαση της ΕΛΠΕ σε εισροές, ήτοι σε αυτούσιο βιοντίζελ¹⁶⁹.

Συνολικές πιθανές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό

118. Με βάση τα ανωτέρω και λαμβάνοντας υπόψη ότι το αθροιστικό μερίδιο αγοράς στην ανάντη αγορά θα είναι, υπό το αυστηρότερο σενάριο, μόνο [15-25]%, δεν υφίσταται ούτε ικανότητα ούτε κίνητρο για την νέα οντότητα να αποκλείσει τους ανταγωνιστές της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ από πρόσβαση σε εισροές (input foreclosure), ήτοι αυτούσιο βιοντίζελ. Εν κατακλείδι, δεν φαίνεται να προκύπτει επιζήμιος για τον ανταγωνισμό αποκλεισμός λόγω τυχόν αύξησης του κόστους των ανταγωνιστών του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ στην επόμενη οικονομική βαθμίδα ούτε λόγω εμποδίων εισόδου δυνητικών ανταγωνιστών (καθώς αφενός δεν υπάρχουν μεγάλα εμπόδια εισόδου στην κατάντη αγορά και αφετέρου δραστηριοποιούνται ήδη αρκετές εταιρίες σε αυτήν, με μία εξ' αυτών να είναι κάθετα ολοκληρωμένη και τις υπόλοιπες μερικώς κάθετα ολοκληρωμένες) ενώ όπως αναφέρθηκε, και στην ανάντη αγορά αφενός δεν υπάρχουν εμπόδια αφετέρου δραστηριοποιούνται ήδη πολλές εταιρίες.

Ενδεχόμενος αποκλεισμός ανταγωνιστών από πρόσβαση σε πελάτες

Ικανότητα αποκλεισμού

119. Ως προς την ικανότητα της νέας οντότητας να αποκλείσει τους ανταγωνιστές της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ παραγωγούς Β100, από πρόσβαση σε πελάτες, λεκτέα είναι τα ακόλουθα. Σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο, οι εταιρίες ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και ΕΛΠΕ οφείλουν να ζητούν από τους παραγωγούς αυτούσιου βιοντίζελ τις ποσότητες αυτούσιου βιοντίζελ που ορίζονται στην εκάστοτε απόφαση κατανομής. Με αυτόν τον τρόπο, το νομοθετικό πλαίσιο εξασφαλίζει την πρόσβαση των παραγωγών αυτούσιου βιοντίζελ σε πελάτες, υπό την έννοια ότι οι παραγωγοί δικαιούνται να πωλήσουν τις ποσότητες αυτούσιου βιοντίζελ που παράγουν στους πελάτες που αναφέρονται στην εκάστοτε απόφαση κατανομής και οι πελάτες αυτοί, πρωτίστως οι ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και ΕΛΠΕ από άποψη ποσότητας, οφείλουν να τις αγοράσουν¹⁷⁰. Σε αυτό το πλαίσιο, ακόμα και μετά την ολοκλήρωση της υπό εξέταση συναλλαγής, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, ως ένας από τους δύο κατόχους άδειας διύλισης, θα συνεχίσει να αποτελεί βασικό πελάτη των παραγωγών αυτούσιου βιοντίζελ λόγω της υποχρεωτικότητας συμμετοχής της στην απόφαση κατανομής και κατά συνέπεια απόληψης των κατανεμηθεισών ποσοτήτων Β100 από τους λοιπούς παραγωγούς. Εξάλλου, η ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ, καλύπτει ένα μικρό ποσοστό των κατανεμηθεισών ποσοτήτων Β100 ([0-5]%) προς τον όμιλο ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και δη προς την ΑΒΙΝΟΙΛ, με μεγαλύτερους προμηθευτές Β100 της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, τις εταιρίες την ΑΓΡΟΙΝΒΕΣΤ (σε ποσοστό [25-35]%), ΑΣΤΡΑ ΒΙΟΠΛΑΝΤ (σε ποσοστό [15-25]%) και Π. ΠΕΤΤΑΣ και G.F. ENERGY (σε ποσοστό [10-15]%)¹⁷¹. Αντιστοίχως, η ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ, εντός κατανομής, καλύπτει μικρό ποσοστό ([5-10]%) βάσει ΥΑ ενώ οι ανταγωνιστές της, ΑΓΡΟΙΝΒΕΣΤ και Π. ΠΕΤΤΑΣ, καλύπτουν υπερδιπλάσιο ποσοστό αυτής ([15-25]%) και [25-35]%) αντίστοιχα). Αντιστρόφως, ακόμη και αν η ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ αποφάσιζε να μην συμμετέχει στην κατανομή Β100 προκειμένου να προμηθεύει αποκλειστικά τη μητρική της, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, λόγω ιδιότητας εταιρείας

¹⁶⁹ [...]

¹⁷⁰ Βλ. ενδεικτικά την Κοινή Υπουργική Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/91141/3744 (ΦΕΚ Β' 4643/07.10.2021), σύμφωνα με την οποία οι ποσότητες αυτούσιου βιοντίζελ που πρέπει να διατεθούν στις εταιρίες ΕΛΠΕ και ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ανέρχονται στα περίπου 77.000 χιλιόλιτρα.

¹⁷¹ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 9564/26.10.2022-Παράρτημα Β.

διύλισης θα συμμετείχε υποχρεωτικά στην κατανομή και θα υποχρεούνταν να παραλαμβάνει ποσότητες Β100 από τους λοιπούς παραγωγούς, σε συνολικό ποσοστό 85%.

120. Αντίστοιχα, οι κάτοχοι άδειας εμπορίας πετρελαιοειδών κατηγορίας Α οφείλουν και αυτοί να προμηθεύονται αυτούσιο βιοντίζελ κατά τα όσα ορίζονται στην εκάστοτε απόφαση κατανομής¹⁷². Συνεπώς, ο ισχυρισμός της εταιρείας [...] ότι υπάρχει κίνδυνος η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και οι εταιρίες του Ομίλου να απορροφούν ποσότητες Β100 μόνο από την Εταιρεία – Στόχο και όχι από τους λοιπούς παραγωγούς Β100¹⁷³, δεν μπορεί να γίνει δεκτός καθώς, όπως αναλύεται και ανωτέρω, το νομοθετικό πλαίσιο δεν επιτρέπει τέτοιο αποκλεισμό καθώς υποχρεώνει τους κατόχους άδειας διύλισης να παραλαμβάνουν από όλους τους παραγωγούς Β100 συγκεκριμένες ποσότητες, εφόσον αυτοί επιλέξουν να ενταχθούν στην κατανομή. Ως εκ τούτου, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ δεν θα δύναται ούτε μετά τη συναλλαγή να επιλέγει ελεύθερα τις ποσότητες και τον προμηθευτή της. Ομοίως, και οι κάτοχοι άδειας εμπορίας πετρελαιοειδών κατηγορίας Α, όπως οι θυγατρικές της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, εφόσον εισάγουν πετρέλαιο κίνησης, οφείλουν να αγοράζουν Β100 κατά τα όσα ορίζονται στις εκάστοτε αποφάσεις κατανομής και δεν δύνανται να επιλέγουν ελεύθερα τους προμηθευτές τους, εντός του πλαισίου κατανομής.
121. Σε σχέση, δε, με την εκτός κατανομής προμήθεια ποσοτήτων Β100, επισημαίνεται ότι υπάρχει πληθώρα πελατών οι οποίοι προμηθεύονται το εν λόγω προϊόν για να παράγουν το Β7, όπως π.χ. ο Όμιλος ΕΛΠΕ, αλλά και η ΡΕΒΟΪΛ, η ΑΙΓΑΙΟΝ ΟΪΛ και όλες οι υπόλοιπες εταιρίες εμπορίας καυσίμων κατηγορίας Α κτλ., το οποίο σημαίνει ότι στην ελεύθερη αγορά οι παραγωγοί Β100 έχουν αρκετούς εναλλακτικούς πελάτες για να πωλήσουν το προϊόν τους. Επισημαίνεται, επικουρικά, ότι οι λοιποί παραγωγοί Β100 δεν διατύπωσαν προβληματισμό ως προς τις επιπτώσεις της υπό εξέταση συναλλαγής στην πρόσβασή τους σε πελάτες.

Κίνητρο αποκλεισμού

122. Σε κάθε περίπτωση, η νέα οντότητα δεν έχει το κίνητρο να αποκλείσει τους παραγωγούς Β100-ανταγωνιστές της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ από πρόσβαση σε αυτήν καθώς αφενός η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ αποτελεί υπόχρεο κατανομής, όπως έχει προαναφερθεί, με συνέπεια να υποχρεούται να προμηθεύεται Β100 και από άλλους παραγωγούς βάσει της απόφασης κατανομής και αφετέρου το προϊόν το οποίο προμηθεύεται ο Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ από την ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ να αποτελεί ελάχιστο ποσοστό των αναγκών του για την παραγωγή Β7 (η ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ προμηθεύει σε ποσοστό [0-5]% την ΑΒΙΝΟΙΛ) με συνέπεια να προμηθεύεται πολύ μεγάλες ποσότητες από άλλους παραγωγούς. Περαιτέρω, το γεγονός ότι στην αγορά προμήθειας Β100 υπάρχει μεγάλος αριθμός δραστηριοποιούμενων εταιριών και κατά συνέπεια αναπτύσσεται ανταγωνισμός μεταξύ τους, μειώνει το κίνητρο της νέας οντότητας να αποκλείσει ανταγωνιστές της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ από την πρόσβαση στην κατάντη αγορά του Β7 καθώς δεν δύναται να ωφεληθεί από πιθανά υψηλά επίπεδα τιμών στην αγορά προηγούμενου σταδίου.

Συνολικές πιθανές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό

¹⁷² Βλ. ενδεικτικά την Κοινή Υπουργική Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΑΠΠΕΕΚ/91141/3744 (ΦΕΚ Β' 4643/07.10.2021), σύμφωνα με την οποία οι ποσότητες αυτούσιου βιοντίζελ που πρέπει να διατεθούν σε λοιπές εταιρίες ανέρχονται στα περίπου 33.000 χιλιόλιτρα.

¹⁷³ [...]

123. Με βάση τα ανωτέρω δεν υφίσταται ούτε ικανότητα ούτε κίνητρο για τη νέα οντότητα να αποκλείσει τους ανταγωνιστές της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ από πρόσβαση σε πελάτες (customer foreclosure), ήτοι σε εταιρίες διύλισης και εμπορίας πετρελαιοειδών κατηγορίας Α. Συμπερασματικά, δεν φαίνεται να προκύπτει επιζήμιος για τον ανταγωνισμό αποκλεισμός υπό την έννοια ότι η συγκέντρωση αφενός δεν μειώνει την ικανότητά των προμηθευτών να ασκήσουν ανταγωνισμό έναντι της νέας οντότητας στην ανάντη αγορά ούτε τα κίνητρά τους να προβούν σε επενδύσεις για μείωση του κόστους ή βελτίωση της ποιότητας του προϊόντος (καθώς οι εταιρίες της επόμενης οικονομικής βαθμίδας προμήθειας Β7 είναι αρκετές, με την ΕΛΠΕ να έχει μεγάλο μερίδιο αγοράς και να είναι πλήρως καθετοποιημένη) και αφετέρου δεν οδηγεί τους ανταγωνιστές της επόμενης οικονομικής βαθμίδας να αποκτήσουν ανταγωνιστικό μειονέκτημα υπό τη μορφή αυξανόμενου κόστους εισροών. Και τούτο διότι οι προμηθευτές Β100 είναι πολλοί σε αριθμό και δραστηριοποιούνται τόσο εντός κατανομής όσο και εκτός, επιτρέποντας την άσκηση ικανού ανταγωνισμού μεταξύ τους.
124. Εν κατακλείδι και λαμβάνοντας υπόψιν κυρίως το νομοθετικό πλαίσιο και τον τρόπο που αυτό διαμορφώνει τις σχέσεις μεταξύ παραγωγών Β100 και πελατών τους και τις υποχρεώσεις μεταξύ τους, δεν υφίσταται ούτε ικανότητα ούτε κίνητρο της νέας οντότητας να αποκλείσει τους ανταγωνιστές παραγωγούς Β100 από πρόσβαση σε πελάτες στην κατάντη αγορά της χονδρικής εμπορίας αναμειγμένου πετρελαίου κίνησης Β7.
125. Με βάση τα ανωτέρω, δεν υφίσταται ικανότητα και κίνητρο αποκλεισμού σε κάθετο επίπεδο: α) των ανταγωνιστών της αποκτώσας ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (στην αγορά χονδρικής εμπορίας αναμειγμένου πετρελαίου κίνησης Β7) από την πρόσβασή τους σε εισροές ούτε β) των ανταγωνιστών της Εταιρείας - Στόχου (στην αγορά παραγωγής και προμήθειας αυτούσιου βιοντίζελ Β100) από την πρόσβασή τους σε πελάτες.

Κάθετες επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς

126. Δεν φαίνεται να προκύπτουν συντονισμένα αποτελέσματα καθώς η υπό κρίση συγκέντρωση δεν οδηγεί στον αποκλεισμό ανταγωνιστών και δεν μεταβάλλει τη φύση του ανταγωνισμού έτσι ώστε οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις ανάντη και κατάντη αγορές να συντονίσουν τη συμπεριφορά τους και να αυξήσουν τις τιμές. Και τούτο, διότι στην ανάντη αγορά παραγωγής και προμήθειας Β100, θα δραστηριοποιούνται, και μετά την ολοκλήρωση της συναλλαγής, πλείστες εταιρίες οι οποίες μάλιστα χρησιμοποιούν διαφορετική πρώτη ύλη εκάστη, και άρα δεν καθίσταται ευκολότερος ο συντονισμός λόγω της συγκέντρωσης, ούτε αυξάνεται η συμμετρία μεταξύ τους, ενώ, ομοίως στην κατάντη αγορά, θα δραστηριοποιούνται πολλές εταιρίες που αγοράζουν Β100 και δεν θα μεταβληθεί η δομή της αγοράς, ώστε οι εταιρίες να δύνανται να προσδιορίσουν και να επιδιώξουν κοινούς στόχους.

VI.6 ΑΓΟΡΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΕΛΑΙΩΝ Ή ΛΙΠΩΝ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ Β100

Κάθετες επιπτώσεις συντονισμένης και μη συντονισμένης συμπεριφοράς

Ικανότητα και κίνητρο αποκλεισμού από πρόσβαση σε εισροές/πελάτες (μη συντονισμένη συμπεριφορά)

127. Στην ανάντη αγορά συλλογής και διαχείρισης χρησιμοποιημένων ελαίων, η οποία, όπως αναφέρεται και ανωτέρω, γίνεται με τον στενότερο δυνατό ορισμό, η καινούρια οντότητα έχει κάθετη σχέση με την εταιρεία ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ, η οποία κατέχει μερίδιο αγοράς περίπου [45-55]%, ενώ στη σχετική

αγορά παραγωγής και προμήθειας Β100, το μερίδιο αγοράς της νέας οντότητας θα είναι, υπό το αυστηρότερο σενάριο, [15-25]%, λόγω της δραστηριοποίησης της Εταιρείας – Στόχου και της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ. Εν προκειμένω λεκτέο ότι, και προ της συναλλαγής, ολόκληρη η ποσότητα χρησιμοποιημένων ελαίων που συνέλεγε η ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ πωλείτο στην Εταιρεία – Στόχο¹⁷⁴, το οποίο σημαίνει πως αυτή η ποσότητα δεν ήταν ούτως ή άλλως διαθέσιμη για τους παραγωγούς Β100 και ανταγωνιστές της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ. Η ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ δεν προμήθευε ποτέ κάποιον άλλον παραγωγό Β100, πλην της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ. Αντίστοιχα, η ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ προμηθευόταν ποσότητες ζωικών λιπών από άλλους προμηθευτές (πέραν των τηγανελαιών τα οποία προμηθευόταν από τη θυγατρική της) και ως εκ τούτου ο οποιοσδήποτε τυχόν αποκλεισμός των ανταγωνιστών της ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ από πελάτες δεν θα γινόταν συνεπεία της υπό κρίση συγκέντρωσης.

128. Ως εκ τούτου, η όποια ικανότητα αποκλεισμού από εισροές ή πελάτες εκ μέρους της νέας οντότητας είναι προϋφιστάμενη, δεν επέρχεται συνεπεία της παρούσας συναλλαγής, και άρα δεν συνδέεται αιτιωδώς με την παρούσα συναλλαγή. Συνεπώς, παρέλκει εξέταση τυχόν κάθετων επιπτώσεων της υπό κρίση συγκέντρωσης στις αγορές αυτές.
129. Σημειώνεται, επικουρικά, ότι οι ερωτηθέντες παραγωγοί Β100, ανταγωνιστές της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ, πλην ενός, δεν εξέφρασαν προβληματισμό ως προς τις επιπτώσεις της συναλλαγής στην πρόσβασή τους σε εισροές¹⁷⁵. Ως προς τον ισχυρισμό της [...]. ότι η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ θα αγοράζει τα χρησιμοποιημένα έλαια σε υψηλή τιμή από την ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ και δεν θα συμφέρει την τελευταία να πωλήσει σε οποιονδήποτε άλλον, όπως π.χ. τη [...].¹⁷⁶, επισημαίνεται ότι η ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ δεν πωλούσε ποτέ ούτως ή άλλως σε οποιονδήποτε άλλον πλην της μητρικής της ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ, και άρα δεν επέρχεται καμία αλλαγή στην αγορά ως προς τον ανταγωνισμό, συνεπεία της συναλλαγής, όπως αναλύεται και ανωτέρω. Άρα, η [...] και οι λοιποί παραγωγοί Β100 προμηθεύονταν χρησιμοποιημένα έλαια ούτως ή άλλως από άλλες εταιρίες που δραστηριοποιούνται στην αγορά, όπως η REVIVE A.B.E.T.E. και η ENERGY FATTY OILS A.E.B.E.
130. Με βάση τα ανωτέρω, δεν υφίσταται ικανότητα και κίνητρο αποκλεισμού σε κάθετο επίπεδο, συνεπεία της συναλλαγής στις δύο αυτές αγορές.

Κάθετες επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς

131. Δεν φαίνεται να προκύπτουν συντονισμένα αποτελέσματα καθώς η υπό κρίση συγκέντρωση δεν οδηγεί στον αποκλεισμό ανταγωνιστών και δεν μεταβάλλει τη φύση του ανταγωνισμού έτσι ώστε οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις ανάντη και κατάντη αγορές να συντονίσουν τη συμπεριφορά τους και να αυξήσουν τις τιμές. Και τούτο, διότι στην ανάντη αγορά συλλογής, επεξεργασίας και εμπορίας χρησιμοποιημένων ελαίων ή λιπών, θα δραστηριοποιούνται, και μετά την ολοκλήρωση της συναλλαγής, οι ίδιες και προ της συγκέντρωσης εταιρίες και άρα δεν καθίσταται ευκολότερος ο συντονισμός λόγω της συγκέντρωσης, ενώ, ομοίως στην κατάντη αγορά, θα δραστηριοποιούνται πολλές εταιρίες που πωλούν Β100 και δεν θα μεταβληθεί η δομή της αγοράς, ώστε οι εταιρίες να δύνανται να προσδιορίσουν και να επιδιώξουν κοινούς στόχους.

¹⁷⁴ Βλ. ενότητα 3 ανωτέρω.

¹⁷⁵ [...]

¹⁷⁶ [...]

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, σε Ολομέλεια, ομόφωνα εγκρίνει, κατ' άρθρο 8 παρ. 3 του Ν. 3959/2011, την από 28.09.2022 (υπ' αριθ. πρωτ. 8655) γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση που αφορά στην απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου από τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ επί της επιχείρησης ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ, δεδομένου ότι η εν λόγω συγκέντρωση, παρ' ότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 6 Ν. 3959/2011, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες, ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά.

Η απόφαση εκδόθηκε την 5η Δεκεμβρίου 2022.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΙΑΝΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

